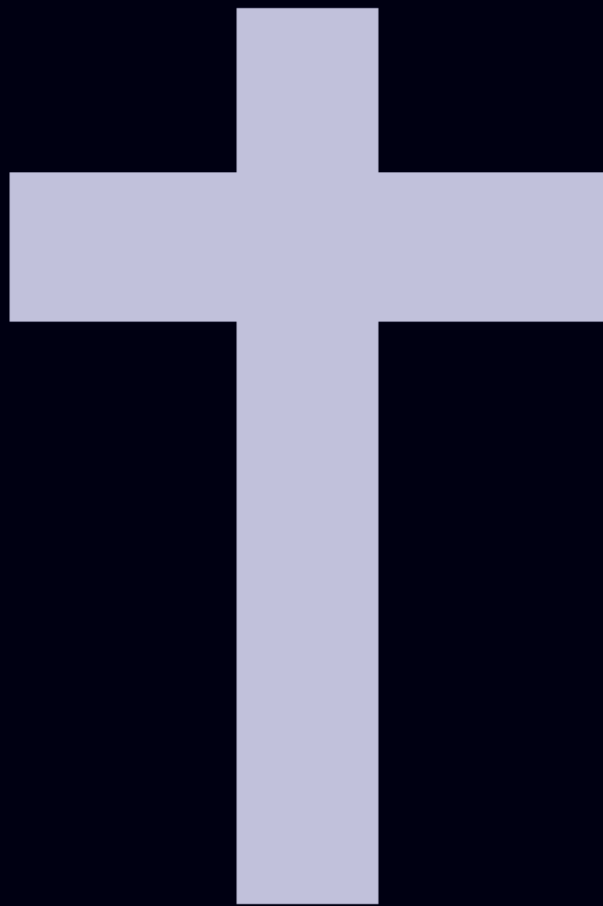

Luka

The Gospel According to Luke in the Bayash dialect of the
Romanian language

Luka

The Gospel According to Luke in the Bayash dialect of the Romanian language

copyright © 2018 Pioneers

Language: Bayash (Romanian)

Dialect: Bayash

Translation by: Pioneers

DRAFT VERSION

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

If you make any changes to the text, you must indicate that you did so in a way that makes it clear that the original licensor is not necessarily endorsing your changes.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents.

For other uses, please contact the respective copyright owners.

Note that in addition to the rules above, revising and adapting God's Word involves a great responsibility to be true to God's Word.

See Revelation 22:18-19.

2019-02-14

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 4 Mar 2019 from source files dated 18 Feb 2019

4f9f9ae0-0ef8-56e8-b029-fd38a1a2bfd8

Contents

Luke 1

Luka

Luka piše o Isusovom životu

¹ Mulc su apukat sã skriji dogadajur šje su dogodulit antri noj. ² Orikic as re svedoš dãm kap dã šje ur skris, šã jej ur fost hej kari veđi, šã jej as slugurlje la vorba. ³ Aša šã ju mam angãndit dãm elši po redu sã skru kutotu pãntru činji, vredni Teofile, ⁴ Sã pocã arãta šã sã spuj dã pouzdanosti dã vorbilje dã šje aj fost anvãcat.

Zaharija spunje am nenći kã su ave Ivan Krstitelj

⁵ Am zãljiljelje kãnd Herod vladale am Judeja, are unu popã šje sã čima Zaharija dãm rodu alu Abiji,* šã mujere aluj dãm pleme alu Aron. Je sã čima Elizabeta. ⁶ Am oči lu Dimizov asre pravedni kã jej cãnje toći zapovjedurlje aluj šã pravilurlje. Jej asre fãr dã krivnjã. ⁷ Jej asre fãr dã kupij, daje kã Elizabeta nu puće sã ajvi kupij, šã amãndoj asre am aj.

⁸ Kãnd una zã, Zaharija služule alu Dimizov am Hram, pã jãl are rãnd. ⁹ Dã pã običaju antri pop u kãzut kocka pã jãl sã mergã am hram sã prinusulaskã mirosur.† ¹⁰ Šã antreg narodu am vreme aščipta afarã šã sã aruga am vreme dã mirosur.

¹¹ Atunšje andalu alu Domnu su nãstãmit dãdãnenći la Zaharija pã desna parći dã kadion hundĩ are žrtvenik. ¹² Zaharija su anfrikušat.

¹³ Andalu ju zãs: “Nući sprije, Zaharija! Arugalã ata u fost auzãtã. Bašãca ata Elizabeta u ave fišjor, šã tu lji da numi Ivan.

¹⁴ Vi ave fãlušãje šã slavlje šã mulc surã fãluša la fãtala ata.

¹⁵ Kã jãl u fi mari am oči lu Dimizov. Vin šã tari buturã no be. Mar am injima alu mumãsa jãl u fi umpljet ku Duhu Svãnt.

¹⁶ Mulc kupiji alu Izrael su antoršji am napoj la Dimizovu alor.

¹⁷ Jãl u meržji am nenće aluj am duhu šã am pučere alu Iliji sã antorkã sufljiturle alu tatusurlje la kupijiš, šã pe eje kari as nevjerni la mudrost dã heje kari as pravedni, sã pripremalaskã alu Dimizov pa narod.

¹⁸ Ali u zãs Zaharija alu andal: “Dã pã šje uj šći aje? Tu vejs kã mes aku om bãtãrn šã bãšãca ame aj isto am aj.

¹⁹ Andalu ju antors vorba: “Numilje amnjov aj Gabrijel šã ju stov am nenće lu Dimizov, šã mes mãnat sã svitaskã ku činji šã sãc aduk hir fãlos. ²⁰ Punji mã ureći, kãnd mar nu maj ankruzit dã vorbasta šje cam spusu, tu nu vi puće sviti pãn šje no fi asta šje cam spus. Vorbilje šje cam spus ur fi am pravã vreme.”

²¹ Lume aščipta pã Zaharija, šã sã čudule šje fašji atita dobã am hram. ²² Kãnd u vinjit afarã nu puće sã svitaskã, šã atunšje ur prišjiput kã u avut vizijã am hram. Jãl lju fãkut dãm oć šã nu puće sã svitaskã njimik.

²³ Dã pã asta kãnd u trikut vreme dã lukru aluj, jãl u fužjit akasã. ²⁴ Atunšje maj dã pã zãljilje bãšãca aluj u fost gãrjonã, šã su cãnut andãrãt dã toc pet lunj‡ šã je u zãs: ²⁵ Domnu aj ala kari u fãkut asta. Jãl su ujtat pã minji ku milã šã u lot andãrãt rušãnje am oči dã ominj.“ §

Isus su ave

²⁶ Šest lunj dã pã aje, Dimizov u mãnat pã andalu aluj pã Gabrijel am varuš šje sã čamã Nazaret. ²⁷ Jãl u vinjit la fatã am pãr kari su miritat dã pã Josip dãm familije alu David. Je

* 1,5 Abija je bio poglavar ove grupe svećenika i svi oni su bili potomci Arona, koji je bio prvi izraelski svećenik (vidi 2 Ljet 24). † 1,9 Svećenici su trebali paliti slatko-mirišljavi tamjan kao prinos Bogu svakog jutra i večeri na posebnom oltaru unutar hrama. ‡ 1,24 Nakon pet mjeseci trudnoće bit će očigledno svima da je trudna. Tada ne bi se ljudi ruguli Elizabetom kao da je ona još uvijek nerotkinja. § 1,25 Ovo se odnosi na sramotu koju je osjećala jer nije mogla imati djecu.

să čima Marija. ²⁸ Gabrijel u vinjit šă ju zăs: “Ănfălušešćí tu kari ješč izabralită! Dimizov fijă ku čínji! Blagoslovulită ješč tu ăntri mujer!”

²⁹ Marija are uznemirenă dă pozdravu aluj šă je u ănšjirkat să să ăngăndaskă šje značalešćí. ³⁰ Anđalu ju zăs alji: “Nuc fijă frikă, Marija! Tu aj aflat la Dimizov milă.”

³¹ Punji urecí, vi făta fišjor šă tu ji punji lumi Isus!

³² Jăl u fi mari, šă u fi čimat Fišjoru lu Hăl maj mari!

Šă Domnu Dimizov ju da aluj, loku lu tatusu aluj David.

³³ Šă jăl u vladali ăm kasa lu Jakov dă erikeš, šă kraljevstva aluj no ave kraj!”

³⁴ Marija u ăntribat atunšje pă anđal: “Kum počí asta fi kă njiš nu mes ămiritată?”

³⁵ Anđalu ju ăntors vorba:

“Duh Svănt u vinji pă čínji,

šă pučere dă Hăl Maj Mari ću astupa ku sjenă.

Dăm ala rănd Kupilu Svănt šje u fi fătat dă la čínji u fi čimat Fišjoru alu Dimizov.”

³⁶ Anđalu u zăs: “Sestrična ata Elizabeta ăj bătărnă a isto u ave kupil. Pă je ur cănutu kă nu puče să avi majmult, ali aku ăj mar ăm šest lunj dă kănd aj gărjonă. ³⁷ Njimika nuj nemoguće lu Dimizov!”

³⁸ Atunšje u zăs Marija: “Ju mă ligizesk ku asta să fjuv sluškinja alu Dimizov. Lasă fijă aša kum tu zăšj. “ Atunšje anđalu u fužjit dă la je.

Marija posjetilešćí pă Elizabeta.

³⁹ Odma dă pă asta Marija su lot pă kalji šă su ăngribit pă kalji ăm unu sat ăm Judeja. ⁴⁰ Akulo are kasa lu Zaharija. Je u tunat ăm nontru šă u ăngărgăjetu pă Elizabeta. ⁴¹ Kum u auzăt Elizabeta pozdrav lu Mariji u sămcăt pă kupilu alji kum să rugujă ăm injimă, šă Elizabeta are umpljetă ku Duhu Svănt. ⁴² Tari u mužjit: “Blagoslovulit ješč tu ăntri mujer, šă blagoslovulit ăj Kupilu atov! ⁴³ Adišje mes aša poštivălită dă mumăsa lu Domnu amnjov vinji să mă posjetilaskă? ⁴⁴ Dăm momentu šje am auzăt pozdravalala ata, kupilu amnjov u sărit dă fălušăjă ku minji una! ⁴⁵ Aku blagoslovurlje fijă pă aje kari u ănkrizut kă šje Domnu ju igirit sigurno u fi!”

Marija slavi Boga u pjesmi

⁴⁶ Atunšje Marija u zăs:

“Duša ame ăl slavalešćí pă majmari Domn,

⁴⁷ šă duhu amnjov să ănfălušešćí ăm Dimizov Spasitelju amnjov,

⁴⁸ Jăl su ujtat ku milă pă minji pă sluškinja aluj,

točí generacijurlje mur čima blagoslovljena!

⁴⁹ Svemogući u făkut čudo ku minji,

šă numilje aluj ăj svănt.

⁵⁰ Pă totă generacija, mila aluj ăj pă eje kari ăl poštivalešćí pă hăl.

⁵¹ Ku mănă aluj jăl u făkut pučernjišji lukrur.

Jăl u njirgilit pă eje kari ăsre ponosni ăm sufličilje alor šă pă eje kari ăsre umišljeni.

⁵² Pă heje kari ăs nasilni lju vărli afară,

a pa heje kari ăs nebitni lju riđika.

⁵³ U rănji pă fălmănž ku mănkaru bună,

a pă găzdašj lju mănă ku mănjlje golji.

⁵⁴ Jăl u apukat pă Izrael

să să ăngăndaskă dă milă aluj.*

⁵⁵ Asta jăl u igirit lu tatusurlje anoštri dă kănva

să fijă pljinj dă milă păngălă Abraham

šă păngălă lume aluj dă erikeš.”

* 1,54 Bog ne može zaboraviti. Kad se Bog “prisjeti,” to je idiom koji znači da Bog djeluje na temelju prijašnjeg obećanja. Ovo govori o Božjem obećanju Abrahamu (“jer je obećao našim precima da će biti milosrdan.” 1,55 Gal 3,16

⁵⁶ Marija u rămas ku Elizabeta tri lunj atunșje su ăntors akasă.

Ivan Krstitelj se rodi

⁵⁷ Kănd u vinjit vreme alu Elizabeti să ajvi kupil, je u fătat fișjor. ⁵⁸ Šă kănd ur auzăt susjedi šă njamu kită dă măndru u arătat Domnu mila Aluj păngălă je, jej ur vinjit una šă să fălușe ku je una. ⁵⁹ Kupilu trăbuje să fijă obrezalit pă osma zuvă, šă kănd or vinjit una să fakă asta jej gănde să aj đe numi Zaharija dă pă tatusu, ⁶⁰ Mumăsa u odbilit šă u zăs: “Nu, Jăl su čima Ivan.” ⁶¹ Ali jej ur zăs: “njime dăm njamuc no fost čimat dă pă numiljala!” ⁶² Šă aša jej ăntriba ku znakur pă tatusu alu kupilula, kum su čima. ⁶³ Jăl u šjirut pločică dă skris šă u skris: “Ivan aj numilje aluj!” Jej ășre toc ămirac. ⁶⁴ Šă dăm ala șas Jăl puće să svitaskă. Šă dăde slavă alu Dimizov! ⁶⁵ Atunșje frika u vinjit pă tot susjedu šă dă hiru șje u fost akulo ăm totă parće dă Judeja. ⁶⁶ Toc kari ur auzăt dă aje cănje ăm firi šă să ăngănde: “Șje u fi dăm ala kupil? Anume mănă alu Domnuluj are ku kupilula Ivan.

Prorokovulala alu Zaharija

⁶⁷ Zaharija, tatusu su umpljet ku Duhu svănt, atunșje prorokovale šă zășje: ⁶⁸ “Slava alu Domnu Dimizov alu Izrael, Jăl u posjetilit pă lume Aluj, šă lju adus spasenje! ⁶⁹ Jăl u rădikat păntru noj korjenurlje dă spasalală ăm kasa lu David. ⁷⁰ Asta nju fost spus dăm gurălje dă proroci Aluj svănc, šă ăm napoj dăm kap dă vremi, ⁷¹ Spasenje dăla dužmanji anoștri, dă la toc kari nji mărzăleșci, ⁷² Lasă nastavalaskă Jăl ku mila arătat alu preci anoștri, šă inka să ăngăndeșci dă savezu Aluj Svănt. ⁷³ Jăl u dat igirală alu Abraham, alu Tata anostru: ⁷⁴ kum ănj fost spasalic dăm mănă alu dužmanj noj ănj trăbuji să ăl poslužulenj pă Jăl făr dă frikă, ⁷⁵ šă să kustănj svănt šă đirept. Ăm prisutnostu Aluj, dă toći zăljlilje dă kustu anostru. ⁷⁶ “Šă tu fișjoru amnjov tu vi fi čimat Proroku alu hăl maj mari, kă tu vi meržji ăm nenće dă ubrazu alu Domnuluj să aj đireș kalje Aluj. ⁷⁷ Tu vi da alu lume Aluj, hir fălos dă spasalală dă oproštaj dă grehurlje alor. ⁷⁸ Kutotu asta aj dă rănd dă milă alu Dimizovu anostru, šă lumina dăm nor u kăde pă noj, ⁷⁹ u da lumina alu eje kari šađi ăm nopći, šă ăm sjena dă morći. Nju punji pișjorilje anoștri pă kalje dă putuljală.” ⁸⁰ Kupilu krișće šă su ămbălurit ăm duh. Jăl kusta ăm pustinjă păn șje nu su arătat javno la Izrael. Isus su avut

2

¹ Ăm aje vremi zapovjed u fost mănata dă la caru August să akuljagă zapisniku dă porez ăm ăntragă cara. ² Asta elși akuljižală u fost kănd Kvirinije are guverneru dă Sirija. ³ Aša toc ur mers să să ivaskă ăm varușu alor. ⁴ Josip kum are dăm familije alu David u făkut kalji ăm varușu lu David, Betlehem ăm Judeja, dăm Nazaret ăm Galileja. ⁵ Jăl u mers akulo să să ivaskă una ku Marija zaručnica aluj, kari are gărjona. ⁶ Šă kum ășre akulo vreme u vinjit dă kupil să să ajvi. ⁷ Je u avut elși Fișjor, lu ănvălit šă lu pus ăm hiștalov daje kă nu are sobă păntru jej ăm prenočiște.

Glasniku andal

⁸ Ăm aje ista lok ășre pastirur kari rământje afară pă otvoreno šă păze stadurlje alor totă nopće. ⁹ Šă dăm turdată vinji Andalu alu Domnuluj, andal u stat ăm nenće alor, šă slava alu Domnuluj lju svitlăzăt pă jej. Šă jej ășre tari ănfrikușac. ¹⁰ Ali andalu lju zăs: “Nu vă fijă frikă. Ju vjuv să vă aduk hir fălos, dă mari fălușăjă păntru totă lume. ¹¹ Ăm varușu alu David, su avut astăs Spasitelj. Jăl aj Krist, Domnu! ¹² Asta aj znak dă pă kari să măržjec: Voj vic afla pă kupil ănvălit ăm făn pă košci ăm hiștalov.” ¹³ Atunșje dăm turdată lăngă parće dă andal u vinjit vojskă dă nor kari hvalale pă Dimizov. Šă zășje: ¹⁴ “Slava alu Dimizov ăm nălceci să pă pământ putuljală šă mir alu ominj kari plașji.” ¹⁵ Dă pă șje ur fužit andeji dă la pastir ăm nor, pastiri ur zăs una la alt: “Hajc aku am Betlehem, šă să viđenj noj aje dă șje Domnu nju spus!” ¹⁶ Aša jej sur ăngribit ăm Betlehem šă ur aflat pă Marija, šă pă Josip, šă pă kupil ăm hiștalov. ¹⁷ Šă kănd ur văzut pă Kupil jej sur apukat

să spujă șje lju fost spus dă Jăl. ¹⁸ Eje kari ur auzăt șje ur spus pastiri asre ămirac. ¹⁹ Ali Marija u askuns toci vorbilje alor ăm sufljituș șă mult să gânde dă jelji. ²⁰ Atunșje pastiri ur fužit la stadurlje alor șă dăde hvală, șă slavă lu Dimizov dă kutotu stvarurlje șje ur auzăt șă șje ur văzut, točno kum lju fost najavalit alor. ²¹ Pă kraj dă osma zuvă Kupilu u fost obrezalit, șă u fost čimat Isus, numilje dată Aluj dă la anđal majnti dă șje su avut Jăl. ²² Šă kând u trikut vreme alor dă čistilală kum are zapovjedalită dă la zakonu alu Mojsije, jej lur dus am Jeruzalem să ăl posvetilaskă pă Jăl la Dimizov. ²³ Kă ăj skris ăm zakonu alu Dimizov: “Tot elši fișjoru fătat dăla mumăsa u fi posvetilită la Dimizov.” ²⁴ Jej trăbă isto să adukă žrtvă: dovă grlicur șă doj tănjiřă puomb kum ăj zapovjedalit dăla zakonu alu Dimizov. ²⁵ Atunșje are Om ăm Jeruzalem șje să čima Šimun. Jăl are pravedan șă strpljivo aščipta utjehă dă Izrael șă Duhu Svânt are pă Jăl. ²⁶ Šă Duhu Svânt ju arătat aluj kă no muri majnti dă șje no viđe pă Pomazanikă alu Dimizov. ²⁷ Așa pljin dă Duh svânt, u vinjit Jăl ăm hram kând ur adus roditelji pă Isus kupilu ăm nontru să ăl obrezalaskă kum are običaju dă zakon. ²⁸ Jăl lu apukat ăm mănjljeș șă slavale pă Dimizov, șă u zăs: ²⁹ “Aku lasă pă sluga Atov să mori ăm putuljală, Dimizolje dă pă vorba ata ku putuljală, ³⁰ Oči amej ur văzut aku Spasenje Ata. ³¹ Asta Tu aj făkut dă totă lume: ³² “Asta ăj lumina dă otkrivenje alu ominj kari nus Židov, slava alu lume dă Izrael!” ³³ Mumăsa Aluj șă tatusu ăsre umpljec ku ămirală dă kutotu șje u zăs dă Jăl. ³⁴ Atunșje Šimun lu blagoslovulit pă jej șă u zăs lu Mariji mumăsa Aluj: “Sudbina alu Kupilusta ăj să adukă alu mulc ăm Izrael să kadă șă să să rădiși, șă să fijă figură dă kari su sviti protiv. ³⁵ A șă cijă maču utije duša ata Kutotu asta u fi așa să fijă gândurlje lu toc otkriliči.” ³⁶ Are isto așa proročică Ana fata alu Fanuel șă ăj dăm pleme alu Așer. Je are maj bătărnă mujeri, șje ave sedam godina dă brak șă aku ăj udovică, mar hăndiva četrdeset osam ej. ³⁷ Je nu fužje dăm hram, nego služule akulo zuva șă nopće ăm postulală șă ăm aruguminči. ³⁸ Baș pă aje vremi je u vinjit, hvalale pă Dimizov, șă u spunje dă Kupilu alu toc kari aščipta spasenje ăm Jeruzalem. ³⁹ Dă pă șje ur făkut Josip șă Marija kutotu șje zakonu u šjirut dă la jej, jej ur mers ăm napoj ăm varušu alor Nazaret ăm Galileja. ⁴⁰ Kupilu u kriskut șă su ămbălurit ăm duh, pljin dă mărđuljemi, șă blagoslovurlje alu Dimizov asre pă Jăl. ⁴¹ Totă roditelji Aluj măržje ăm Jeruzalem să fijă akulo pă praznik dă Pasa. ⁴² Așa kând are Jăl dvanaest ej dă bătărn jej ur mers ăm napoj ăm posjet pă običaj. ⁴³ Šă kând u trikut prazniku jej sur gătat akasă ali făr dă ščučilje alor, fișjoru Isus u rămas ăm Jeruzalem. ⁴⁴ Kum gânde kă ăj hundiva ăm grupur jej ur trikut kalji mari dă totă zuva, kapu sur apukat să ăl kočii ăntri njamu aluj șje ăl kunošči. ⁴⁵ Kum nu lor aflat, jej ur mers ăm napoj ăm Jeruzalem Săl kočii. ⁴⁶ Tri zălji dă pă aje jej lor aflat. Jăl are ăm hram șăde ăm sredina dă učitelj, șă punje ureci șă lji ăntriba. ⁴⁷ Toc șje ăl punje ureci ăsre ămirac la gându Aluj, șă la odgovorlje aluj. ⁴⁸ Roditelji Aluj isto așa ăsre tari ămirac kând lor văzut akulo șă mumăsa ju zăs: “Fișjoru Amnjov adășje naj făkut asta anovă? Tatusu șă ju as renj ăm mari brigur dă činji, șă čii kutunj pă Činji.” ⁴⁹ “Ali adășje mă kutac? Jăl u ăntors vorba. Nu ščijec kă ju aș trăbuji să lukru, lukru la Tata amnjov?” ⁵⁰ Ešće vorbi jej nor prišjiput. ⁵¹ Ali Jăl u mers ăm napoj ku jej ăm Nazaret, șă majdăparči Jăl u pus ureci. Šă mumăsa Aluj u cănut kutotu vorbilje ăm sufljituș. ⁵² Šă ăm trivremi Isus u kriskut ăm gând șă ăm telă șă ku milă dă la Dimizov șă dăla lumi.

3

Služba alu Ivan šje bučază

¹ Ăm petnaesti aj da vladavină dă Car Tiberija, Poncije Pilat are guverneru dă Judeja, Herod Tetrah dăm Galileja, Filip fračilje aluj, Tetrah pokrajine ăm Itureja, șă ăm Trahonitade, a Lizanija tetrah ăm Abilena; ² Šă Ana șă Kaifa ăsre popă mar. Pă aje vremi Vorba alu Dimizov u vinjit la Ivan, fișjoru alu Zaharija kari kusta ăm pustinjă. ³ Šă așa u mers ăm toci pokrajinurlje pă lăngă Jordan să propovjedalaskă bučuzala dă ănkăjală dă grehur, ⁴ Prorok Izaija svite ăm skritururlje aluj dă ešće vorbi: Graju alu unu kari mužješči ăm pustinjă: pripremalecă kalje păntru Dimizov; ravnalecăj kalje! ⁵ Lasă totă dolina să

fijă umpljetă șă totă planina să fijă ăm tokmă ku alčilje; șă kăljilje krivă să fijă pravă, șă kăljilje strămbi să fijă ravnă ⁶ atunșje totă lume șă cara u viđe Spasenje dă la Dimizov”.
⁷ Alu gărmaďă dă lumi kari ur vinjit la Jăl să să bučazi Jăl zășje: “Voj kupilor alu otrovni șarpi, šinji vu upozorulit să ăňšjirkăc să skăpăc dăm kazna šje u vinji pă voj? ⁸ Voj zășjec kă vi žalji? Fășjec plodur dă ănkăjală! Nu vă apukăc să vă zășjec una lu alt: Abraham ăj Tata anostru! Ju vă zăk: Dimizov poči dăm petriljeșce răďika pă kupij alu Abraham!
⁹ Mar aku săkure ăj pusă la răďășina dă ljemnji; tot ljemnu kari nu adușji bun plod u fi tijet ăndărăt șă vărlijit ăm fok. ¹⁰ Ali šje să fășjenj atunșje gărmaďă lu ăntribat pă Jăl. ¹¹ Jăl u ăntors vorba: “Dakă avec dovă kimeș atunșje ămpărcăcăvă ku ala kari nari njiș una. Dakă avec mănkari isto așă trăbă să vă ămpărcăc.” ¹² Akulo ășre isto șă poreznjișj kari ur vinjit să să bučeži șă jej lor ăntribat: “Učitelju šje să fășjenj? ¹³ Jăl u ăntors vorba: “Nu maj akuljižec majmult dă kită šje avec pravo să locă! ¹⁴ Šă kătănjilje isto lor ăntribat: “A noj šje trăbă noj să fășjenj?” Alor lju zăs: “Nu tretiralec pă njime ku sála njiș nu svedočulec krivo protiv dă šjinjiva șă fijec zadovoljni ku plata avostră! ¹⁵ Lume ășre aku pljinj dă așčiptalur, șă să ăntriba ăm sufljičilje alor, nar puće Ivan să fijă Mesija, ¹⁶ Ivan lju ăntors vorba alu toc: “Ju vă bučez ku apă, ali Unu kari u vinji kari ăj maj bălour da minji șă lu kari nu mes vredan să ăj ljeg žnirancurlje Aluj. Jăl vu bučuza ku Duhu Svănt șă ku fok. ¹⁷ Jăl cănji lopata ăm măna Aluj, șă Jăl u čistili podu temeljito. Jăl u akulježi făjna ăm skladișta aluj, ali Jăl u arďi jarba uskată ăm fok šje nu să așcínžji. ¹⁸ Šă ăm mulci opomenur svite alu lume șă alu cară hir fălos. ¹⁹ Jăl lu făkut dă njimik pă kralj Herod dă rănd dă bășăcă alu fračisuș isto așă șă dă alci stvarur relji šje u făkut Herod. ²⁰ La kutotu stvarurlje relji šje u făkut jăl u pus maj una: jăl u ănkujet pă Ivan šje bučază ăm čemică.

Bučuzala alu Isus

²¹ Kănd asre lume bučuzac dă la Ivan, Isus isto are bučuzat. Kănd Isus su arugat su dăsvăkut noru, ²² șă Duhu Svănt u vinjit žos pă Jăl am formă dă purombu șă graj dăm nor u svătit: “Tu ješč Fișjoru amnjov plăkut! Tu ješč fulușuja ame!

Isus fișjoru alu Dimizov șă alu Adam

²³ Aku Isus are hunďiva trideset ej dă bătărn kănd su apukat ăm sluzăba aluj. Isus are cănut dă fișjoru alu Josip. Josip are kupilu alu Elijev, ²⁴ Eli are fișjoru alu Matatov, Matat are alu Levijev, Levi are alu Malkijev, Malki are alu Janajev, Janaj are alu Josip, ²⁵ Josip are alu Matatijin a Matatija are alu Amos fișjor, Amos are alu Naum fișjor, a Naum alu Heslijev fișjor, Hesli are alu Nagajev fișjor, ²⁶ Nagaj are alu Mahat, Mahat are alu Matatijin, ²⁵ Matatija ali Šimijev, Šimij are alu Josehov, Joseh are alu Jodin, ²⁷ Joda are alu Johanov, Johan are alu Resin, Resa are alu Zerubabel, Zerubabel are alu Šeltiev, Šeltiel are alu Nerijev, ²⁸ Neri are alu Malkijev, Malki are alu Adijev, Adi are alu Kosamov, Kosam are alu Elmadamov, Elmadam are alu Erov, ²⁹ Er are fișjoru alu Joșua, Joșua are alu Eliezerov fișjor, Eliezer are alu Jorimov fișjor, Jorim are alu Matatov, Matat are alu Levijev fișjor, ³⁰ Levi are alu Melejin, Meleja are alu Elijakim, ³¹ Elijakim are alu Melejin, Meleja are alu Menin, Mena are alu Matatin, Matata are alu Natanov, Natan are alu David fișjor, ³² David are ulu Jișaj, Jișaj are alu Obed, Obed are alu Boaz, Boaz are alu Salin, Sala are alu Nahșanov fișjor, ³³ Nahșon are alu Aminadabov, Amindab are alu Adminov, Admin are alu Arnijev, Arni are alu Hesronov, Hesron alu Perasov, Peres are alu Juda, ³⁴ Juda are fișjoru alu Jakov, alu Jakov are Izak, alu Izak are Abraham, alu Abraham are Tarin, alu Tarin are Nahorov, ³⁵ Nahoro are fișjoru alu Serug, alu Serug are Reuvov, alu Reuvov are Peleg, alu Peleg are Eber, alu Eber are Šelah ³⁶ Šelah are fișjoru alu Kajin, alu Kajinamov are Arpkšadov, alu Arpkšadov are Šem, alu šem are Noa, alu Noa are Lamek, ³⁷ Lamek are fișjoru alu Metuzalin, alu Metuzalem are Henok, alu Henok are Jeredov, alu Jered are Mahalalel alu Mahalalel are Kenanov, ³⁸ Kenan ar e fișjoru alu Enoșev, alu Enoșev are Šet, alu Šet are Adam. Adam are fișjoru alu Dimizov.

4

Draku ănșjarkă pă Isus
(Mt 4,1-11; Mk 1,12-13)

¹ Isus, pljin dă Duh Svânt su ăntors dăm rijeka Jordan, șă ăl dușji Duhu păm pustinjă*
² četrdeset zălji, hundî u fost ănșjirkat dă la draku. Ăm zăljielje no mănkat njimika, șă kănd u vinjit do kraja jăl are flământ. ³ Draku ju zăs atunșje: “Dakă ješč tu Fișjoru alu Dimizov zapovijedalešći alu petrișce să să fakă pită.” ⁴ Isus ju ăntors vorba: “Skris ăj ăm svântă kenvija: 'Lume nu kustă numa dăm pită.’”† ⁵ Draku lu dus pă jăl pă planină naltă, șă ăm unu moment draku ju arătat aluj kutotu kraljevstvurlje dă svet. ⁶ Șă draku ju zăs aluj: “Ju cuj da kutotu pučeresta șă mândremesta kari ăj dată mijă, șă ju pot da alu šinji găndesk. ⁷ Kănd cěj klanjali la minji, ju caș da kutotu cijă. ⁸ Isus ju ăntors vorba: “Skris ăj ăm svântă kenvija: 'Alu Domnu, Dimizovu atov numa klanjalešćici șă pă jăl sluzulešći!’”‡
⁹ Dă pă aje draku lu dus ăm varuș Jeruzalem șă lu pus pă maj nalt lok dă Hram. Atunșje ju zăs aluj: “Dakă ješč tu Fișjoru alu Dimizov, seri žos! ¹⁰ Kă ăj skris ăm svântă kenvija: 'Jăl u zapovjedali alu anđelji aluj să ci pázaskă,§

¹¹ șă 'ču dușji pă mănă să nu či luvešč ku pișjoru ăm petră.’”*

¹² Isus ăntorșji vorba: “Zăs ăj ăm svântă kenvija: 'Nu ănșjirka pă Domnu Dimizovu atov!’”†

¹³ Atunșje kănd u trikut draku ku toći ănșjirkalurlje, lu lăsat pă jăl pă una vreme.

Isus să ăntorșji napoj ăm Galileja
(Mt 4,12-17; Mk 1,14-15)

¹⁴ Isus u mers ăm napoj ăm lok dă Galileja ăm pučere dă Duh, șă vorbi dă jăl sor apukat să kružulaskă pășćitot ăm aje regijă. ¹⁵ Jăl ănvăca ăm sinagogurlje alor șă toc ăl slavale.

Isus are mănat dăm sinagoga
(Mt 13,53-58; Mk 6,1-6)

¹⁶ Jăl u vinjit ăm varuș dă Nazaret, hundî jăl u kriskut șă pă običaju aluj, jăl u mers sămbătă ăm sinagogă. Șă su skulat să čitalaskă. ¹⁷ U dată la jăl svitak‡ dă la proroku Izaija, a jăl u dăsvkut svitku șă u aflat lok hundî skrijă:

¹⁸ “Duhu alu Domnuluj ăj pă minji dasupra.

Dăm ala rănd jăl mu izabralit§ pă minji să vă propovjedalaskă Hir fălos la săraș.

Jăl mu mănat pă minji să spuj alu hej șje ăs ljigac kă poći să fijă dăsvăkuc

șă lu orb kă poći să vadă

șă să đe slobodă alu hej tlačalic,

¹⁹ să proglasalesk anu pljin dă milă alu Domnuluj.”*

²⁰ Jăl u ăncis svitku șă u dat ăm napoj la pomoćniku șă u șăzut. Șă toc ku oči ăm sinagoga u mucăt pă jăl. ²¹ Su apukat să ănveci: “Astăs Skriptasta, kari ac auzăt ku urečilje avoștri, su ispunulit.”

²² Jej toc să ămira la toći vorbilje dă milă șje kăde dă pă gura aluj. Șă jej su ăntribat: “Nuj jăl fișjoru alu Josip?”

²³ Jăl lju zăs: “Ăj una izrekă kari sigurno ăc pripunji pă minji. A șă meržji: 'Doktoru, ăntrămăći pă činji săngur!’ Kutotu aj făkut, kum ănj ăuzut, ăm varuș dă Kafarnaum, fă șă aișje, ăm kraju atov!” ²⁴ Șă jăl u zăs: “Anume, ju vă zăk niti unu prorok no fost ăm benji apukat ăm kraju aluj. ²⁵ Anume, ju vă zăk, kănd ăm doba alu proroku Ilija ăm Izrael, noru are ăncis a ploje nu kăde tri aj șă šest lunj șă are mari fomi păm totă pământu șă asre mulći udovicur ăm Izrael. ²⁶ Tot Ilija no fost mănat la njișj unu dăm jej osim la udovică la Sarepta ăm pământu Sidon.† ²⁷ Isto așă ăm vreme dă prorok Elizeja asre mulc gubavcur

* 4,1 “Pustinjă” ăj lok hundî nuj apă nus ljemnji; njime nu kustă akulo. † 4,4 Pnz 8:3 ‡ 4,8 Pnz 6:13 § 4,10 Psalam 91:11,12 * 4,11 Pnz 6:13 † 4,12 Pnz 6:16 ‡ 4,17 “Svitak” značalešći kă ăj skris karçi pă pelji dă vakă. § 4,18 Točno značalešći “pomazalit ku uloj”. * 4,19 Izaija 61:1-2 † 4,26 1 Kr. 17:8-16

ăm pământu dă Izrael. Šă njiš unu dăm jej nor fost čistilic osim Naamana Sirijaca.”[‡]

²⁸ Känd ur auzăt, toc ăm sinagogă asre tari mirgiš, ²⁹ jej sur skulat sus šă lur mănāt afar dăm varuš. Jej lur dus pã jăl pã maj nalt đal pã kari are varušu făkut, ăm namjeră sã ăl ămpingă žos sã ăl amori.[§] ³⁰ Ali jăl u fužjit ăntri jej šă u mers pã kalje aluj.

Isus u mănāt afară pã drak dăm omula
(Mk 1,21-28)

³¹ Jăl u mers žos ăm Kafarnaum ăm varuš dă Galileja. Šă akulo sãmbătă ănvăca. ³² Lume ăsre ămirac la ănvăcală aluj daje kã vorba aluj ăsre pljinji dă pučeri. ³³ Unu dăm ominjije ăm sinagogă ave nečisti duh ăm jăl, aje ăj drak. Šă jăl u mužjit ku graju glasnik: ³⁴ “A! Tu Isus dăm Nazaret, šje găndešći dă la noj? Aj vinjit sã nji uništilec? Ju šćuv benji šjinji ješć tu, tu Svântu alu Dimizov!” ³⁵ Isus lu lot pã frikă šă ju zăs: “Fi putuljit! Hajd afar dăm omusta odma!” Drakula lu vărlijit pã omula žos ăm nenće alu toc šă u jăšăt afară, šă njimik nu ju făkut.

³⁶ Eje kari ur văzut ăsre tari ămirac šă zăšje una lu alt: “Šjefăldă vorbă ăj asta? Ku autoritet šă ku pučeri šă jej jašă afară pã vorba aluj!”

³⁷ Hiru dă jăl u mers ăm tot kotu dă regijă.

Isus ozdravalešći pã sokra alu Petar
(Mt 8,14-17; Mk 1,29-34)

³⁸ Känd u fužjit dăm sinagogă jăl u mers la Šimun akasă. Akulo are sokra alu Šimun ăm pat bičagă ku fok mari ăm je. Šă jej lor ăntribat pã jăl sã ăj ažući. ³⁹ Jăl u mers la je u lot pã frikă pã foku šă foku u lăsatu. Je odma su skulat šă su apukat sã lji poslužulaskă.

Isus ozdravalešći pã mulc

⁴⁰ Mar känd sã slăbuze sorilje žos* toc kari ave njam šă urtaš dăm mulči bičišugur lJOR adus la jăl. Šă jăl lju ăntrimat aša dă jăl punje mănjlje aluj pã jej unu pã kići unu. ⁴¹ Mulc dăm jej ave drašj ăm jej šă kum jăše afară, drašji dăm jej mužje: “Tu ješć Fišjoru alu Dimizov!” Ali jăl lju răspită šă nu lji dăde sã svitaskă kã jej šćije ka jăl ăj Krist.[†]

Hir fălos sã širelešći pãm Judeja
(Mk 1,35-39)

⁴² Mar kum vinje zuva jăl u fužjit dăm kasă pã lok pustulot. Gărmadă dă lumi ăl kuta, šă känd lor aflat gănde sã ăl cãjă sã nu fugă dă la jej. ⁴³ Ali Isus lju zăs: “Ju trăbă sã mă duk ăm alčilje varušur sã spuj Hir fălos dă kraljevstva alu Dimizov.[‡] Dăm asta ränd am fost mănāt pã pământ.”[§]

⁴⁴ Šă aša u mers sã propovjedalaskă pãm sinagogur ăm Judeja.

5

Isus u čimat pã Šimun, Jakov šă pã Ivan
(Mt 4,18-22; Mk 1,16-20)

¹ Ăm una ză Isus stăće lăngă Genezaretsko* jezero, känd gărmadă sã astrănžje la jăl sã audă vorba alu Dimizov. ² Jăl u văzut dovă karur dă apă kum ăsre pã mal răzămac, kari u lăsāt ribari känd ăš čistile mrežurlje. ³ Jăl u tunat ăm kar dă apă kari are alu Šimun, šă lu ăntribat sã ăl ămpingă maj ăm sus dă la mal. Atunšje jăl u šăzut žos šă su apukat sã ănveci pã gărmadă lumi.

[‡] 4,27 2 Kr. 5:1-14 [§] 4,29 Lume dăm Nazaret asre tari uvredljivi daja kã Isus lji spunje dăm karče svântă hundi Dimizov lji ažuța lu hej šje nu kunušći karče svântă dă kit numa la židovur. * 4,40 Sãmbăta sã apukă dă jer känd sorilje kađi žos pã nãm adauza känd sorilje kađi žos. [†] 4,41 Točno značalešći “pomazalit ku uloj” šje značalešći “Izabralit”. [‡] 4,43 Kraljevstvo značalešći pã asta lok ăj hundi ominji ănkređi ăm Dimizov. [§] 4,43 Dimizov u dat zadatak sã spuji dă jăl šă lu mănāt pã Isus pã pământ * 5,1 Genezaretsko jezero ăj isto šă Galilejsko jezero.

⁴ Känd u vigzit ku änväcala, jäl u zäs alu Šimun. “Ämpinžji äm maj adänkä apä šä släbuzäc mrežurlje äm apä.”

⁵ Šimun ju äntors vorbä aluj: “Domnu noj, anj lukrat totä nopce šä njimik nanj apukat: ali pä vorba ata ju uj släbuzä mreža ämnapoj äm apä” ⁶ Känd u fäkut aša jej u apukat mari bogla dä pešć, atit dä mreža kit nu puknje. ⁷ Jej ur mužjit la urtašji alor dä pä alčilje karur dä apä sä lji ažući; jej ur vinjit, šä umpljet dovä karur dä pešć dä maj šjeva sä äntupe.

⁸ Känd u väzut Šimun aje jäl u kázat la pišjorilje alu Isus šä u zäs: “Maknalešćici dä la minji, Dimizolje, kä ju mes grešnä om!”[†] ⁹ Frikä delj sväntä u kázat pä jej šä pä ominje šje ur vinjit sä lji ažući, känd ur väzut kic pešć ur apukat. ¹⁰ Isto aša asre ämirac Ivan šä Jakov, jej asre Zebedejovi fišjori šä urtašji alu Šimun. Ali Isus u zäs alu Šimun: “Nuc fijä frikä. Dä aku, maj menkulo tu vi apuka pä ominj!”[‡]

¹¹ Aša jej ur adus karurlje dä apä pä mal, ur läsat kutotu šä lor sljedilit pä jäl.

Isus ozdravalešći pä om ku gubä

(Mt 8,1-4; Mk 1,40-45)

¹² Isus are äm unu dä m varušurljelje. Om pljin dä gubä lu väzut pä jäl šä su arukänt pä äinučiš äm nenće aluj šä sä aruga la jäl: “O Dimizolje, däka numa tu vuješć, tu mä poc čistili.”

¹³ Isus u mäcät mäna aluj šä lu taknult, šä u zäs: “Ju gändesk. Fi čistilit!” Šä odma guba lu läsat. ¹⁴ Atunšje lu purunšjit sä nu spujä alu njime, čar asta sä fakä: Elši sä mergä la popä šä sä sä areći, dä pä aje, dä dokaz dä vražä, vi träbujji sä adušj žrtvä dä čistilalä ka kum Mojsije u zapovijedälit.[§]

¹⁵ Svat dä jäl su širilit maj pä däparći, aša dä gärmadä dä lumi ur vinjit sä pujä ureći la jäl, šä sä fijä ozdravalic. ¹⁶ A jäl sä täraje pä lok pustulot šä sä posvetile la aruguminći.

Pučeri alu Isus sä jerći grehurlje

(Mt 9,1-8; Mk 2,1-12)

¹⁷ Äm una zä, Isus änväca, ave äm nenći pä mulc farizej šä učitelj dä zakonu alu Mojsije kari ur vinjit dä m toći kumpänjilje dä Galileja šä Judeja šä dä m Jeruzalem. Pučere alu Domnuluj are ku Isus sä ozdravalaskä pä bičež. ¹⁸ Atunšje šjeva ka ominji ur vinjit šä adušje pä om kari nu puče sä umblji. Šä jej gände sä ä l adukä la Isus. ¹⁹ Ali nu are lok pä hundä sä ä l adukä äm nontru dä gužvä mari. Aša jej sur urkat pä krov šä lor släbuzät äm nontru pä m krov ku pat dä tot la dä dä nenće alu Isus. ²⁰ Känd u väzut änkričala alor, jäl u zäs aluj: “Omulji, grehurlje atelji äs jirtaci.”

²¹ Pä ešće vorbi farizeji šä učitelji dä zakonu alu Mojsije sä gände: “Šjinji äj omusta šje svitešći aša protiv dä Dimizov? Šjinji osim dä Dimizov poći sä jerći grehurlje?” ²² Isus šćije šje sä gändešći, šä jäl lju zäs: “Adäšje vä äntribäc ešće stvarur äm sufljičilje avoštiri? ²³ Šje äj maj ušuri dä zäs: 'Grehurlje cis jirtaci!', ili sä zäšj: 'Skoläci šä umblä!?' ²⁴ Ali numa sä šćijec kä Fišjoru alu Omu ari autoritet aišje pä pämänt sä jerći grehurlje. Dakä zäk alu fišjoru kari nu poći sä umblji: 'Skoläci, jec patu šä dući akasä!’” ²⁵ Šä odma su skulat šu lot patu pä šje are pä košći, šä u fužjit akasä, šä pä kalji slavale pä Dimizov. ²⁶ Šä toc akulo äsre ämirac, šä jej slavale pä Dimizov. Šä ku ämiralä svite: “Astäs anj väzut šjeva tari mari!”

Levi (Matej) sljedilešći pä Isus

(Mt 9,9-13; Mk 2,13-17)

²⁷ Dä pä aje Isus u jišät afarä šä lu väzut pä carinik šje sä čimä Levi,^{*} jäl šäde äm carinarnicä. Isus u zäs: “Sljedilešći mä pä minji!” ²⁸ Šä jäl su skulat u läsat kutotu, šä lu sljedilit.

[†] 5,8 Šimun u väzut ku Isus äj svänt. [‡] 5,10 Šimun u sviti dä Isus la ominj. [§] 5,14 Levitski zakonik 14:2-32

^{*} 5,27 Levi äj ista osobä šje äj šä Matej.

²⁹ Atunšje Levi am kasa aluj u fakut mari slavlja pantru jal; ku jej sade mulc carinikur sa alci la masa. ³⁰ Farizeji sa ucitelji da zakonu alu Mojsije, jej maj asre sa farizeji sur apukat sa gumunjaska kapu su apukata sa svitaska alu ucenikur: "Adisje mankac sa bijec ku carinici sa ku grešnici?"

³¹ Isus u antors vorba: "Eje kari as sanatos nu traba pa doktor, numa alu eje kari as bicez. ³² Ju nam vinjit sa cem sa sa antork pa pravedni, nego pa grešni."

Usporedbur da post

(Mt 9,14-17; Mk 2,18-22)

³³ Jej atunšje jaru u zas: "Ucenici alu Ivan sa alu farizejilor postulesci mulci randur sa sa aroga, ali ucenici atej mananka sa be. Adasje aj aje asa?"

³⁴ Isus u antors vorba: "Pucec sa punjec pa gošc da nunt sa postulaska kand aj mladozenja ku jej?" ³⁵ Ali u vinji za kand mladozenja u fi lot andarat da la jej, sa kand u vinji vreme jej ur postuli."

³⁶ Jal lju spus da una usporedba: "Njime no rupi um darab da la nova col sa su karpaska pa batarna, kand ar fasji aje, pa haj nova col ar ave gaura, a alu haj batarna nar pasali darabu dala nova col. ³⁷ Njime nu vars a nov vinu am batarna sa mari caturica†; nov vinu ar puknji am caturica sa sar varsa vinu, a caturica ar propadnuli.‡ ³⁸ Nov vinu traba sa fija varsat am nova caturica§.

³⁹ Sa njime da pa sje u be vin batarn nu gandesci sa be nov, ka zasji: "Batarn aj dastul da bun." *

6

Isus aj Domnu da sambata

(Mt 12,1-8; Mk 2,23-28)

¹ Un data pa zuva da sambata Isus trasje pam sjeva ka polja da pšenica. Ucenici aluj ur skos pšenica su u ribile ku manjilje sa manka. ² Ali orikic da farizej lju zas alor: "Adasje fajsjec sjeva sje nu aj ku zakonu am tokma pa zuva da sambata?"*

³ Isus ju antors vorba: "Nac citalit am Svanta kenvija, sje u fakut David kand are jal sa ucenici aluj flamanš? ⁴ Kum u tunat am kasa alu Dimizov, David sa u lot pita kari are pus andarat da zrtva, kari car poči popa sa manasji, sa su umparcat dam pite ku urtasji?"

⁵ Atunšje jal lju zas alor: "Fišjoru Omuluj aj Domnu da sambata."

Isus u ozdravalit mană njimurogă

(Mt 12,9-14; Mk 3,1-6)

⁶ Pa alta zuva da sambata jal u mers am sinagogă sa su apukat sa anveci. Akulo are om alu kari are mana njimurogă.† ⁷ Sa ucitelji da zakonu alu Mojsije sa farizeji sa ujta pa jal sa vada daka lu antrima jal pa zuva da sambata. Sa jej dabe sjeva ascripta sa faka krivo sa pota sa svitaska protiv da jal. ⁸ Jal scije sje sa gandesci, sa u zas alu omuluje ku mana njimurogă: "Skolaci sa hajd da da nenci." Jal su skulat sa stace akulo. ⁹ Isus atunšje u zas alor: "Ju gandesk sa va antreb, aj benji sa fasj benji pa zuva da sambata, ili relji? Sa spasaleca kustu ili sa unistilec?" ¹⁰ Atunšje su ujtat okolo pa tot omu, sa jal u zas alu omuluje: "Macescic mana!" Jal u fakut asa, sa mana ju fost sanatos ka hajelanta. ¹¹ Ali jej asre tari mirgis sa sur apukat sa svitaska sje sa faka alu Isus.

† 5,37 Caturica aj pelji da la birkă ili da la keca hundi sa baga strugur sa atunšje sa fasji vin. ‡ 5,37 Kand nov vinu su anakrit ar krišce, ar rupe batarnji caturicurlje ka nar puce maj sa sa macaska. § 5,38 Strugulje kand sa punji am caturica atunšje krešci una ku pelje da životinjă sa atunšje sa fasji am vin. * 5,39 Asta svat spunji da anvacala kum batarnji anvaca ku hej kari vodulesci sa ku Isus kum anvaca. Aje aj ka ominji kari as anvacac pa anvacala batarna, nari voj sa sa anveci novi stvarur sje Isus anvaca. 6,1 PNZ 23,25. * 6,2 Farizeji canje ka maj mik lukru ku manjilje sa trljalesc fan am zuva da sambata aj protiv zakon. 6,3 1. Sam 21,1-6. † 6,6 Mana alu njimurog are desna.

Isus aš akulježi pã apostoli aluj
(Mt 10,1-4; Mk 3,13-19)

¹² Una zã u mers pã planinã sã sã arožji, šã jãl u fost akulo totã nopce ãm aruguminçi la Dimizov. ¹³ Haje zua jãl u čimat pã dvanaest učenikur la jãl pã kari lju akuljes šã lju čimat apostoli. ¹⁴ Ešće asre: Šimun pã kari lu čimat Petar, šã fračisu Andrija, Jakov šã Ivan, Filip šã Bartolomej; ¹⁵ Matej šã Toma, Jakov fišjoru alu Alfej šã Šimun čimat Revan, ¹⁶ Juda fračisu lu Jakov šã Juda Iskariot, kari u fi izdajica.

Isus svitešći dã nagradur šje u fi
(Mt 4,23-25; 5,1-12)

¹⁷ Kum vinje ku jej ãm napoj žjos, jãl u stat pã čistina dã đal hundi asre grupa dã učenici aluj šã mari gãrmađã dã lumi sur akuljes, jej ur vinjit dãm Judeja šã dãm varuš Jeruzalem šã dãm Tir šã Sidon varušurlje lãngã more. ¹⁸ Jej ur vinjit sã ãl puja ureçi, šã sã fijã ozdravalic dãm bičišugurlje alor. Isto aša u ozdravalit pã heje kari ave drašj ãm jej. ¹⁹ Mulc gãnde sã puja mãna pã jãl daje kã pučeri fužje dãm jãl šã pã toc lji iscjelile.

²⁰ Atunšje su ujtat ãm oç pã učenici aluj šã u svãtit:
ãnfãlušãcãvã voj kari šćec sãrašj kã kraljevstva alu Dimizov aj avostrã.

²¹ ãnfãlušãcãvã voj kari šćec flãmãnz, kã vic fi sãtuj.

ãnfãlušãcãvã voj kari plãnzjec, kã voj vic rãdi.

²² ãnfãlušãcãvã voj kari šćec mãrzãlic, rušunac šã mãnac ku relji dã rãndu alu Fišjoru Omuluj.

²³ Kãnd u vinji zue, ãnfãlušãcãvã šã sãrec pãm sus dã fãlušãjã. Kã sigurno nagrada avostrã u fi mari ãm nor. Nus are aša šã proroci tretiralicã dã la mošurlje alor!

²⁴ Ali jao avovã, kari šćec gãzdašj, kã ac apukat utjehã!

²⁵ Jao avovã kari šćec sãtulj, voj vic fi flãmãnz.

Jao avovã kari aku rãdec, kã voj vic žalali šã plãnzji!

²⁶ Jao avovã dã kari toc benji svitešći, aša isto fišje pã mišjinoš prorokur, mošurlje alor.”

Isus ãnvacã sã plãšjenj pã dužmunji avostrã
(Mt 5,38-48; 7,12)

²⁷ “A voj kari mã punjec ureçi, vã zãk: 'Plãšjec pã dužmunji avostrã. Fãšjec benji alor kari vã mãrzãlešći. ²⁸ Blagoslovulec pã eje kari vã blastãmã! Arugãcãvã dã eje kari relji vã kivinješći. ²⁹ Hãl kari čì luvešći pãšći una parçi dã ubraz, ãmbijã šã haje parçi atunšje. Šã alu hãl kari ãc je šuba nuj branalec sã ãc je šã kãmaša. ³⁰ Dã alu toc, šje šjeri dã la činji. Dakã je šjinjiva šjeva šje ãj atov, nu šjire sã ãc đe ãm napoj. ³¹ Aša maj, fãšjec alu altora kum ac gãndi sã vã fakã avovã.

³² Dakã plãšjec numa pã eje kari vã plašji pã voj, šjefãldã hvalã vic kãpãta? Ka šã čak šã grešnici plašji pã eje kari lji plašji pã jej. ³³ Šã dãkã fãšjec numa benji alu eje kari fašji ovã benji, šjefãldã hvalã vic kãpãta? Čak šã grešnici fašji aje. ³⁴ Dakã dãdec kečinj alu alora dã la kari ašćiptãc sã vã ãntorkã ãm napoj, šjefãldã hvalã vic kãpãta? Čak šã grešnici dã kečinj alu grešnici sã potã ãmnapoj sã kepiçi kit lju dat. ³⁵ Plãšjec pã dužmunji avostrã, ažutãcãlji šã dãdec kečinj, ali nu ašćiptãc sã vã ãntorkã ãm napoj. Atunšje voj vic kãpãta mari nagrada šã voj vic fi čimac fišjori alu Maj Mari† Dimizov§ daje kã jãl aj bun alu nezahvalni šã alu ubraznjiš. ³⁶ Fijec miloš ka jãl Tata dãm nor ãj pljin dã milã.

Isus nji ãnvacã kum sã izabralenj bun učitelj
(Mt 7,1-5)

³⁷ “Nu sudulec pã njime, šã njime nu vu suduli pã voj. Nu osudulec pã njime, šã njime nu vu osuduli! Jirtãc šã vu fi jirtat. ³⁸ Dãdec šã vu fi dat bunã merã astrãnsã, zdrãnšinatã

† 6,35 Maj Mari Dimizov značalešći kã jãl ãj tari mari šã glavni. § 6,35 voj vic fi čimac fišjori alu Maj Mari Dimizov dakã čì ponašalešć ka Dimizov.

šă tari mult u fi vărsată ăm saku avostru.* Kă ku ista meră šje voj dădec vu fi dată ăm napoj.

³⁹ Jăl lju spus izrekă: “Poçi unu orb să adukă dă mănă pă altu om orb? Nar kăde jej amăndoj ăm gropă?” ⁴⁰ Učeniku nu poçi fi maj mari dă učitelju. Jăl u fi ka učitelju aluj kănd su vjezbăli dăstul dă benji.”†

⁴¹ Adăšje vă ujtăc tot la măršunj ăm oçu alu urtaku, a ăm oçu atov nu ves dărab dă ljemn? ⁴² Kum poc zăšji alu urtaku: ‘Lasămă să skot măršunju dăm oçuc’ kănd nu ves dărabu mari dă ljemn ăm oçu atov? Licemjeru, elši skoçic dărabu dă ljemn dăm oçuc, kapu vi puçe majbenj să skoc măršunju dăm oçu alu urtaku.

Isus ănvacă šje svitenj, ăj ăm sufljit

(Mt 7,17-20; 12,34-35)

⁴³ “Tot bun ljemnu ari bun plod, šă tot ljemnu kari nuj bun, fašji nu bun plod. ⁴⁴ Tot ljemnu ăj kunuskut dă pă plodu šje fašji. Aša lume nu akulježi smokvur uli strugur dăm măršunj.‡ ⁴⁵ Om bun fašji bunji stvarur daje kă ari bună sufljită, ali hej rov fašji stvarur relji daje kă sufljitu lji rov. Gura svitešçi, dăm šje ci sufljitu pljin.

Om kari ăj mudar askultă šje Isus ănvacă

(Mt 7,24-27)

⁴⁶ Šă dăšje mă çimăc: Domnu! Domnu!, a nu făšjec šje vă zăk? ⁴⁷ Ju vuj spunji kum ăj om kari vinji la minji să puji ureçi la vorba ame, šă askultă: ⁴⁸ Jăl ăj ka omu šje u gradalit kasă šă u kapalit adănkă să pujă temeljurlje pă petră. U vinjit poplava šă u luvit apă ăm kasă šă njiš nu su zdrănjinat daje kă are benji gradalită. ⁴⁹ Ali ala kari auzăt šje am zapovjedalit a nu făkut aje ka omu šje u gradalit kasă pă pământ făr dă temelj. Atunšje u luvit apă ăm kasă, su răsăpit dăm turdată šă u fost răstunată dokraja šă çar gunojă u rămas.“

7

Isus u ozdravalit pă sluga alu stotnik

(Mt 8,5-13; Iv 4,43-54)

¹ Kumă u vigzit ku svatu šje svite alu lume, jăl u mers ăm varuș dă Kafarnaum. ² Akulo are stotnik* kari ave slugă pă kari ăl cjenile šă kari are aša biçag dă are pă morçi. ³ Stotnik u auzăt da Isus† šă u mănat pă orikic Židov‡ kari asre glavni la jăl, sa să arožji, sa vijă să ăntremi pă sluga aluj. ⁴ Jej ur vinjit la Isus šă să aruga tari la jăl să vijă. Jej u zăs: “Omusta anume zaslužulešçi să fašj aje pănturu jăl ⁵ daje kă plašji pă narodu anostru, šă jăl ăj ala kari u făkut sinagogă pănturu noj.”

⁶ Isus u mers ku jej. Šă jăl no mers dăparçi dă la kasă, kănd stotnik u mănat pă urtašjiš să zăkă: “Dimizolje, nu çi çinji să vij ăm kasa ame kă ju nu mes vredan să vijă tu dăsup krovu amnjov!§ ⁷ Kă njiš ju nu mă smatralăsk kă mes vredan să vjuv la çinji. Aša numa ză vorbă dă pă lok hundî ješč šă sluga amnjov u fi ăntrimat. ⁸ Kă šă ju mes vojnik kari trăbă să apukă zapovjedur dă la vođa amnjov, ka kum am kătănj dăsupă minji kari trăbă să mă askulçi. Ju kănd zapovijedalaskă alu unu: “Duçi!”, šă jăl merži, šă alu aluje: “Hajd!”, šă jăl vinji, šă alu sluga amnjov kănd ăj zăk: “Fă asta!”, šă jăl fašji.”*

* 6,38 Isus dă primjer kum kănd kumpir šjeva hăl kari vinđi cu da maj mult dă kit šje aj pălçit. Kit tu daj altora, Dimizov cu da maj mult. † 6,40 Omu trăbă să fija tari oprezan kănd ăš je pă učitelj, kă jăl u fi atunšje kă učitelju. Dakă učitelju krivo ănvacă daje kă ăj duhovno orb, u fi prevaren šă učeniku. ‡ 6,44 Ponašalala alu om arată šjefăldă ăj om, šjefăldă aj sufljitu aluj. * 7,2 Stotnik ăj rimski vojnik kari zapovijedalešçi alu 100 vojnikur. † 7,3 Stotnik u auzăt kă Isus u iscjelilit pă mulc ominj, šă kă aj dăpropi, kă să ăntors ăm Kafarnaum. ‡ 7,3 Isus are Židov a stotnik nu are, a stotnik gănde kă Isus ar punji ureçi la molbă dakă židovi lor ăntriba. Anume, židovi šă rimski vojnici asre neprijatelj. § 7,6 Židovi nar tuna ăm kasa alu hej kari nus Židov să nu fijă neprihvatljivi la Dimizov. * 7,8 Aša ka stotnik kum ari autoritet să naredilaskă alu vojnikur, Isus ari autoritet să naredilaskă alu biçișug să nestalaskă.

⁹ Känd Isus u auzăt aje šje u zäs, jăl su ämirat, šä su äntors la gärmadä šje äľ sledile šä jăl lju zäs: “Ju vă zäk kă njiš pä unu Židov däm Izrael nam aflat ku dästafel vjerä!”†

¹⁰ Känd hej mänac dälä stotnik su äntors akasä, jej or aflat pä slugä sänätos.

Isus u skulat pä om mort

¹¹ Dä pä aje, Isus u mers äm varuš šje sä čamä Nain.‡ Učenici aluj šä gärmadä dä lumi umbla dä pä jăl. ¹² Ali kum ur vinjit da propi la uša dä varuš, u väzut kum dušje pä om mort sä äľ ängropi. Mumäsa alu omula mort are udovicä, šä je ave čar unu fišjor. Šä la märmänči măržje multä lumi. ¹³ Känd u väzutu Domnu, jăl ave milä, šä ju zäs: “Nu plänžji.” ¹⁴ Atunšje jăl u pus mäna pä kärpašo,§ šä omnji šje äľ dušje u stat. Atunšje jăl u zäs: “Fišjorulji, ju äc zäk: ‘Skoläci!’” ¹⁵ Šä omu mort su skulat šä su apukat sä svitaskä šä Isus u datä la mumäsa. ¹⁶ Mari frikä u kăzut pä jej toc šä su apukatä sä hvalalaskä pä Dimizov, šä zäšje: “Mari prorok u vinjit äntri noj! Dimizov u vinjit sä ažuči alu lume aluj.”* ¹⁷ Šä hiru dä asta u mers äm Judeja šä okolo.

Ivan Krstitelj äntriba dakä u vinjit Mesija

(Mt 11,2-11)

¹⁸ Učenici alu Ivan† äj spunje dä kutotu šje sä dogadäle. Kapu Ivan u čimat pä doj učenikur aluj ¹⁹ šä lju mänat la Domnu sä äľ äntrebi: “Ješč tu ala kari Dimizov u zäs kă träbä sä vijä ili träbä sä ašciptänj pä altu?”‡

²⁰ Kändä u ažuns jej la Isus, jej u zäs kă Ivan Krstitelj nju mänat sä ci äntribänj: “Ješč tu ala kari Dimizov u zäs kă träbä sä vijä ili träbä sä ašciptänj pä altu?”

²¹ Isus baš äntrema atunšje pä multä lumi däm bičišugur, mukur šä lji oslobodule däm drašj, šä alu mulc ominj orb lji dädä sä vadä däm tot sufljitu.

²² Isus lju äntors vorba: “Dušjec äm napoj la Ivan šä spunjecäj šje ac väzut šä ac auzăt, šje äm fäkut: kă orbi äs äntrimac, šä poči viđe, šlagärzäci poči umbla, gubavci äs čistilic, šä surži poči sä audä, morci sä skolä äm kust, šä alu särašj propovijedaleskä Hir fälös.§

²³ Šä blagoslovulit äj om kari nu aflä njimika äm minji šje äľ poči uvredäli.”

Mudrä änväcala alu Isus šä alu Ivan šje Bučazä

(Mt 11,12-19)

²⁴ Känd u fužjit glasnišji alu Ivan ändärät, Isus su apukat sä spujä alu gärmadä dä Ivan: “Šje ac mers sä viđec äm pustinjä? Trskä kum sä ljağäna pä vänt? Naravno kă nu! ²⁵ Ili šje ac mer sä viđec? Atunšje ac mers sä viđec kum äj ämbärkat äm colji delj mändri? Naravno kă nu!* Eje kari äs mändru ämbräkac šä kustä äm luksuz, pä eje lji pućec afla äm palačur dä kraljur. ²⁶ Atunšje šje ac mers sä viđec? Pä prorok? Naravno kă da! Ju vă zäk, šä maj mult dä prorok! ²⁷ Jăl äj om dä kari aj skris äj äm sväntä kenvija:

“Ujtäcävä, asta äj amnjov glasnik mänat sä pripremalaskä äm nencé kalje ata.”†

† 7,9 Isus očekiväle dä la Židov sä ajvi dästafel vjerä alu nu ave. Jăl nu očekiväle dä la hej kari nus Židov sä ajvi dästafel vjerä a anume, asta om ave. ‡ 7,11 Asta äj lok däpropi hundi prorok Elizej u riđikat däm morc pä unu fišjor alu una mamä prijē sto aj dä känva (ujtäči la 2 Kr 4,8-37). § 7,14 Känvä kärpäšo are däsäväkut šä are tari ušuri. * 7,16

Ominji gändē kă Isus are mari prorok ka Ilija ili ka Elizej, numa doj ominj äm Kenvija bätärnä u riđikat däm morc (1 Kr 17,17-24; 2 Kr 4,18-37). † 7,18 Ivan Krstitelj u fost äm čemicä. ‡ 7,19 Židovi očekiväle kă Mesija u fi kralj kari u vinji sä lji spasalaskä dä la rimska vladavina, a nu numa sä fijä duhovni Spasitelj. Ivan kunušće proročanstva dä Mesija ka kum ščije šä Iz 42,7; 61,1-2 (ujtäči Lk 4,18-19). Aša u očekivalit Isus sä fijä kralj, a pä Ivan šä pä alci ominj kari äs pravedni sä lji laši afarä däm čemicä, a sä lji kaznalaskä pä ominj kari u odbacalit pä Mesija (ujtäči kum Ivan propovjedalesči äm Lk 3,9, 16-17), ali njimika inka nu su dogudulit. § 7,22 Ešće stvarur kari Isus u fäkut, arata kă jăl äj Mesija, kum äj äm kenvija alu proroku Izaija, poc viđe äm asta stih: Iz 29,18-19; 35,5-6; 61,1-2. * 7,25 Ivan

purta uruči colji (Mt 3,4). † 7,27 Dimizov u zäs kă glasniku alu Isus kari u pripremili kalje alu Isus äj Ivan. 7,27

Mal 3,1

²⁸ Anume vă zăk, dăm toc ominj kari su avut, nu are maj mari dă kit dă Ivan. Ali majmikă ăm kraljevstva alu Dimizov ăj maj mari dă jăl!“[‡]

²⁹ Toc kari u auzăt ur priznalit kă ŝje Dimizov ănvacă ăj benji, čak ŝă poreznici. Eje ăs kari Ivan lju bučuzat. ³⁰ Ali farizeji ŝă učitelji dă zakonu alu Mojsije ur odbjilit planu alu Dimizov ŝje ave păntră jej. Jej ur odbjilit să lji bučeži Ivan.

³¹ Isus u zăs atunŝje: “Ku ŝje să usporedilenj pă eŝce ominj ăm asta vremi? Kum samănă jej? ³² Jej ăs ka kupiji miŝj ŝje njimik nu lji pasaleŝci, kari ŝadi pă trg, ŝă să čamă una pă alt:

“Kănd anj kăntat păntru voj, voj nac žukat, ŝă kănd anj kăntat triŝč kănciŝ păntru voj, voj nac plăns!”

³³ Aŝa kănd u vinjit Ivan ŝje bučază jăl nu mănka pită njiŝ nu bije vin,[§] mar voj ac zăs: “Jăl ari demon ăm jăl!” ³⁴ Ŝă ju, Fiŝjoru alu Omu, am vinjit, ŝă ju mănkam ŝă bjem, ali voj zăŝjec: “Ujtăcāvă! Flămănd ŝă butor, urtaku lu poreznjiŝj ŝă alu greŝnjiŝ! ³⁵ Ali mudroŝtu alu Dimizov su arătat kă ăj anume dă la toc kari u apukă.”*

Isus ănvacă: alu ŝinji ăj maj mult jirtat, ala maj mult u plaŝji

³⁶ Unu dăm farizej Ŝimun, lor čimat pă jăl pă večeră, aŝa Isus u mers la farizejula akasă ŝă ŝu aflat lok la masă.[†] ³⁷ Dăm turdată u vinjit una tari greŝnă mujeri, kari u saznalit kă jăl ăj akulo ŝă kă mănănkă la farizej,[‡] ŝă je u vinjit akulo, u adus tari skump uloj ku miros ăm skumpă u jagă dăm petră. ³⁸ Je u stat dănapoju aluj, la piŝjorilje aluj, ŝă su apukat să plăngă. Atunŝje su apukat să ăj spelji piŝjorilje aluj ku lăkrmilje alji, ŝă să aŝčargă piŝjorilje ku păru alji. Je ăj săruta piŝjorilje aluj, ŝă ku uloj mănže.

³⁹ Kănd u văzut aje farizeju Ŝimun kari lu čimat pă večeră, jăl să ăngănde ăm jăl săngur: “Să fijă omusta anume prorok, jăl ar ŝci kă je ăj tari greŝnă mujeri.”

⁴⁰ Isus ju zăs: “Ju am ŝjevă să ăc zăk cijă Ŝimun.”

Ŝă Ŝimun u zăs: “Učitelju ză.”

⁴¹ Isus u vorbit: “Are om kari dăde kečinj ŝă jăl ave doj daturaŝ. Unu ji are dator petsto banj dăm aržjint a halalănt pedeset banj dăm aržjint. [§] ⁴² Njiŝ unu dăm jej nu ave dăm ŝje să ăntork, ŝă omula u jirtat alu amăndo. Aku spunjec ăm kari ar trăbuji să ăl plakă majbenji?”

⁴³ Ŝimun ju ăntors vorba: “Kă ar trăbuji să fijă ala alu kari ju jirtat majmult.”

Isus ju zăs: “Benji aj prosudulit.”

⁴⁴ Atunŝje su ăntors la mujere ŝă jăl u zăs alu Ŝimun: “U vejs pă mujeresta? Ju am vinjit ăm kasă la činji ali nu maj dat apă păntru piŝjorilje amelji,^{*} a je mu lju spălat ku lăkrmălje ŝă lju aŝcers ku păru alji. ⁴⁵ Nu maj sărutat pă minji, ali je mu surătat piŝjorilje dă kănd u vinjit ăm nontru, no stat să mă săruci. ⁴⁶ Tu nu maj unsă kapu ku uloj ali je mu unsă kapu amnjov ku uloj ku parfem. ⁴⁷ Dăm asta rănd ju ăc zăk cijă: “Mulci grehur jisă jirtaci, daje kă mu plăkut tari. Alu ala kari ari maj pucănj dă jirtat, ala maj pucănj mu arăta plăkătură.” ⁴⁸ Atunŝje u zăs alu mujere: “Grehurlje atelji ăs jirtaci.”

⁴⁹ Atunŝje eje kari ăsre la masă ku jăl sur apukat să svitaskă una ku alt: “Ŝinji ar puče asta să fijă kari ŝă grehurlje jartă?”

⁵⁰ A jăl u zăs alu mujere: “Ănkriđala ata ću spasalit. Dući ăm putuljală.”

[‡] 7,28 Ivan u ispunulit proroŝtvo kă jăl u pripremilit kalje alu Isus. Jăl nu văzut kă kraljevstvo su ispunulit, daje kă lu amurat majnti dă ŝje Isus u uskrŝnilit, atunŝje hej kari su obratalit dă pă ŝje Isus u uskrŝnilit ari maj mari blagoslov dă kit Ivan. [§] 7,33 Utjači Mt 3,4 ^{*} 7,35 Hej kari u apuka pă Ivan ŝă pă Isus su arata kă ănvăcala ăj mudră. [†] 7,36 Bio je običaj na gozbi poput ove večere da bi muŝkarci jeli dok leže udobno oko stola. [‡] 7,37 Bio je običaj u to vrijeme da gledaoci prisustvuju večerama bez da jedu. [§] 7,41 Unu banj dăm aržjint = una dnevnică alu radnik. ^{*} 7,44 Ăm aje vremi kănd vij la domačin a kasă trăbuje să lji spelji piŝjorilje kă jej umbra pă drikur kari asre pljin dă praŝină.

8

Isus propovjedalešći pām mulči lokur

¹ Dā pā aje, Isus u mers pām alčilje varušur šā satur, sā propovjedālaskā šā sā svitaskā dā Hir fālos dā kraljevstva alu Dimizov. Dvanaest učenikur umbra dā pā jāl, ² šā šjeva ka mujerilje kari Isus lju oslobodulit dām drašj šā dām bičišugur: Marija (kari are dām varuš Magdala, kari u mānat sedam drašj dām je), ³ Ivana (bāšāca alu upravitelj Kuza a jāl are upravitelj pāntru Herod), Suzana, šā mulči alčilje cāngāšj. Jelji lji služule ku benjilje šje ave.

Om šje samānā

(Mt 13,1-17; Mk 4,1-12)

⁴ Mari gārmadā sā akuljiže šā lume inka vinje la Isus dām tot varušu. Isus u svātit alor ku usporedbā ⁵ “Om šje samānā u mers sā seminji sāmāncā aluj. Šā kum sāmāna orikiči dām sāmāncurljelje u kāzut pā kalji. Šā sāmānce are kālkatā, pān šje nor vinjit vrabujilje šā lju mānkāt. ⁶ Šā orikiči ur kāzut āntrā petri šā jelji ur kriskut friš, ali sur uskat kā lji ibize vlagā. ⁷ Šā orikiči sāmāncur u kāzut āntrā māršunj šā u kriskut ku jej una, ali lji šāguša māršunji. ⁸ Šā orikiči u kāzut pā bun pāmāntā, šā u kriskut šā u avut sto rāndur majmult.” Kānd Isus u vizit ku usporedba u mužjit: “Punjec ureči voj kari avec urec sā auzāc!”

Isus objasnalašći šje značalešći usporedba dā om kari samānā

(Mt 13,10-17; Mk 4,10-12)

⁹ Učenici aluj lor āntribat pā Isus atunšje, šje značale usporedba. ¹⁰ Isus u zās: “Avovā Dimizov u dopustulitā sā prišjipec tajnurlje dā kraljevstva alu Dimizov, ali alu alci trābā sā sā spujā ām usporedbur; ka kum u zās prorok Izaija:

Ās eje kari sā ujtā ali nu veđi,
kari auđi ali nu prišjepi.

¹¹ Aku usporedba značalešći asta: Sāmānca āj ka Vorba alu Dimizov. ¹² Sāmānca kari āj pā kalji, ās ka eje ominj kari auđi Vorba, ali draku u vinji šā lji je vorba āndārāt dām sufljičilje alor, sā nu potā ānkradā sā nu sā spasalaskā. ¹³ Aje sāmānca āntri petri ās eje ominj kari auđi Vorba šā u apukā ku fālušājā ali nari korijen. Jej ānkredi nu dā lungat šā atunšje ām vreme dā ānšjirkalā jej kađi āndārāt. ¹⁴ Sāmāncā kari u kāzut āntri māršunj ās ka ominji kari auđi Vorba, ali kum vreme fužji jej ās astrānž ku brigurlje ām kust, šā dā gāzdāšije, šā žāndur ām kust, šā eje nu adušji bun plod. ¹⁵ Ali sāmānca kari kađi pā bunā pāmānt ās eje ominj *kari auđi Vorba šā u cānji ām sufljitu bun, jej ās ustrajni šā u adušji bun plod.”

Kum prišjipenj istina alu Dimizov

(Mk 4,21-25)

¹⁶ “Njime nu acācā lumina sā u puj dāsūp ter ili dāsūp pat. Nu, jāl u punji pā sviječnjak aša dā toc kari vinji ām nontru poči viđe lumina a aša ¹⁷ atunšje kutotu šje āj aku askuns, šā šje āj pā askuns fākut, kutotu u jāšā afarā. ¹⁸ Daje pāzec kum auzāc. Kā šinji ari ju fi dat majmult, šā šinji gođe nari njimik, dā la jāl u fi lot čak šā aje carā šje samānā kā ari.” †

Familija alu Isus ās eje kari kustā vorba alu Dimizov

(Mt 12,46-50; Mk 3,31-35)

¹⁹ Alu Isus u vinjit mumāsa šā fracī sā āl posjetilaskā pā Isus ali jej nu puće sā vijā apropi dā jāl dā rānd dā gārmadā. ²⁰ Šinjiva u javalit alu Isus: “Mumāta ata šā fracī atej

8,10 Iz 6,9 * 8,15 Bun sufljit: āj sufljit kari āj spreman sā audā vorba alu Dimizov, šā sā u askulči. † 8,18 Jasno āj dām kontekst kā Isus svitešći dā prišjipalā šā dā ānkridalā. Asta značalešći: “Šinji gođ ari prišjipalā šā ānkridalā ju su da maj mult prišjipalā. Šinji gođ nu ari prišjipalā u zgubi šā haj šje ari šā prišjipala šje u ari u zgubi šā prišjipala šje jāl gāndešći kā ari”, ili “Dimizov u fašji alu hej kari ānkredi ām istinā ur prišjipe šā maj mult. Dimizov u fašji dā hej kari nu ānkredi ām istinā, jej nu u prišjepi istina njiš haj pucun šje jej gāndešći kā jej prišjepi.”

stă afară cí așçaptă.“ ²¹ Isus lju u zăs: “Mama ame șă fraci amejăș eje kari auđi Vorba alu Dimizov, șă u kustă.“

Isus putuljeșçi oluja

(Mt 8,23-27; Mk 4,35-41)

²² Una ză Isus șă učenici aluj ur tunat âm kar dă apă să mergă pã alta parçi dă galilejsko jezero. Isus u zăs: “Hajd pã haje parçi!” Așa sur maknulis dă la mal. ²³ Ali kum plovule jej, pã Isus lu furat somnu. Atunșje oluja ku vântu una su slăbuzăt pã jezeră șă jejășre âm opasnost, daje ka karu să umplje ku apă. ²⁴ Jej ur mers la Isus șă lor skulat âm frikă șă mușje: “Domnu, Domnu noj nji ântupenj!” Așa su skulat șă u zapovjedalit alu vântu șă alu valuvurlje sã sã putuljaskă. Oluja su putuljit șă are putuljală. ²⁵ “Hunđi vi ânkriđala?” Isus lju ântribat pã jej. Ali jejășre plinj dă frikă șă âmirală, șă u zăs una la alt: “Șinji âj asta çak șă vântu șă valuvurlje âl punji ureçi pã jâl kând zapovijedaleșçi?”

Isus mănă pã drașj dăm om

(Mt 8,28-34; Mk 5,1-20)

²⁶ Jej ur plovulit pãn la malu dă Gerasa, kari âj pã alta parçi dă Galileja. ²⁷ Kum Isus u pus pișjoru pã pãmânt, ju vinjit dădănençi om dăm varuș kari are mar da multă dobă ku drașj âm jâl. Jâl nu purta colji, șă nu kusta âm kasă mar âm gropur. ²⁸ Kând lu vazut pã Isus, jâl u mușjit tari șă u kăzut dădănençi la jâl șă dăm tot graju u mușjit: “Șje gândeșç dă la minji, Isuse Fișjoru alu Dimizov, maj mari? Ju mă arog la çinji sã nu mă muçuleșç!” ²⁹ Draku âl cãnje mar multă vremi. Majnti ominji ku lancurlje âl ljiga șă âl pãze, ali jâl tod daje rupe lancurljelje șă draku lu mănât âm pustinjă. Isus u dat zapovjed alu draku sã jeși afară dăm jâl.

³⁰ Isus lu ântribat: “Kum çi çem? Jâl u zăs: “Legija” daje kă mulc drașjășre âm jâl. ³¹ Șă jej sur arugat la Isus sã nu lji ðe zapovijed sã mergă âm gropă făr dă dno.†

³² Akulo are mari stadă dă porș șje mănka pã parçe dă ðal, șă jej sur arugat da dozvolă sã tunji âm jej, șă Isus lju dazvolulit. ³³ Drașji dăm omula u fușjit âm gărmađă porșj, șă stada dă porșj ur arljigată dă pã ðal âm jezero șă akulo sur ântupit.

³⁴ Ominji șje pãze stado u skăpat kând u vâzut aje, șă jej ur dus hir âm varuș șă âm sat. ³⁵ Șă lume ur vinjit sã vadă șje u fost aje. Kând ur vinjit la Isus, jej ur aflat pã omu șje are ku drașj âm jâl are âmbrăkăt, șă șăđe la pișjorilje alu Isus ku fire sântosă. Șă kând u vâzut aje kutotu jej su ânfrikușat. ³⁶ Hej kari ur vâzut or spus kum Isus u oslobodulit pã omu ku drașj. ³⁷ Ali tota lume dăm lok âm Gerasa ur zăs alu Isus sã fugă dă akulo kăășre tari ânfrikușac. Isus u tunat âm kar șă gânde sã fugă âmnapoj. ³⁸ Omu dăm kari Isus u mănât afară dăm drașj sã aruga la Isus: “Pot sã fug ku çinji?” ali Isus lu mănât șă ju zăs: ³⁹ “Duçi âm napoj akasă, șă spunji alu toc kutotu șje Dimizov u făkut dă çinji.” Așa u mers akasă șă u șirilit âm varuș kutotu șje Isus u făkut pântru jâl.

Mujere kari are biçagă u fost sănătosă

⁴⁰ Gărmađă are akulo sã âl pozdravalaskă pã Isus kând su ântors pã alta parçi dă jezero, jej toc tari âl așçipta pã jâl. ⁴¹ Dăm jej are om șje sã çima Jair vođa dă sinagogă. Jâl u vinjit la Isus șă u kăzut žos la pișjorilje aluj șă sã aruga la jâl sã vijă la jâl akasă daje kă ⁴² jedina fata aluj dă dvanaest aj dă bătărnă are pã morçi.

Isus u mers dă pã Jair kând mulc sã âmpănžje sã fijă dăpropi dă jâl. ⁴³ Âm gărmađe are mujeri kari kărvarale dvanaest aj șă je u çiltit kutotu șje ave pã doktor ali no aflat pã njime kari ar puçe sã u ozdravalaskă. ⁴⁴ Je u vinjit pã dănapojuj șă u pus mănă pã vrhu dă coljilje alu Isus, șă sãnžilje u stat sã kuri.

⁴⁵ “Șinji u pus mănă pã minji?” u ântribat Isus. Toc zășje kă nor pus. Atunșje Petar u zas: “Domnu, tu vejs kum sã âmpinži toc ominji la çinji!”

⁴⁶ Isus u zăs: “Șinjiva u pus namjerno mănă pã minji kă am sãmçăt puçere kum jașă afară dăm minji.” ⁴⁷ Kând u vâzut mujere kă majmult nu poçi cãnje tajne, je u vinjit âm

† 8,31 Gropă făr dă dno dă drașj

nenći trämuränt dä frikä, u kăzut la pişjorilje aluj şă u spus la toc adăşje u pus măna pă jăl, şă kum u fost ozdravalită dăm turdată. ⁴⁸ Isus u zăs: “Fato, ânkriđala ata ću ozdravalit. Dući âm putuljală!”

Isus u skulat dăm morči pă fata alu Jair

⁴⁹ Kănd Isus svite ku mujere, glasniku dăm kasa alu vladaru dä sinagogă u vinjit şă u zăs: “Fata ata aj mortă. Nu äl gnjavali pă učitelj!” ⁵⁰ Kănd u auzăt Isus aje, jăl u zăs alu Jair: “Nuc fijă frikä! Numa ânkređi mijă şă je u kusta!” ⁵¹ Kănd ur vinjit jej la kasă, Isus nu lăsă să mergă âm nontru ku jăl osim Petar, Ivan, Jakov şă mumăsa şă tatusu alu fate. ⁵² Şă toc âm kasă plănžje şă u žalale, aşa jăl u zăs: “Nu plănžjec. Je nuj mortă, numa să kulkă!” ⁵³ Jej äl răde pă Isus, kă jej aşre sigurni kă je aj mortă. ⁵⁴ Isus atunşje u apukatu dä măna şă dăm tot graju u mužjit: “Skolăci kupilu amnjov!” ⁵⁵ Şă duhu alji su ântors şă je su skulat dăm turdată. Isus u dat zapovjed atunşje să aj de şjeva să mănăşji. ⁵⁶ Roditelji alji asre âmirac a Isus lju purunşjit pă roditelji să nu spujă alu njime şje u fost ajişje.

9

Isus mănă pă dvanaest apostolur

(Mt 10,9-14; Mk 6,7-13)

¹ Isus u čimat pă dvanaest apostolur la jăl şă lju dat pučeri şă autoritet pă toc demoni, şă pučeri să ântremi bičişugur. ² Atunşje Isus lju mănat afară să proglasalaskă kraljevstva alu Dimizov şă să ozdravalaskă pă bičež. ³ Isus lju zăs alor: “Nu loc njimika ku voj pă kalje avostră, njiş botă, njiş taškă, njiş mănkarı, njiş banj. Njime să nu je maj una kămaşă ku jăl. ⁴ Âm kari gođe kasă măržjec, fijec akulo păn şje nu fužjec dăm varuš. ⁵ Hundı gođe nu vă punji ureči, fužjec dăm ala varuš şă âm znak dä upozorenje kă äl laş la sudbina aluj, skutărăcävă praşina dä pă pişjori.” ⁶ Aşa jej sur lot afară măržje dăm sat âm sat să propovjedalaskă Hir fălos şă ozdravale pă bičež pă hundı gođ măržje.

Herod gănde să vadă pă Isus

(Mt 14,1-2; Mk 6,14-16)

⁷ *Vladar Herod u auzăt dä kutotu eşce djelur, şă are zăbunjıt kă orikic zăşje kă Ivan Krstitelj u uskrnulit dăm morc. ⁸ Şă orikic zăşje kă prorok Ilija su arătat pă pământ kănd alci gănde kă unu prorok dä kănva u vinjit âm kust. ⁹ Ali Herod u zăs: “Ju am tijet kapu alu Ivan, ali şinji aj omusta dä kari aud dăstafele stvarur?” Jăl are nestrpljiv să vadă pă Isus.

Isus u rănjit pă majmulc dä pet hiljada dä ominj

(Mt 14,13-21; Mk 6,32-44; Iv 6,1-13)

¹⁰ Kănd sor ântors apostoli ur spus alu Isus kutotu şje ur făkut. Atunşje Isus lju dus pă lok pustulot apropi dä varuš Betsaida. ¹¹ Lume ur saznalit şă ur sljedilit pă Isus. Aşa lju apukat la jăl şă lju spus dä kraljevstva alu Dimizov şă u ozdravalit pă eje kari asre bičež. ¹² Mar kitră dăsara Dvanaest apostolur ur vinjit la Isus şă ur zăs: “Mănă pă lumi ândărăt, aşa să mergă să aş aflji lok dä kulkat şă dä mănkat kă noj şćenj âm pustinjă ajişje. ¹³ Isus lju zăs: “Voj dăđecălji şjeva dä mănkat.” Jej ur ântors vorba: “Noj avenj čar pet darabur dä pită şă doj peşć. Noj sāngur să mărženj şă să kumpărănj mănkarı dä totă lumesta?” ¹⁴ Jej ur umărat hundıva pet hiljada dä bārbec†, kum gođ, Isus u zăs alu učenici: “Punjecălji să şadă âm grupur po pedeset lumi.” ¹⁵ Şă apostoli ur făkut kum lju zăs, lju pus pă toc să şadă žjos. ¹⁶ Atunşje Isus u lot pet dărabur dä pită şă doj dărabur dä peşć şă su ujtat sus âm nor, Isus u blagoslovulit şă u ruptă âm dărăbelji, atunşje u dat alu učenici aluj să pujă dădănenći alu lumi. ¹⁷ Şă jej toc ur mănkat şă aşre sätulj. Şă jej ur akuljes dvanaest koşarur dä dărăbelji şje ur rămas.

§ 8,52 * 9,7 Vladar Herod jăl vladale âm Galileja kari are una parči dä Izrael. † 9,14 nu asre numa bārbec, nego şă mujer şă kupij (Matej 14: 21)

Petar priznalaešči kã Isus aj Krist
(Mt 16,13-16; Mk 8,27-29)

¹⁸ Undatã kãnd su ãntors Isus pum parci sã sã aroži, učenici asre ku jãl šã Isus u ãntribat: “Šje zãšji lume šinji mes ju?” ¹⁹ Jej ur ãntors vorba: “Ivan šje Bučazã, makar orikic zãšje Ilija prorok a hejelanc kã ješc prorok dã kãnva kari u uskrsnulit dãm morc.” ²⁰ Isus u ãntribat: “A voj? Šje zãšjec voj, šinji mes ju?” Petar ju ãntors vorba: “Tu ješc Krist kari aj mãnat dã la Dimizov!”

Isus lji spunji alu apostoli kã jãl u muri, šã u uskrsnuli
(Mt 16,1-23; Mk 8,31-33)

²¹ Isus u dat atunšje zapovjed mari, šje lji branale sã spujã asta lu šjinjiva kã jãl aj Mesija. ²² Atunšje Isus u zãs: Ju,Fišjoru Omuluj trãbã sã pãc mulci patnjur. Bãtãrnji kari as glavni ãntri židovur, šefurlje dã pop šã učitelju dã zakonu alu Mojsije mu odbacali. Jej mur amurã, a ju treci zã uj uskrsnuli.

Kum sã fijenj učenici alu Krist
(Mt 16,24-28; Mk 8,34-9,1)

²³ Atunšje Isus u zãs alu toc: “Dakã šjinjiva gãndešci sã mã sljedãlaskã pã minji, elši trãbã sã odbijalaskã sã kušci dã pã žãndurlje aluj, jãl sãngur sã aš je krušje aluj totã zua šã sã mã sljedãlaskã pã minji.† ²⁴ Šinji gođ gãndešci sã aš spasalaskã kustuš ala lu perđi do kraja, šã šinji gođe šu perđi kustuš pãntru benjilje amelji ala su spasali vječno. ²⁵ Šje benji ari om dãm aje dakã kapãtã celi svet, a jãl aj uništilit ili pãrdut? ²⁶ Dakã aj alu šjinjiva rušunji dã minji ili dã vorbilje amelji, dã ala, šã Fišjoru Omuluj ju fi rušãnji, kãnd u vinji ãm slava aluj, ãm slava alu tatusu šã ãm slava alu svãnc anđeji. ²⁷ Anume ju zãk, as orikic kari stã ajišje kari nor muri majnti dã šje nor viđe kraljevstva alu Dimizov.

Isus aratã slava aluj
(Mt 17,1-13; Mk 9,2-13)

²⁸ Hundiva osam zãlji dã pã ešce svatur Isus u lot pã Petar, Ivan šã pã Jakov ku jãl, šã u mers sus pã ðal sã sã aroži. ²⁹ Atunšje kum sã aruga, ubrazu aluj su šcimbãt tari, šã coljilje aluj sur šcimbãt am alb dã svitlãze. ³⁰ Doj ominj su pojavalet, svite ku Isus. Eje asre Mojsije šã prorok Ilija. ³¹ Jej su arãtat ãm slavã šã jej svite dã morceš aluj šje u fi ãm Jeruzalem. ³² Pã Petar šã pã urtašji aluj lju furat somnu ali jej sur skulat šã lor vãzut pã Isus ãm slava aluj ku doj ominj šje stãce ku Isus. ³³ Kãnd jej fužje, Petar ju zãs alu Isus: “Domnu, anovã nji benji ajiše! Lasã fãšjenj tri koljibur: unu pãntru cijnji, šã unu pãntru Mojsije šã unu pãntru prorok Ilija.” Jãl nu šcije šje svitešci, sãmãna kã bulunzešci. ³⁴ Šã kãnd Petar svite, oblak u vinjit dasupra pã Petar šã pã urtašji aluj šã jej su ãnfrikušãt. ³⁵ Atunšje su ãuzãt graj dãm oblak: “Asta aj Fišjoru amnjov, ju lam izabralit! Punjec ureci lã jãl!” ³⁶ Kãnd graju su ãuzãt, Isus are sãngur. Učenici ur tãkut šã nor spus alu njime šje ur vãzut ãm elje zãlji dã pã aje.

Isus u mãnat afarã pã drak dãm kupilula
(Mt 17,14-19; Mk 9,14-29)

³⁷ Hajelantã zã Isus šã učenici aluj ur vinjit žjos dã pã ðal šã ãl ašcãpta gãrmãdã dã lumi. ³⁸ ãm gãrmãde are om kari u mužjit: “Učitelju, ju mã arog, ujtãci pã fišjorum daje kã jãl aj jedini kupilu amnjov! ³⁹ Ujtãci! duh ãl napadalešci šã jãl dãm turdatã capã, ãl skutãrã ãm gãrcur šã fãšji spumi la gurã šã dabe fužji dã la jãl, ku mukã ãl baçi. ⁴⁰ Ju mam arugat la učenici atej kari as re ku noj dakã ar puce jej sã mãjã pã draku afarã ali jej nu puce.”

† 9,23 Zločinac kari are osudulit sã mori pã krušji trãbuje sã dukã krušje pãn la lok hundi u fi amurã
t. Ku asta svat, Isus gãnde sã zãkã dakã gãndenj sã fijenj učenici aluj, trãbujenj sã fijenj morc la željurlje anoštri, la voja anoštrã, trãbujenj sã fijenj poslušni šã spremni sã punjenj ureci la Isus. § 9,31 morce Vorba kari aj prevodilitã “morci”, pã ljimba dã grcki aj Jãšãlã, šje aratã kum Isus u muri. ãm kenvija bãtãrnã “Jãšãlã” znaçalešci kum Dimizov u oslobodulit pã Izraelci dãm ropstvã ãm Egipat. Morce alu Krist pã krušji aj “Jãšãlã” daje Dimizov nju otkupilit dãm ropstva dã grehur.

⁴¹ Isus u ăntors vorba: “O voj nevjernă șă obraznikă generacijă! Kită dobă trăbă să fjuv ku voj? Kită dobă trăbă să vă trpălesk? Adăl pă fișjoruc ajișje!” ⁴² Kănd kupilula vinje la Isus, draku lu vărlijit žjos șă ăl skutura am gărčur. Isus lu mužjit pă duhu hăl rov șă pă kupilu lu ozdravalit, șă ăm napoj lu dat la tatusu. ⁴³ Jej ășre toc ămirac la autoritetu aluj șă kit ăj dă mari Dimizov.

Isus jară spunji dă morče aluj

(Mt 17,22-23; Mk 9,30-32)

Atunșje kănd inka toc să ămira șje u făkut, Isus u svătit ku učenici aluj: ⁴⁴ “Zapamtalecă vorbiljeșce, șă ăngăndecăvă dă jelji.” Isus u zăs: “Ju, Fișjoru Omuluj uj fi dat ăm mănjlje alu ominj.” ⁴⁵ Jej nor prișjiput șje u găndit jăl ku aje să zăkă. Značenje are askunsă dă la jej, a alor ljare frikă să ăl ăntrebi pă jăl dă aje.

Șjinji ăj maj mari ăm kraljevstva alu Dimizov

(Mt 18,1-5; Mk 9,33-37)

⁴⁶ Učenici su apukat să raspravljalaskă šinji dăm jej ar puče să fijă maj mari. ⁴⁷ Isus lji șćije găndu ăm sufljičilje alor atunșje Isus u lot pă kupil mik șă lu pus lăngă jăl ⁴⁸ atunșje lju zăs: “Șinji gođe apukă pă kupilusta mik ăm numilje amnjov apukă pă minji. Șă šinji gođe apukă pă minji, apukă isto șă pă ala kari mu mănat. Daje kă maj mik ăntri voj ăj maj mari.

Șjinji nuj protiv dă voj, ăj dă voj

(Mk 9,38-40)

⁴⁹ Ivan u zăs: “Domnu noj anj văzut pă unu om kari ăm numilje atov mănă drașj afară dăm ominj șă noj anj zăs să nu fakă aje, daje kă jăl nu ăj unu dăm noj.” ⁵⁰ Isus u zăs aluj: “Nu ăj branalec, kă šinji gođe nuj protiv dă voj, ăj dă voj.”

Samaritanci nu apukă pă Isus a jăl nu lji uniștăleșci

⁵¹ Vreme are apropi kănd Isus trăbuje să fijă dus napoj ăm nor, atunșje tari su odlučilit să mergă ăm Jeruzalem. ⁵² Isus u mănat glasnișj ăm nenci la jăl a jej ur vinjit ăm unu sat ăm Samarija să pripremalaskă lok păntu jăl. ⁵³ Ali lume akulo nu lu apukat ăm benji, daje kă are pă kalje dă Jeruzalem.* ⁵⁴ Kănd ur văzut učenici Jakov șă Ivan ur ăntribat: “Domnu, găndeșc să čimănj fok dăm nor să lji uniștălaskă”?† ⁵⁵ Isus su ăntors șă lju făkut dă njimika pă Jakov șă pă Ivan. ⁵⁶ Șă jej ur mers ăm altu sat.

Nuj lako să fijenj učeniku alu Isus

(Mt 8,19-22)

⁵⁷ Kum măržje Isus șă učenici pă kalji, șjeva ka omu u zăs alu Isus : “Ju uj meržji ku činji hundi gođ vi meržji șă tu!” ⁵⁸ Isus u zăs: “Lisicurlje ari sklioniște șă vrăbujilje ari gnjezdurlje alor, ali Ju Fișjoru alu Omuluj nam lok hundi să ăm pujă kapu.”‡ ⁵⁹ Isus alu altuje u zăs: “Sljedileșci mă!” Omu u zăs: “Domnje, lasămă elși să mă dukă să ăngrop pă tata amnjov.”§ ⁶⁰ Isus u zăs aluj: “Lasă pă morc să ăș ăngropi pă morc,* ali tu dući șă propovjedaleșci kraljevstva alu Dimizov!” ⁶¹ Akulo are inka unu om kari u zăs: “Ju čuj sljedili pă činji, Domnu ali elși lasămă să mă pozdravalesk ku toc akasă.” ⁶² Șă Isus ju

* 9,53 Samaritanci șă Židovi jej dăm tri jej să mrzăle. Daje Samaritanci nu gănde să ažuči alu Isus pă kalje aluj ăm Jeruzalem - glavni varuș alu židov. † 9,54 Jakov șă Ivan u dă osudă kă jej șćije kă jej ăș proroci ka proroku Ilija kari u odbacalit pă Dimizov.2 Kr 1,10-12. ‡ 9,58 Isus spunji ku izrekă să ănveci pă om kum să fijă učeniku aluj. Isus găndeșci dakă ala om lu sljedili, njiș ala om nar ave domu aluj. § 9,59 Nuj jasno kă tata alu omula u murit, a jăl trăbă să ăl ăngropi odma, ili omula găndeșci să rămăji maj du lungat păn șje omula no u muri kapu atunșje lu ungrupa. Poanta ăj ăm aje kă ala om găndeșci elși șjeva să fakă majnti dă șje u sljedili pă Isus. * 9,60 Isus nu găndeșci doslovno kă morci ur ungrupa pă alci morc. Șje ar puče să fijă”morc” ăș: 1) asta ăj metaforă dă hej kari maj șjeva u muri ili 2) asta ăj metafora dă hej kari nu sljedileșci pă Dimizov, kari ăș duhovno morc. Poanta ăj ăm aje kă učeniku nu slobud să dopustulaskă njimik șje lar zadržali să nu sljedilaskă pă Isus.

ăntors vorba: “Njime kari punji măna pã plug șã șã ujtã ăm napoj dă pã jăl,† nuj bun dă kraljevstva alu Dimizov.”‡

10

Isus spunji alu sedamdeset doj učenikur kum șã spuži dă kraljevstva dă Dimizov

(Mt 11,21-27; 13,16-17)

¹ Dă pã eșce stvarur Domnu u odredilit sedamdeset doj učenikur șã lju mănat ăm nençi, doj pã doj la tot varușu șã lok la kari jăl isto așcipta șã mergă. ² Isus u zăs alor: “Žetva ăj mari ali pucănj ăs lukroj, dăm ala ränd arogăci la stăpănu dă žetva șã măji maj mulc lukroj ăm polja aluj.* ³ Aku duçi ali punji ureçi. Ju vã măj pã voj ka pã birkă mikă ăntri lup! ⁴ Nu loc ku voj đibularuș ili tăškă ili cipiliș, șã nu sta dă lungat ăm svat ku ominji pã kalji șã nu zgubec vreme. ⁵ Elși stvar šje trăbă șã zășjec känd vinjec la kasă ăj: “Putuljală fijă la kasasta!” ⁶ Dakă om kari gändeșçi putuljală kustă ăm kase putuljala u fi ku jăl, ali dakă nu, pituljala u vinji ăm napoj la voj. ⁷ Rămănji ăm aje ista kasă, mănănkă șã be šje ari jej, kă lukroju ăj vredan dă šje u lukrat. Nu vã selilec dăm una kasă ăm alta.† ⁸ Dakă măržjec ăm bilo kari varuș șã jej vã apukă ăm benji voj mănkcă šje vã punji dădănençi ⁹ șã ozdravalecă pã bičež kari ar fi akulo, șã spunjecălji kă Kraljevstva lu Dimizov ăj avovă apropri. ¹⁰ Ali dăkă vinjec ăm varuș hundi nu vã apukă, atunșje dușjecăvă pã ulicur șã zășjec: ¹¹ Čak șã prașina dăm varușu avostru kari su apukat pã pișjorilje anoștri, brisălenj dă pã noj, protiv dă voj!‡ Ali șã voj ac trăbuji șã șćijec kă kraljevstva alu Dimizov ăj apropri. ¹² Ju vã zăk kă pã zuve dă sudulală u fi maj ușuri lu varușu Sodoma dă kită dă varușula.” §

Isus lji fașji dă njimik pã heje kari nu askultă

(Mt 11,20-24)

¹³ Jao avovă ominjilor dăm Korazine! Jao avovă ominjilor dăm Betsaido! Kă șã vi fost dastafel čudo ăm varuș Tira șã am Sidon ka kum su dogodulit la voj ăm varușu avostru ăm Tir, jej dă kănva sar vi ănkăjit, șăzut ăm colji dă kecă, șã ăm šjinușă znak dă ănkăjală.* ¹⁴ Anume ăm zuve dă sudulală Tira șã Sidonija majbenji ur treșji dă tu! ¹⁵ Šã voj ominji dăm Kafarnaum! Pănăm nor voj vic răđika? Ăm podzemlje vic fi arunkac. ¹⁶ Isus u zăs: “Šinji gođe auđi pã voj, mă auđi pã minji. Šã šjinji gođe odbacaleșçi pã voj, odbacaleșçi pã jăl kari mu mănat pã minji!”

Dă šje șã nji ănfălușanj

¹⁷ Sedamdeset doj učenikur su ăntors ku fălușăjă. Jej ur zăs: “O Domnje, čak șã demoni nji punji ureçi ăm numilje† atov.” ¹⁸ Jăl lju zăs alor: “Ju mă ujtam la Sotona kum kađi ka munje dăm nor.‡ ¹⁹ Aku punjec ureçi! Ju vam dat autoritet șã kălkăc pã șarpi șã pã škorpionur§ ku kutotu pučere dă dușmanu,* șã njimik nu vic păcă rov. ²⁰ Tot daje nac

† 9,62 Njime kari șã ujtă dă napoj känd kapaleșçi, nu poçi șã vadă plug hundi trăbă șã mergă. Aje osobă trăbă șã fijă koncentrirană șã șã ujči ăm nençi șã potă benji kapali. Așa značaleșçi kă trăbă șã nji ujtănj ravno dă kraljevstva alu Dimizov. Nu slobud șã punjenj familija pã loku alu Dimizov. Nu značaleșçi kă trăbujenj șã nu nji brinulenj dă familija anoștră. ‡ 9,62 Isus odgovara sa izrekom da pouči čovjeka kako je to biti njegov učenik. Isus podrazumijeva da osoba nije prikladna za Božje kraljevstvo ako se usredotočava na ljude u svojoj prošlosti umjesto da slijedi Isusa.

* 10,2 Isus zășji kă mulc ominj ăs spremni șã ajvi pã mulc ominj kari ăs spremni șã tunji ăm kraljevstvo alu Dimizov ali nus dovoljno učenikur kari u ănvăca, șã șã ažuçi alu ominj. † 10,7 Isus nu svite kă jej trăbă șã rămăji ăm aje kasă totă zua, mar trăbă șã șã kulși akulo ăm totă nopče, kit god ăs akulo; ku alčilje vorbi, nu vã kulkăc ăm alta kasă. ‡ 10,11 Asta ăj simbol șã nji areçi șã odbacalenj pã ominj dăm ala varuș; ku alčilje vorbi; Așa kum voj ac odbacalit pã noj, așã Dimizov u odbacali pã voj do kraja pã voj.” § 10,12 Sodoma- Varuș ,vidi Postanak 19:24- 28

* 10,13 Ăm aje kultură, ominji trăbuje șã porçi colji kari ăs făkuçi dăm kostrijet, kari are hrapav, tari are neudoban, jej șăde ăm šinușă, șã areçi kă lji žalji, šje u zgreșălit protiv dă Dimizov. † 10,17 Ajișje “numilje” arată pučere alu Isus șã autoritet. ‡ 10,18 Isus koristileșçi usporedbă șã usporedilaskă kum Dimizov u pobjedilit pã Sotona känd

72 učenikur aluj u prepovjedilit ăm varușur. Sotona u kăzut đos dăm nor, ka kum munja luveșçi đos. § 10,19

* 10,19 Dușmanu ăj Sotona.

trăbuij să vǎ ǎnfǎlușac kǎ demonurlje vǎ punji ureci. Fijec fǎloș la aje kǎ numilje avoștri ǎs skrișǎ ǎm nor.“ †

Isus sǎ ǎnfǎlușeșci ǎm Duhu Svǎnt
(Mt 11,25-27; 13,16-17)

²¹ ǎm ala șas Isus su ǎnfǎlușǎt ǎm Duhu svǎnt șǎ u zǎs: “Tata, Dimizolje, domnu pǎ pǎmǎnt șǎ pǎ nor, ju dov hvalǎ cijǎ daje kǎ tu aj askuns eșce dǎ la mǎrđoj șǎ dǎ lǎ pǎrșipuc, șǎ aj arǎtat alu hej “mișj” ‡ pǎ pǎmǎnt. Da, Tata, asta cijǎ ci sǎ veđi. ²² Șǎ jǎl u zǎs: “Kutotu mu fost dat ǎm povjerenje dǎ la Tata amjov. Njime nu șcijǎ șinji ǎj Fișjoru ili șinji ǎj Tata osim Fișjoru șǎ pǎ eje pǎ kari lju akuljes, pǎ eje kari fișjoru gǎndeșci sǎ objavalaskǎ. ²³ Atunșje kǎnd are jej sǎngur, jǎl su ǎntors la učenici aluj șǎ u zǎs: “Blago avovǎ kǎ oči avoștri veđi! ²⁴ Sigurno mulc dǎm proroș șǎ dǎ kraljur șǎ gǎnde sǎ vadǎ stvarurlje kari voj viđec, ali jej no pututǎ sǎ vadǎ, șǎ sǎ audǎ șje voj ac auzǎt, ali nor auzǎt.”

(Mt 22,34-40; Mk 12,28-31)

²⁵ Șjeva ka učitelju alu zakonu alu Mojsije su skulat, sǎ ǎl iskușulaskǎ pǎ Isus șǎ lu ǎntribat: “Učitelju șje trǎbǎ sǎ fakǎ sǎ kapǎt kust vječni? Kum ǎl pot kǎpǎta? ²⁶ “Șje zǎșji Zakonu alu Mojsije? Kum prișjep aje?”

²⁷ Jǎl u ǎntors vorba: “Plași pǎ Domnu Dimizovu ku tot sufljitu atov, ku dușa ata, ku tot gǎndu atov, șǎ pǎ susjedu atov kǎ pǎ cínji sǎngur!”

²⁸ Isus u zǎs aluj: “Benji aj zǎs, șǎ așǎ fǎ șǎ vi kusta.“ ²⁹ Ali kum gǎnde sǎ areci kǎ ǎj pravedan, lu ǎntribat, jǎl u zǎs alu Isus: “Ali șinji ǎj susjedu amjov?” §

³⁰ Isus u zǎs: “Are un om kari pǎ kalji dǎm Jeruzalem ǎm varuș Jerihon kapu u fost pljačkalit șǎ lǎpǎdat, bǎtut pǎ morci dǎ la pljačkaș șǎ lǎsat pǎ drik. ³¹ Popa slučajno mǎrșje pǎ kalje șǎ kǎnd lu vǎzut, u fužjit pǎ lǎngǎ jǎl numa pǎ alta parci. ³² Isto așǎ svećenik Levit u vinjit isto pǎ kalje. Kǎnd u vinjit pǎ lokula șǎ lu vǎzut, isto u mers pǎ alta parci. ³³ Napokon *Samaritanac kum mǎrșje pǎ kalji u vinjit pǎ lǎngǎ jǎl șǎ kǎnd lu vǎzut lu apukat mila dǎ jǎl. ³⁴ Jǎl u mers la jǎl u vǎrsat uloj șǎ vin pǎ jelji, șǎ ju ǎnvǎlit ranurlje. Atunșje lu pus pǎ mǎgar șǎ lu dus ǎm pansion așǎ su brinulit dǎ jǎl. ³⁵ Odma hajelantǎ điminjacǎ kum fužje ju dat lu gazda dǎ kasǎ șjeva ka banji † șǎ u zas: “Bagǎ sama dǎ jǎl, șǎ dakǎ asta nus dǎstulj banj, dǎ kutotu șje u citǎle, ju cuj plǎci razlika kǎnd mǎ ǎntorkǎ.”

³⁶ “Dǎ pǎ gǎndala ata șje gǎndeșc kari dǎm eșce tri su arǎtat ka susjedu alu omusta kari u fost pljačkalit?”

³⁷ Jǎl u ǎntors vorba: “Ala pǎ kari lu apukat mila dǎ jǎl.”

Atunșje Isus ju zǎs aluj: “Dući șǎ fǎ șǎ tu isto ka jǎl.”

Isus u vinjit la Marta șǎ la Marija

³⁸ Kum ur mers majmenkulo, Isus u vinjit ǎm unu sat hunđi are mujeri șje sǎ čima Marta kari lu apukat pǎ jǎl ǎm kasa alji. ³⁹ Je ave sorǎ șje sǎ čima Marija kari u șǎzut la pișjorilje alu Domnu șǎ punje ureci la kutotu șje jǎl svite. ⁴⁰ Ali Marta are ǎm brigur dǎ kutotu șje trǎbǎ sǎ fakǎ. Așǎ u vinjit la jǎl șǎ ju zas: “Nu ci brigǎleșc, kǎ sora ame mu lǎsat pǎ minji sǎngurǎ kutotu sǎ poslužulesk? Șjeva zǎj sǎ vijǎ sǎ ǎm ažući.“ ⁴¹ Domnu ju zǎs: “Marta, Marta, tu ci brinuleșc șǎ ci mirgișeșc dǎ mulci stvarur. ⁴² U biti numa una stvar trǎbujǎ, șǎ Marija maj benji u akuljes, șǎ aje no fi lotǎ dǎ la je.”

† 10,20 Dimizov u skris numilje alor pǎ popis ǎm nor, a aje značaleșci kǎ jej ari vječni kust. ‡ 10,21 Ovo se odnosi na one koji možda nemaju puno obrazovanja, ali su spremni prihvatiti Isusova poučavanja na isti naćin kako mala djeca spremno slușaju one kojima vjeruju. 10,27 Pnz 6,5 10,27 Lev 19,18 § 10,29 Ovaj ćovjek je htio znati koga on treba voljeti, drugim rećima: “Koga bih trebao smatrati svojim bliźnjem i voljeti ga kao samog sebe?”

* 10,33 Samaritanci asre stranci kari Źidovi lji mǎrșǎle. † 10,35 pǎ grćki aje ǎs doj denarur

11

*Primjer dă aruguminí**(Mt 6,9-13; 7,7-11)*

¹ Undată kănd Isus să aruga unu dăm učenici aluj ju zăs: “Domnu, ănvacănji să nji arugănj, kum ănvăca Ivan Krsitelj pă učenici aluj.”

² Aša lju zăs alor: “Kănd vă arugăc zăšjec: “Tata, la să fijă svănt numilje atov, lasă vijă kraljevstva ata, ka kum ăj pă nor lasă fijă pă pămănt!

³ *Pita anostră kari ăj ăm totă ză, dănji astăs.

⁴ Šă noj jartănji grehurlje anoštri, kum †jirtănj alu eje kari nji dător.

Nu nji da ăm ănširkalur, mar skoćinji afară dăm rov, kă ata ăj kraljevstva šă pučere, šă slava, dă erikeš. Amen!“

⁵ Jăl u zăs alor: “Haj să zăšjenj kă avec urtak la kari măržjec ăm miržuku dă nopći šă ăj zăšjec: “Urtaku amnjov, dăm kećinj tri dărabur dă pită. ⁶ Urtaku mu vinjită dă pă kalji la minji, šă nam šje să ăj puj dădănenći la jăl.” ⁷ A hăla ăm nontru aj zăšji: “O nu mă gnjavali! Uša ăj mar ănkujetă, kupiji amej šă ju ăščenj ăm pat, šă jednostavno, nu mă pot skula să ăc dov pită.” ⁸ Ju vă zăk: šă dakă no u meržji daje kă ăs urtašj, su skula šă ju păntru hrabrostu aluj. ‡§

⁹ Šă ju vă zăk: Arugăcăvă, šă vu fi dat! Kutoc, šă vic afla! Kukunjec, šă vu fi dăsvkut. ¹⁰ Kă šjinji gođe să arogă, kapătă! Kari kotă, află! A šjinji gođe kukunješći aluje ju su dă svašji.

¹¹ “Kari ăj tata ăntră voj: kănd kupilu šjeri pešći dali ăm lok dă pešći dă šarpi? ¹² Ili kănd šjeri să, săj de štipavac? ¹³ Dakă voj grešni šćijec să dădec bunji stvarur alu kupiji avoštri, kit majmult vu da Tata avostru dăm nor Duh Svănt alu alora kari ăl ăntrabă!”

(Mt 12,22-30, 43-45; Mk 3,22-27)

¹⁴ Jăl u mănat pă unu drak kari are mut, šă kănd u fost drakula mănat afară dăm jăl, puće să svitaskă, šă alčilje ominji kari u văzut asre ămirac. ¹⁵ Orikic dăm jej, u zăs: “O Jăl u mănat demon afară ku ažutala alu Belzebul princu dă demonur!” ¹⁶ Akulo ăsre alci kari ăl ănširka, šă jej u šjirut znak dăm nor ka testu. ¹⁷ Jăl šćije găndurlje, šă lju zăs: “Totă kraljevstva kari să razdvajalešći, pustulotă ăj, šă kasă kari să ămparcă, su rustuna una pă alt. ¹⁸ Isto aša să Sotona, kănd dăm haje aluj să ămpărcă, šje rămănje dăm kraljevstva aluj? Kum voj zăšjec kă ju mănă drašji afară dăm lume ku ažutala alu Belzebul. ¹⁹ Ali dakă jă măn pă drašji afară dăm lumi ku ažutala alu Belzebul, a ku alu šinji ažutală atunšje mănă fišjori avoštri? Daje jej vu suduli. ²⁰ Ali dakă ju māj pă drašji fără ku žejtu alu Dimizov atunšje kraljevstva alu Dimizov u vinjit žos la voj. ²¹ Kănd Om bălour ăj naoružan šă pazešći kasa hundī kustă, atunšje kasa aluj ăj sigurnă. ²² Ali kănd maj bălour Om ăl napadalešći šă ăl mănănkă ku bătaje, šă ăj je oružje dă kari ovisilešći, šă ăj ămparcă šje u furat dăla jăl. ²³ Kari nu ăj ku Minji, ala ăj protiv dă Minji šă šjinji gođe nu akulježi ku minji, ala răsăpă. ²⁴ “Kănd draku fužji afară dăm Om, poći să lutalaskă šă să koći lok să rămăji. Dakă nu află njiš šjefăl lok, zăšji: “Ju uj meržji ăm napoj ăm kasa ame dăm hundī am fužjit.” ²⁵ Kănd vinji ăm napoj afla kă inka nuj lok šă kă ăj čistilit, šă măturat. ²⁶ Atunšje meržji šă adušji maj sedam alci demonur maj rej dă jăl săngur, šă jej vinji ăm nontru šă kustă akulo. Aša alu omula are maj urăt na kraju dă kit dăm elši.”

Blagoslovu dă poslušnost

²⁷ Kum Jăl svite, mujeri ăm gărmadă su răđikat grajuš šă su apukat să svitaskă: “Blagoslovulită ăj aje kari ću purtat ăm injimă pă Ćinji šă šje ću rănjit šă u păzăt pă Ćinji!”

* 11,3 Pita are dostupno akulo ăm tota zua kari ominji mănăka. † 11,4 jirtănj kutotu akulo ‡ 11,8 Dakă šjinjiva kari nu ĉi plašji, cu da šjeva “???” što je besočno??, koji te ne voli, dati ono što ti treba kada se besočno moliš, koliko će više Bog, koji je dobar otac i koji te voli, dati ono što ti treba kada se besočno moliš. § 11,8

²⁸ Jäl u äntors vorba: “anume, ali maj blagoslovulit äs eje kari auđi Vorba alu Dimizov šä u cänji!”

Znakurlje alu Jona

²⁹ Känd su asträns gärmadä, Isus su apukat sä svitaskä: ”Asta generacijä, asta generacijä äj re. Kotä znak, ali njišj šjefälj altu znak no fi dat ka znak Jona. ³⁰ Kä kum are Jona znaku alu Ninivljanima aša u fi Fišjoru alu Omuluj znak alu lumi dä astäs. ³¹ Kraljica dä Jug su räđika pä zuva dä sud, una ku lume dä asta generacija, šä je lju suduli. Je u vinji däpä kraju dä svijet, sä audä märduljime alu Salomon. A šje äj majmult dä Salomon!” ³² Ninivljani su räđika pä sud nu ku generacijä šje äj aku šä lu suduli. Kä sur änkäjit känd Jona lji propovijedale. A ajišje äj maj mult dä kit Jona.

Lumina dä änkriđalä

³³ “Njime nu acäcä lampä šä atunšje u punji äm kot ili däsup košarä. Nu, Jäl u punji pä masä, aša su potä toc viđe luminä känd vinji äm nontru. ³⁴ Oču äj lampä dä telä. Dakä očü atov äj sänätos, atunšje tela ata äntagä u fi äm luminä, ali känd ci očü am tamä, tela ata äntagä äj äm äntunjerik. ³⁵ Bagä sama sä nu fijä lumina äm cínji äm tamä.“ ³⁶ Dakä äj äntagä tela ata äm luminä, niti unu dio dä telä nu äj äm tamä, atunšje äj kutotu äm luminä, ka kum lumina čar svitläze.

Farizeji šä advokaci

³⁷ Känd Jäl u svätit, farizej lu čimat sä mänänšji ku jej. Jäl u mers, šä u šäzut žos la masä. ³⁸ Šje känd u väzut kä nu su spälat mänjilje majnti dä šje su apukat sä mänänšji, farizeji su začudulit. ³⁹ Ali Isus lju zäs: “Aku voj farizeji vä cänjec klištarilje šä terurlje čišći, ali äm voj ščec pljinj dä pulkučalä šä relji. ⁴⁰ Bulänžilor! Nuj häla kari u stvorulit vanjština, u stvorulit šä nutrina? ⁴¹ Majbenj dädec milostinja avosträ dä pä nontru isto ka pä dänafarä, atunšje vu fi kutotu čistä. ⁴² Ali jao avovä farizejilor! Kä voj pläšjec sä dädec desetina däm totä biljka, a nu bägäc sama dä pravdä šä ljubav alu Dimizov. Una träbä sä fašj, a hajelantä sä nu propustulešć. ⁴³ “Ali jao avovä, farizejilor! Kä voj pläšjec lokurlje glavnä pä sastankur äm sinagogä, šä pozdravalalä ku poštovanje äm varuš pä trgov. ⁴⁴ Jao avovä, kä voj ščec ka askunsä gropä äm kari Om poči kädä a njiš sä nu šćiji.“ ⁴⁵ A unu däm učitelj u zäs Aluj: “Učitelju dä zakon, känd svitešć aša tu nji vředälešć šä pä noj.“ ⁴⁶ Isus u zäs: “Jao šä avovä učitelji dä zakon, kä punjec pä ominj majmult teret dä kit šje poči Om purta, a voj nu gändec sä punjec žježjitu mik pä teretula. ⁴⁷ Jao avovä! Kä voj gradalec spomenikur pä gropä alu proroši, a tatusurlje avoštri lju amurät. ⁴⁸ Aša voj svedočulec šä vä slagalec ku djela alu tatusurlje avoštri. Jej lju amurät, a voj lji gradalec spomenik. ⁴⁹ Daje zäšji mudrostu alu Dimizov: “Ju uj mäna pä proroš šä pä hej kari spunji hir, šä orikic däm jej ur fi amuräc a alci u fi njirgäljicä. ⁵⁰ Šä däla asta generacijä u fi tražalitä sänžilje däla toc proroši kari u fost värsatä: ⁵¹ su apuka däla sänžilje alu Abel pänä la sänžilje alu Zaharija, kari u fost amurät äntnä oltar šä hram. Ju vä zäk: “kä kutotu asta u fi tražalit däla asta generacijä!” ⁵² Jao avovä, kari šćijec zakonu! Daje kä voj ac lotä ändärät čejilje dä šćući! Voj sängur nac mers äm nontru šä ac sprečilit pä alci sä tunji äm nontru känd gändä.“ ⁵³ Dä pä šje u fužit Jäl dä pä lokula učitelji dä zakonu alu Mojsije šä farizeji sur ängändit sä mergä dä pä Jäl sä äl äntrebi mulći äntribarur. ⁵⁴ Jej äl ašćipta pä Jäl sä äl apušji pä Jäl äm šjeva šje ar puće sä zäkä sä äl potä dukä pä sud.

12

Isus upozoravalešći pä učenikur

¹ Äm aje, gärmadä lumi sur akuljes pä länga Isus. Aša sä ämpinžje dä kälka una pä alt. Ali Isus prvo u zäs alu učenici aluj: “Loc sama dä kvasu alu farizej! Ala kvas äj licemjerje. ² Njimika nuj akupirit šje no fi däskupirit, njiš una tajnä kari no fi šćutä. ³ Aša dakä aj zäs šjeva äm tunjerik su šći äm luminä, šä dakä äj šupunjit šjeva händiva aje isto u fi mužjit dä pä krovur dä käš.

Dă šjinji vi frikă?

⁴ “Urtašji amej lasăcămă să vă zăk, nu vă fija frikă dă eje kari vă poči amură tela šă nu poči njimika să fakă. ⁵ Ju vuj zăšji dă šjinji trăbă să vă fijă frikă: Fijă vă frikă dă ala kari dă pă morči vă poči vărliji am pakao. Da anume, dă Jăl vă trăbă să vă fijă frikă. ⁶ Nus dovă vrăbuj vândući dă doj dinarur? Tot Dimizovu cănji pă toc jej am gându Aluj. ⁷ A avovă čak šă păru dăm kap vi umărat. Nu vă fijă frikă, voj šcec maj vredni dă gărmađă dă vrăbuj. ⁸ “Šă asta găndeskă să šćijec kă kari gođe mu priznali pă minji am nenće alu ominj. Fišjoru Omuluj isto u priznalilă am nenće lu anđelji alu Dimizov. ⁹ Ala kari, pă minji nu mu priznali pă pământ kari su odreknuli la anđelji alu Dimizov. ¹⁰ Dakă bilo šjinji svitešći vorbă protiv dă Fišjoru Omuluj aluje poči fi jirtat; ali dakă šjinjiva blastămă protiv dă Duhu Svânt, grehula no fi jirtat.” ¹¹ Dakă vu adušji la sinagogur šă la poglavicur šă vladarur, nu vă brigalec kum šă ku šje muj branali, ili šje să zăk. ¹² Kănd u vinji vreme, Duhu Svânt ću ânvacă šje trăbă să zăšj.” ¹³ Unu dăm ominjije am gărmađă ju zăs Aluj: “Učitelju ză alu fračilje amnjov să ampenci nasljedstva una ku minji. ¹⁴ Ali Jăl u odbilit šă zăšje: “Omu šinji mu pus pă Minji dă sudac ili să ampărc antri voj doj?” ¹⁵ Atunšje kănd u svătit alu toc kutotu, Jăl u zăs: ”Băgăc sama šă păzăcăvă dă pulkučălă! Šje dakă šjinjiva ari mult, tod daje kustu aluj nuj siguran bez obzira kă ari kutotu.”

Usporedbă dă omu găzđak ali bulănd

¹⁶ Jăl u spus maj una parabolă: “Are akulo um Om bulănd, kari ave tălek šă tălekula u adus multă plod.” ¹⁷ Šă jăl šu zăs săngur aluj: “šje să fak kă nam dăstul lok să puj ändărăt šje mu kriskut? ¹⁸ Atunšje, jăl u zăs: “Aša uj fašji: Ju uj răstuna skladišturlje amelji šă uj fašji majmară, dăstul dă mari să bag kutotu šje mu kriskut šă šje am.” ¹⁹ Šă ju muj zăšji alu duša ame: “Aj mulći bunji stvarur aku, šă dă mulc ej šje ur vinji. Odmorulešćici, mănănkă šă be, šă fijăc măndru!” ²⁰ Ali Dimizov ju zăs aluj: tu omulje bulănd! Mar am asta nopći uj šjire duša ata. Atunšje šjinji u ave korist dăm stvarurlje šje caj pus ändărăt? ²¹ Aša păce omu kari aš akulježji găzđăšijilje pântru jăl săngur, a nu su găzđăšjit la Dimizov.”

Isus ânvacă să nji răzămănj pă Dimizov

²² Kapu u zăs alu učenici: “Daje vă zăk: voj nu trăbă să vă brigalec, dă kustu avostru, šă să fijec am brigur šje vic mănka, ili să vă brinulec am šje vic âmbrăka. ²³ Kustu aj maj vrednă dă kită mănkară, šă tela majmult dă kită colu. ²⁴ Numa ujtăcăvă la găgărašč. Jej njišj nu samănă njišj nu akulježji. Jelji nari skladište ili šup, šă tod daje Dimizov lji rănješći. Nu šcec voj maj vredni dă vrabujrljelje? ²⁵ “Dakă šjinjiva dăm voj aš poči ku brigurlje produžuli kustu? ²⁶ Dakă, nu pučec să făšjec niti majmăkăčelji, dăšje šcec am brigur dă kutotu ostalo? ²⁷ Ujtăcăvă la ljljanur kum krešći! Jelji nu să trudulešći, ju vă zăk, kă njiš Salomon am slava aluj nu are âmbrăkat aša. ²⁸ Ali dakă Dimizov dă dastafel măndremi alu jarbă kari kustă astăs, šă mănji să bagă am fokă, kit atunšje majmult u dă Jăl avovă. O voj avec mikă ânkridală!” ²⁹ Dăm ala rănd nu ăntrăbăc, šje vic mănka šă šje vic be, nu fijec am brigur! ³⁰ Dă kutotu aje să brinulešći ominjă fără dă Dimizov. Ăngăndecăvă kă Tata avostru dăm nor šćijă šje vă trăbă. ³¹ Šă anume tražalec kraljestva alu Dimizov elši šă kutotu ostalo vu fi dat. ³² “O mikă stadă, nuc fijă frikă, kă Tata avostru să ânfulušešći să vă de kraljevstva.” ³³ Vinđec kutotu šje avec šă dăđec alu sărašj. Šă adunăcăvă tăšč mari kari nu su puče rupi, šă găzđăšijă să vă fijă am nor, hunđi lotri nor puče vinji, niti găndašji mănka! ³⁴ Šă sufljičilje avoștri u fi hunđi aj blago avostru.

Trăbă să aščiptănj pă Dimizov skulac

³⁵ Šoldurlje avoștri lasă fijă opremilică šă am mănjlje avoștri lasă fijă lumină acăcată. ³⁶ Aša u fi ka ominji šje u aščiptat pă gospodaru aluj să să ănțorkă dă pă nuntă, spremni să aj dăsvăkă kum u kukunji pă ușă. ³⁷ Măndremi alu eje slugur kari u fi skulac, kănd u vinji gospodaru! Anume, anume ju vă zăk: U punji običan col šă lu punji să šadă la masă šă lu dvoruli. ³⁸ Šă kănd u vinji gospodaru am druga ili am treća nočna straža šă lju afla aša, măndremi u fi alu ala slugur! ³⁹ Slușulecămă dă asta: ka să šćijă gazda am kari șas u vinji

lotru, jăl ar păză șă nar lăsa să aj fijă provalalit ăm kasă. ⁴⁰ Voj isto trăbă să fijec spremni, kă Fișjoru Omuluj u vinji ăm vremi kănd nu či nadali.“ ⁴¹ Petar atunșje lu ăntribat pă Jăl: “Spuj tu asta usporedbă dă benjilje anoștri, ili aj păntu toc? ⁴² Isus u zăs: “Șinji aj ala vjernă șă mardol upravitelj kari ăl postavalešci gospodaru pă kasă, șă ăm pravă vremi u da măn kari alu toc ăm kasă? ⁴³ Măndremi alu ala sluga kari kănd u vinji gospodaru, u fașji aša. ⁴⁴ Dă anume, ju vă spuj kă ju lăsa kutotu șje ari la jăl ăm mănă. ⁴⁵ “Ali dakă sluga șar zășji ăm sufljituș: ”Gospodaru, nu su ăntorșji aša păfriș șă atunșje să apușji să bată pă slugur șă să be, mănășji șă să ambeci? ⁴⁶ Atunșje u vinji gospodaru alu sluga, ăm ză kari nu su nadali. Șă atunșje fărd dă milost lu kaznali, ju odredili sud ku greșni una.” ⁴⁷ “Sluga kari șcijă șje găndeșci gospodaru, șă dakă nu fașji șă nu vuduleșci șje gospodaru găndeșci, jăl u kăpăta mulci luvalur. ⁴⁸ Ali dakă nu șcijă, șă fașji relji, atunșje șu kăpăta majpucănji luvalur. Kă alu toc kari mult u fost dat, mult su așcipta dă la jej, șă alu eje alu kari u fost mult dat ăm povjerenje, dăla eje șă maj mult u fi șjirut.

Isus aj svijestan kă păntu Jăl familija su rastavali

⁴⁹ Ju am vinjit să vărjaskă fok pă pămănt, șă kum aș găndi să să apușji să ardă. ⁵⁰ Nu trăbă majnti să mă buček, șă kum mă mučuleșci, pă șje aje no treșji. ⁵¹ Găndec kă am vinjit să vă aduk putuljală pă pămănt? Nu, mar răsăpală! ⁵² Dă aku majmenkulo ăm kasă dă pet ominj ur fi ămpărcăc tri protiv dă doj, șă doj protiv dă tri. ⁵³ Tatusu u fi protiv dă fișjoruș, șă fișjoru u fi protiv dă tatusu, mumăsa protiv dă fataș, șă fata protiv dă mumăsa, șă sokra protiv dă njivastaș, șă njivasta protiv dă sokrăsa.

Znakurlje dă vremi

⁵⁴ Kum svite alu gărmađă, Jăl u zăs: “Kănd videc oblak kă să răđika pă zapad, voj odma zășjec: “Astăs u fi plojă, șă voj șcec u pravu. ⁵⁵ Șă kănd să apukă să bată vântu dă pă parce dă jug, odma zășjec: u fi zuvă tari kaldă, șă aj aša. ⁵⁶ Voj șcijec să citalec znakurlje pă pămănt șă pă nor. Licemjerilor! Voj șcijec znakurlje dă vremi. Kum dă nu prișjipec șjefaldă aj aku vremi? ⁵⁷ Șă dășje nu puček dăm haje avostru să șcijec șje aj benji? ⁵⁸ Kănd či dușj ku atov protivniku la poglavar, ănjarkă inka pă kalji să vij la ligăzală ku jăl! Čar puće sa či adukă la sudac, sudacu să či đe la oficir, șă oficiru ci poći bagă ăm čemică. ⁵⁹ Ju vă zăk, kă akulo vi trăbujji să rămăj păn șje no fi plăcit toc banji.“ Isus čamă să nji obratalenj

13

¹ Pă aje vremi orikic ur vinjit la Isus șă jur spus dă Galilejci, kari Pilat u mișilit sănzi ku žrtvurlje alor. ² Isus u zăs: “Voj găndec kă Galilejci ăs maj greșnișj dă bilo kari alci Galilejc, numa dăm ala rănd kă ur păcăt jej asta? ³ Nu, uopće nu! Șă punjec ureci! Dăkă nu vic ănkăji voj toc vic păcă ka kum ur păcăt toc jej. ⁴ Șă găndec voj kă eje osamnaest lumi kari ur fost amurăc kănd u kăzut Tornju alu Siloamska ășre maj duvinj ominj ăm Jeruzalem? ⁵ Nu, ju vă zăk, dakă nu vic ănkăji, aša toc vic păcă.

Usporedbă dă neplodnă smokvă

⁶ Jăl su apukat să lji spujă usporedbă: “Are akulo um Om kari ave sămănat ăm vinograd ljemn dă smokvă șă jăl tot vinje șă să ujtă dăkă aj plod pă ljemn ali nu afla njimika.” ⁷ Șă aša u zăs alu omula șje lukră ăm gard: “Ujtăci ajișje! Kă mar tri ej mă ujta pă ljemnusta să aflu plod șă nikad nu am aflat njimik, tajăl ăndărăt! Adășje ar čalti pămăntu? ⁸ Pă aje, omu șje lukra ăm gard u zăs: “Lasă maj unu aj să fijă. Ju uj kapali pă lăngă jăl șă uj punji gnoj. ⁹ Dor atunșje u ave plod, dăkă nu, poc sa ăl taj ăndărăt.

Isus pă zuva dă șabat isjelileșci

¹⁰ Pă zua dă șabat, Isus ănvăca ăm una dă sinagogur. ¹¹ Akulo as re tri ominj, șă mujeri kari patale mar osamnaest ej, dă rănd dă rov drakă ăm je. Je are apljikat zjos șă nu să puće uspravali. ¹² Isus u văzutu, șă ju zăs: “Mujeru tu jeșc aku oslobudulită dă bičișugu atov.“

¹³ Atunșje Jăl u pus măna Aluj pã je, șã je dãm turdatã u fost ănrîmatã șã su apukatã sã đe hvalã alu Dimizov. ¹⁴ Ali zapovjedniku dã sinagogã are mirgiș daje kã Isus u ănrîmatu pã zuva dã șabat șã jăl su ăntors la ominj afarã, șã u zãs: “As šest zãlji hundi trãbã sã lukri! Dakã gãndeșc sã fij sãnãtos hajd pã una dãm elje zãlji, a nu pã șabat.” ¹⁵ A Isus u zãs: “Licemjerilor! Nu dãzljigãc toc dãm voj pã vașjilje șã pã mægari avoștri pã zuva dã șabat șã lji dușjec la apã? ¹⁶ Ali asta mujeri, fata lu Abraham, kari u fost ljiगतã ăm legija lu Sotoni osamnest ej șã nar ave pravo sã fijã oslobudulitã dãm ala rãnd kã ăj șabat?” ¹⁷ Pã asta, toc eje kari nu asre pã parce as re rușãnãc. Tocã ăm gãrmadã sur ănfãlușãt lã toci mândri șã bunji stvarurlje șje Isus fãșje.

Usporedba dã gorușicinã sãmãncã șã dã kvas

¹⁸ Isus u ănrîbat: “Kum samãnã kraljevstva alu Dimizov? Ku șje pućenj sã usporidãlenj? ¹⁹ Kã gorușicinã sãmãncã pã kari Om u lotu șã u sãmãnat ăm garduș șã u kreșci șã u fost mari ljemn șã vrãburlje dãm nor sur fãkut skujbur ăm granur.” ²⁰ Jarã u sviti: “ku șje sã usporidãlenj kraljevstva alu Dimizov? ²¹ Ka kum mujere ari kvasac sã misãlaskã ku tri merur dã fãjnã, așã kutotu sa sã potã rãđika.”

Ănvãcala pã kalje dã Jeruzalem

²² Isus putovule ăm Jeruzalem, proșule ăm mulci varușur șã satur șã pã akulo ănvãca ²³ Atunșje șjinjiva lu ănrîbat pã Jăl: “Dimizolje, no fi numa orikic spasalic? Șã Isus u zãs alor: ²⁴ “Ușã ăj uskã. Burulecãvã tari sã tunãc ăm nontru. Ju vã pot zãșji kã mulc ur ănșjirka sã tunji ali nor puće. ²⁵ “Vreme u vinji kãnd Gospodaru dã kasã su skulasã șã u ăncižji ușa atunșje voj pã alta parci vic apuka sã kukunjec pãșci ușa arugãnt: “Dimizolje, Dimizolje dãsvã pãntu noj.” Șã vorba aluj u fi: “Ju nu șcuv dã hundi șcec voj. ²⁶ Voj vic apuka sã zãșjec pã aje: “Ali noj bijenj șã mãnkanj ku cinji kãnd ănvãcaj pã ulicurlje anoștri. ²⁷ Șã Jăl u zãșji maj undatã: “Ju vam zãs kã nu șcuv dã hundi șcec. Fužjec dãla minji voj ominjilor rej șje fãșjec relji!” ²⁸ “Da akulo su plãnzji șã su kãrcãji ku đinci kãnd vic vide pã Abraham, Izak șã pã Jakov pã toc proroci ăm kraljevstva alu Dimizov, ali voj vic fi pã parce afarã. ²⁹ Șã eje kari ur șãđe la masã ăm kraljevstva alu Dimizov ur vinji dã pã Istok, Zapad, Sjever, șã dã pã Jug. ³⁰ Bãgãc sama kã orikic kari ăș zadnji ur fi elși șã orikic kari ăș elși ur fi zadnji.” ³¹ Orikic farizej ur vinjit la Isus ăm aje ista zã, sã ăl ămpurușjaskã. Șã ju zãs: “Herod gãndeșci sã ci amori. Dãm ala rãnd lasã lokusta șã dući pã altu lok. ³² Isus u ăntors vorba: “Dușjecãvã șã zãșjec alu lisicurljelje: “Ju mãn pã demonur afarã șã ozdravaleskã pã bičež, Ju uj fașji așã astãș, șã mãnji șã pã tek ăm treća zuva uj zavãrșili. ³³ Ali ju trãbã sã fjuv pã kaljem astãș, mãnji șã treća zuvã, kã nu slobut prorok sã mori afarã dãm Jeruzalem.”

Isus plãnzji pã Jeruzalem

³⁴ O Jeruzaleme, Jeruzaleme tu kari aj amurãt pã proroș șã aj vãrljit petri pã eje kari ăș mãnãt la cinji kiçi rãndur am gãndit sã akuljeg pã kupijic ka gãjna pã pujiș dãsüp haripiljeș, ali voj nu gãndec! ³⁵ Șã ujtãci aku! Kasa ata ăj lãsatã sãngurã golã. Șã nu mic vide pãn șje nu vic zãșji, Blagoslovljen ăj Ala kari vinji ăm numilje alu Dimizov!”

14

¹ Undatã Isus u mers sã večeralaskã la kasa alu vođa dã farizej. Are pã zuva dã șabat șã jej sã ujta pã Jăl tari ku sama. ² Om ku bičișug dã umflalã are pus dãdãnenće Aluj. ³ Isus u ănrîbat pã doktor dã zakon șã pã farizeji șje ășre akulo: “Ăj zakonito sã ozdravalaskã pã zuva dã șabat ili nu? ⁴ Jej tãșje. Isus pã aje u apukat pã omula, șã lu ozdravalit șã lu slãbuzãt. ⁵ Kãnd u fãkut asta Jăl u ănrîbat maj undatã: “Sã ajvi unu dãm voj pã fișjor ili pã vakã kari u kãzut ăm bunar adãnkã nac seri odma afarã, șã pã zuva dã șabat? ⁶ Pã aje, jej nu puće sã ăntorkã vorba.

Savjetu alu Isus

⁷ Isus u băgat sama kum gošci kari ăstre ăimac să ămpinŷje pă lokurlje hej maj ăm centră la masă. Jăl lji ănvacă ăm usporedbur. Isus aša lji ănvacă pă jej: ⁸ “Kănd ŷcec ăimac dă la ŷjinjiva pă nuntă nu ŷădec pă lok dă ăasni goŷc. Gazda ar puće să ajvi ăimat pă ŷinjiva maj vaŷni dă voj pă ala lok. ⁹ Dakă ăj aša gazda ar puće să vijă ku omula, ŷă să ăc zăkă: “Urtaku amnjov, elŷi lokusta ăj păntru jăl, ŷă atunŷje tu ăm ruŷănji, vi trăbuji să ăi duŷj pă altu lok. ¹⁰ Aša kănd jeŷc ăimat, dući ŷă akuljeŷjic zadnji lok. Atunŷje gazda ar puće să vijă ŷă să ăc zăka: “Urtaku amnjov, hajd maj ăm sus. Atunŷje ăm asta slućaj tu vi puće să aj maj mult poŷtovanje ăm nenće alu urtaŷji atej ŷă goŷc. ¹¹ Dă tot omu kari să răđika săngur u fi ponizilit, ali ala kari să ponizileŷci u fi răđikat.” ¹² Alu gazdi kari lu ăimat: “Isus u zas kănd pripremaleŷc većeră nu ăima numa pă urtaŷjic, ili pă fracic, ili pă njamuc ili pă găzdaŷj susjedur, kă jej sigurno ăur ăimaći pă ăinji isto ŷă aša u fi ăntors una alu alt. ¹³ Maj benji kănd faŷj feŷtă ăamălji pă săraŷj să vijă ŷă pă invaliŷ, ŷă pă uloŷ ŷă pă orb. ¹⁴ Tu vi fi blagoslovulit, kă jej nuc poći ăntorŷji ali tu vi fi nagradalit ăm nor pă zuva dă uskrnuće dă pravedni ominj.” ¹⁵ Kănd unu dăm ominjije la masa u auzăt ŷă jăl u zăs: “Blagoslovulit ăj ala kari u mănka pită ăm kraljevstva alu Dimizov!” ¹⁶ Jăl u ăntors vorba: “Undată are unu om kari u dat mari većeră. Multă lumi are ăimat să vijă. ¹⁷ Mar apropi dă većeră sluga u fost mănat la gošci hej ăimac să lji ăemi. Hajdec, u zăs jăl kă kutotu ăj spremno! ¹⁸ Ali jej toc dăm jej sor apukat să ăŷ aflji izgovorur. Unu u zăs: “Ju am kumpărat poljă, ŷă trăbă să mă duk să u văd. Mă arogă la ăinji, să zăŷj săm jerći. ¹⁹ Ju am kumpărat pet dărabur dă jarmur dă vaŷ u ŷă trăbă să mă dukă să ănŷjerkă. ²⁰ Treći om u zăs: “Ju baŷ mam ănsurat ŷă dăm ala rănd nu mă pot duŷji ăm njiker ŷă nu pot vinji.” ²¹ Sluga u mers ăm napej la gazda aluj ŷă ju spus kutotu. Asta lu mirgiŷit pă gazda ŷă jăl u zăs alu sluga aluj, ăngribeŷcići dući pă ulicur ŷă pă driku dă varuŷ ŷă adălji pă săraŷj pă uloŷ ŷă pă orb să vijă. ²² “Gazda ŷje maj zăs, aje ăj aku făkut ali inka ăj lok.” ²³ Atunŷje ju zăs gazda alu sluga: “Aku dući pă drikurlje să ăamă pă mar ŷă miŷ ŷă zălji să vijă ŷă fălji să vijă, aša să fijă kasa ame umpljetă. ²⁴ Kă njiŷj unu dăm eje kari ăstre ăimac nor gusta dăm većera ame.”

Kălje dă kruŷji

²⁵ Mari umăr dă lumi ăl sledile pă Jăl. Jăl su ăntors ăm napoj ŷă u svătıt alor. ²⁶ Bilo ŷinji dăm voj kari plaŷji majtari pă tatusu pă mumăsa pă băŷăcaŷ, pă kupijiiŷ pă fraciiŷ ŷă pă sorăljeŷ ŷă ăak pă kustuŷ, nu poći să fija ućeniku amnjov. ²⁷ ŷă dakă nuŷ duŷji kruŷe aluj ŷă să mă sledilaskă pă Minji jăl nu poći fi ućeniku amnjov. ²⁸ “Găndecăvă aku dakă unu dăm voj găndeŷci să fakă toranj, nacă ŷăde elŷi ŷjos ŷă să viđec dakă avec dăstul banj să ăl făŷjec do kraja tornjula? ²⁹ Inaće ac puće să făŷjec temeljurlje ŷă hej ŷje să ujtă la voj ŷăr puće faŷji ŷufă dăm voj. ³⁰ Jej ur zăŷji: “Fiŷjorusta su apukat să gradalaskă ali no putut să vigzaskă! ³¹ “Uli ka kum kralju su spremili sa mergă ăm bătajă ku altu kralj. ŷă să nu ŷadă elŷi ŷă să găndaskă dakă ku deset hiljada dă kătănj poći să să aflji ku protivnikuŷ kari ari dvadeset hiljada? ³² Atunŷje dakă nu poći să să aflji ku jăl, u măna pă pregovarać kită ăj inka dăparci să ăntrebi dă uvjetur dă putuljală. ³³ ŷă aša toc dăm voj dakă nu vic lăsa kutotu ŷje avecă, nu poći să fijă ućeniku amnjov.”

Sari făr dă iză

³⁴ Sari ăj bună stvar ali dăkă perđi izu, ku ŷje poc ăntorŷji bălureme? ³⁵ Nuj bună atunŷje njiŷ dă pămănt njiŷ dă ŷrot. Lume numa u vărleŷci ăndărăt. Ala kari ari ureći, punji ureći!“

Usporedbă dă birka pirdută

¹ Pălăngă Jăl su okupulit poreznjiŷji ŷă greŷnici să puĵă ureći lă Vorba aluj. ² Farizej ŷă pă skritor sur apukat să ăl gumunjaskă, ŷă jej zăŷje: “Asta om să družuleŷci ku greŷniŷ, ŷă mănănkă ku jej.” ³ Isus lji spunji asta usporedbă: ⁴ “Dakă ŷjinjiva dăm voj ari sto birŷ ŷă să perđă una dăm jelji, nac lăsa pă eŷce devedeset devet ăm pustulot sănguri, ŷă ăc

merži dă pă aje una su kutăc păn șje nac afla? ⁵ Šă kănd vic afla, aj dușji pă umirilje ku fălușăjă. ⁶ Atunșje ac meržji akasă vic čima pă urtașjic, šă pă susjedi avoștri šă ăc zășji: “Ănfălușăcăvă ku minji, kă am aflat pă birka ame kari are pirdută. ⁷ Ju vă zăk ku fi majmari fulușăjă pă nor kănd su ănkăji Unu greșnik, nego dă devedeset i devet pravednikur kari nulji trăbă ănkăjală.

Usporedbă dă banji pirdut.

⁸ Ili haj să zăšenj kă una mujeri ari deset banj dăm aržjint šă atunșje unu dăm jej perđi. Nu acăcă lumina šă mătură podu šă u kută benji, păn șje nu află? ⁹ Šă kănd u află banu dăm aržjint părdut, je šu čima pă urtașji alji šă pă susjedi una, šă u zășji: “Ănfălușăcăvă ku minji, kă ju am aflat banu pirdut. ¹⁰ Ju vă pot zășji kă ăj isto aša ăntră ăndelji alu Dimizov. Dakă să ănkăješci unu greșnik, jej să ănfălușešci.”

Usporedbă dă fișjoru pirdut

¹¹ Jăl u zăs: “Are unu Om kari ave doj fișjor. ¹² Hăl maj tănăr u zăs alu tatusu: “Tată, dăm dio șje ăj amnjov dăm șje aj.” Aša u ămpărcăt kutotu șje ave ăntră jej. ¹³ Odma dă pă aje fișjoru hăl maj tănăr u akuljes kutotu șje ave šă su pus pă kalji să mergă ăm pământ dăparci šă akulo u čiltit kutotu șje ave, čilte făr dă gănd. ¹⁴ Kănd u čiltit kutotu, mari fomi u vinjit pă pământu hundī are jăl, šă su aflat ăm sărăšijă. ¹⁵ Aša u mers la unu om dăm pământula kari lu mănat ăm hiștalov să aj rănĵăskă porși. ¹⁶ Aluj ji are aša fomi dă šu kivinjit să mănășji dăm ha șje mănka porși, šă njime nuj dăde njimika. ¹⁷ Napokon jăl šu vinjit ăm firi. Jăl u zăs: “Tata amnjov ari mulci slugur šă jej ari um boglă dă mănkaru a ju ajișje mor dă fomi! ¹⁸ Ju muj skula šă uj merži la Tata amnjov šă ju zășji: “Tata amnjov ju am zgřešilit protiv dă činji, šă dă nor. ¹⁹ Ju nu mes majmult vredan să fjuv čimat fișjoru atov. O lasămă să fjuv ka unu dăm slugurlje atelj!” ²⁰ Atunșje su skulat šă u mers la tatusu. Ali mar kănd are inkă dăparci, tatusu lu văzut šă lu apukat mila dă jăl. Tatusu u aljirgat la jăl, lu ăngărgăjet šă ăl surăta ăm napoj šă ăm napoj. ²¹ Fișjoru ju zăs: “Ali tată, ju am zgřešilit protiv dă činji šă dă nor šă ăm druștva ata nu mes vredan să fjuv čimat fișjoru atov. ²² Tatusu daje u dat komandă alu slugurlje aluj: “Dușjec frișj šă aflăc maj bunji colji šă punjec pă jăl, dădecăj virigă dă măna aluj, šă cipiliș dă pișjorilje aluj.” ²³ Šă apukăc pă maj mândru rănĵită birkucă šă amurăcu, atunșje lasă să mănănj šă să fijenj făloș. ²⁴ Adișje? Dăm ala rănd kă astăs fișjoru amnjov are mort, a aku kustă ăm napoj! Jăl are pirdut šă aku su aflat! Aša jej sur apukat să să ănfălușăskă. ²⁵ Maj bătărni fișjor are ăm poljă. Jăl vinje akasă šă kum vinji maj apropri dă udvar, jăl puće să audă muzika să žok. ²⁶ Aša u čimat pă unu dăm slugur šă u ăntribat șje ăj aje? ²⁷ Šă ju spus: “Fračitu atov su ăntors akasă šă tatusu u amurăt maj mândră rănĵită birkă dăm ala rănd kă su ăntors sănătos akasă! ²⁸ Ali jăl are mirgiș šă nu gănde să tunji ăm nontru. Šă aša u mers afară tatusu šă su arugat la jăl. ²⁹ Ali jăl u ăntors vorba alu tatusu: “Numă găndešci dă mulc ej șje am lukrat dă činji, šă uvek am făkut șje maj zăs šă tot nu maj dat njiș mikă kecă să pot ave slavalală ku urtașji amej. ³⁰ Ali kănd astăs, fișjor atov u vinjit akasă kari cu čiltită kutotu șje jej dat, ku mujeri lasăci atunșje, tu ču dușj šă amor birkucă păntru jăl. ³¹ Tatusu u zăs aluj: “Fișjoru amnjov, tu ješč uvek ku minji, šă kutotu șje am ju ăj atov. ³² Isto aša benji ăj aku să slavalenj šă să ănji ănfălușănj kă fračilje atov are mort, šă su ăntors ăm kust ăm napoj: “jăl are pirdut šă su aflat!”

16

Parabola dă nepoșteni upravitelj

¹ Asta parabolă isto u spus Jăl alu učenici: “Are Om găzduk kari u dat lukru alu unu upravitelj, šă ju fost spus aluj kă upravitelju čăltešci stvarurlje aluj. ² Aša lu čimată pă jăl šă ju zăs: Šje ăj asta șje audă dă činji? “Dăm računu dă kutotu șje aj făkut, kă tu majmult nu poc fi upravitelj!” ³ Upravitelju u zăs atunșje aluj săngur: “Šje să fak, aku kănd gazda je ăndărăt lukru dă la minji? Nu am pučeri să kapalesk kanalur. Mar u fi rușănji să mă

duk sã kuldujesk. ⁴ Šćuv šje uj fašji! Ju uj ðirežji aša dã kãnd mur mãna dãm lukrusta tot uj fi apukat ãm benji la kãšãlje ominjistora. ⁵ Aša jãl u mãnat dã pã ominji šje jes are dator alu gazda aluj, unu pã kići unu. Jãl u ãntribat pã elši om: “Kitã ješć dator alu gazda amnjov? ⁶ Sto bačvur dã uloj, jãl u ãntors vorba. Upravitelju u zãs: ”Šãz žjos, jec raćunu šã pãfriš skrijã pedeset. ⁷ Šã jãl u ãntribat pã altu om: “Kitã ješć tu dãtor? Sto merur dã fãjnã. Šã jãl ju zãs aluj: “Jec raćunu šã skrijã osamdeset.” ⁸ Atunšje gospodaru u ãmãrit pã nepoštenu upravitelj, kã u arãtat dãstafelã mãrduljijã. Asta aratã, kã ominji dã asta svet ãs maj mudri ãm privremeni stvarur dã kitã dã kupiji dã luminã. ⁹ “Šã ju vã zãk: “Koristilec gãzdãšije šje fužji pã pãnšjet sã vã fãšjec urtašj pã lãngã voj, dã aša kãnd u fužji gãzdãšije sã fijec dobrodošli ãm kãšãlje dã erikeš.” ¹⁰ Ala kari ãj pošten ãm majmiš stvarur, ãj isto aša pošten ãm stvarurlje mar; šã ala kari ãj nepošten ãm stvarurlje mišj ãj isto aša nepošten ãm stvarurlje mar ¹¹ Šã aša dakã nac fost pošten ãm bunji stvarur šjinji vu ãnkredi ku pravã gãzdãšijã? ¹² Šã dakã nu šćijec upravljali ku altora benjilje, šjinji vu da aje šje pripadalešći avovã?” ¹³ Njiš una slugã nu poći sã služulaskã pã doj gazdur dãm turdatã, kã pã unu u zamrzãli a pã altu u plašji, uli u fi odan alu unu a pã halalãnt nu u puće vide ãm oć. Nu pućec služuli šã alu gãzdãšije šã alu Dimizov.“

Zakon šã kraljevstvo alu Dimizov

¹⁴ Kutotu aje auze farizeji, kari asre lukumic dã banj, šã jej su apukat sã ãš fakã šjuf. ¹⁵ Atunšje jãl u zãs: “Voj vã fišjec pravedni ãm oći alu lume, ali Dimizov vã šćijã sufljićilje avoštiri. Šje lume tari cenilešći, skãrbã ãj ãm nenće alu Dimizov.” ¹⁶ Voj ac avut zakonu, šã pã proroš pãnã la Ivan dã atunšje sã spunji hir fãlos dã kraljevstva alu Dimizov, šã toc ku sãla meržji. ¹⁷ Majãnti u prušuli noru šã pãmãntu, kitã sã propadalaskã zakonu ili sã kadã una slovã dãm zakonã. ¹⁸ Kari ãš lasã pã bãšãcaš sã sã ãnsorã ku alta bãšãca fašji preljub. Šã tot omu kari u ãmiritã pã mujere kari ãj lãsatã dã lã bãrbat isto fašji preljub.

Usporedba dã om gãzdak šã Lazar

¹⁹ Are om gãzdak kari sã ãmbrãka ãm colji skumpi a kari slavale ãm mãndremi ãm totã zã. ²⁰ Akulo are isto aša om sãrak kari are astupat ku čirevur pã jãl šã are pã košći la uša alu gãzdakuluj. ²¹ Jãl ãš kivinje sã fijã rãnjit ku mrvicurlje šje kãde dã pã masa alu omuluje gãzdak. Kãnji čak vinje la jãl šã ãj ljinže čirevurlje.” ²² U vinjit vreme kãnd u murit kuldužu šã ãnđeji lor dus ãm bracã la Abraham. Omu gãzdak isto u murit šã u fost ãngrupat. ²³ ãm mari mukã ãm pakao, jãl u dãsvãkut oći šã u vãzut pã Abraham dã dãparći šã pã Lazar ku jãl. ²⁴ Šã jãl u plãns ãm mužjalã: “Tata alu Abraham fijãc milã dã minji! Mãnãl pã Lazar la minji lasãl sã ãntupaskã žježjitu ãm apã šã sãm rãšaskã ljimba kã mari mukur ãs pã minji ãm fokusta. ²⁵ Abraham u ãntors vorba: “Fišjoru amnjov tu trãbã sã či ãngãndešć dã aje kãnd arej pã pãmãnt tu avej mulći bunji stvarur, kãnd Lazar ave mulći relji stvarur. Ali jãl ãj aku ãm utjehã, kãnd ješć tu ãm mukã. ²⁶ Šã dã kutotu asta, ãntra noj šã ćinji ãj mari gropã, eje kari ar gãndi sã mergã dã ajišje la ćinji nu poći, njiš njime nu poći dãla ćinji sã vijã la noj. ²⁷ Atunšje omu šje are gãzdak u zãs: “Mã arog la ćinji sã ãl mãj pã Lazar la kasa alu tata amnjov. ²⁸ Ju am pet frac kari akulo kustã, lasã sã lji svedoćulaskã, sã nu vijã pã ista lok pljin dã mukã! ²⁹ Abraham u ãntors vorba: “Jej ari pã Mojsije šã pã proroš! Lasãlji sã pujã ureći la jej! ³⁰ A jãl u zãs: “O nu, to alu Abraham alor lji trãbã sã lji vijã šjinjiva dãm morc, šã jej sur ãnkãji. ³¹ Abraham u ãntors vorba: 'Dakã no punji ureće la Abraham šã la Proroš, nur ãnkredi njiš sã sã skolji šjinjiva dãm morcã.”

Isus ãnvacã pã ućenikur

¹ Isus u zãs alu ućenici aluj: “Nuj moguće, a sã nu fijã sablazni, ali jao alu ala Om dãpã kari vinji. ² Aluj jar fi majbenji sã ajvi petri ljigatã la gãt šã sã sã vãrljaskã ãm apã, dã kitã sã sablaznalaskã pã ešće mišj. ³ Fijec ãm samã! Dakã fraćitu ãc vitešći ãmpurišešćil;

atunšje dakă su ănkăji, jartăj. ⁴ Makar să zgrešilaskă protiv dă činji sedam puta ăm una ză, dakă vinji la činji sedam puta să priznalaskă dă aje šje u făkut jartăj.“ ⁵ Apostolu u zăs alu Dimizov: “Dănji maj mult ănkriđală!“ ⁶ Domnu u ăntors vorba: “Să vi avut ănkriđală makar aša dă mikă ka sămăncă dă gorušičino sămăncă, voj ac puće zăšji alu ljemnustuje, skočici dăm vănj să sămănăci ăm more! Šă var punji ureci.” ⁷ Šjinji dăm voj zăšji alu sluga aluj, dăpă šje u lukra ăm polja ili paze pă biršj, să ac zăkă kănd vinji dăm lukru: “Hajd šăs la masă? ⁸ Ili nu ju zăšji am lok dă aje: “Dući să făm šjeva dă mănkă, ščimbăc coljilje, să ašcăptămă să mănănk să bjov; dă pă aje poc tu să šăs să să mănăšj? ⁹ Šă ar kăpăta sluga šjeva ka posebnă zaslugă dă aje dă šje u făkut? Ju găndesk kă nu. ¹⁰ Šă voj isto aša, kănd făšjec šjeva šje ăj komandărzăt, trăbă să zăšjec: “Noj ščenj numa obični slugur. Noj numa anj făkut lukru anostru!“

Iscjeljeno deset ominj ku gubă, să numa Samarijanac su zahvalalit

¹¹ at a pă kalje dă Jeruzalem, Isus u mers pă kalje kari sledile granicurlje ănră Samarija să Galileja. ¹² ară aje să tunji ăm unu dăm saturljelje Jăl u aflat pă drik deset ominj ku gubă. Jej ur stat pă dăparci ¹³ să ur mužit Jăl: “O Isuse Gospodaru! Fijăc milă dă noj!“ ¹⁴ Kănd u văzut pă jej Jăl u zăs: “Dušjec să arătăcăvă lă popă.“ Jej lur pus ureci, să pă kalji jej ur fost čistilic. ¹⁵ Atunšje unu dăm jej kănd u văzut kă u fost čistilit su ăntors ăm napoj să su dăm tot graju slavale pă Dimizov. ¹⁶ Jăl u kăzut žjos pă ubrazuš la pišjorilje alu Isus să ju zahvalalit. Ali omula are Samaritanac. ¹⁷ Isus u ăntribat: “Nas re deset ominj kari ăsre čistilic? Hundi ăs heščelanc devet ominj? ¹⁸ Nu su ăntors njime ăm napoj să đe slavalală alu Dimizov, čar strancusta?“ ¹⁹ Atunšje Jăl ju zăs aluj: “Skolăci să dući pă kaljec. Ănkriđala ata ću spasalită!“

Kraljevstvo alu Dimizov ăj dapropi

²⁰ Kum u fost ăntribat dă la farizej kănd u vinji Kraljevstvo alu Dimizov, Jăl u ăntors vorba: “Kraljevstvo alu Dimizov nu vinji, aša să potă să să vadă ku oči. ²¹ Aša să lume nu potă să zăkă: “Ujtăci! Ajiše ăj. Uli akulo ăj, nu! Kraljevstvo alu Dimizov ăj ăm voj!“

Isus spunji dă vinjala aluj po drugi put

²² Jăl u zăs lu učenici aluj: “U vinji vremi kănd vic kivinji să viđec una dăm zăljljelje dă Fišjoru Omuluj, ali kivinjala avostră no fi ispunulită. ²³ Orikic ur zăšji: “Ujtăci akulo ăj, ejšje ăj! No fu žec ăm njikere nu vă maknalec! ²⁴ Kănd u vinji Fišjoru Omuluj, Jăl u vinji ka skripala pljin dă svetlă svitlăzănt dam unu kap dă nor păn la altu kap dă nor. Aša u fi să ku Fišjoru Omuluj ăm Zua aluj. ²⁵ Ali majănti dă aje, Jăl trăbă să patalaskă mult să să fijă odbaciliti dă la asta generacijă. ²⁶ Kum are ăm zăljlilje dă Noa, aša u fi ăm zăljlilje dă Fišjoru Omuluj. ²⁷ Atunšje jej mănka să bije, să ănsură să să ămirita pănă ăm zuve kănd Noa u tunat ăm arkă. Šă poplava u vinjit să u uništilit pă toc. ²⁸ Isto aša are ăm zăljlilje dă Lot, jej mănka să bije, jej kumpăra să vinđe să sămăna să gradale. ²⁹ Ali pă zuva šje Lot u fužit dăm Sodoma u kăzut fok să sumpor dăm nor să u uništilit pă jej toc. ³⁰ Isto aša u fi pă zuve kănd Fišjoru Omuluj su ăntoršji. ³¹ Dakă ăj omu pă krovuš dă kasa pă zuve ali stvarurlje aluj ăs ăm kasă, nu mergă žjos dă pă jelji. Isto aša dakă ăj Om ăm poljă jăl nu slobut să vijă akasă. ³² Isto aša dakă ăj Om ăm poljă, nu mergă akasă. Ăngăndecăvă dă băšăca alu Lot! ³³ Šinji gođe ănšjarkă să ăs spasalaskă kustuš ala lu perđi.” ³⁴ Ăm aje nopci ju vă spuj ur fi doj ominj ăm ista pat să unu dăm jej u fi lot, halalănt u fi lăsat. ³⁵ Dovă mujer ur ribili, una u fi lotă hajelantă u rămănje. ³⁶ *** ³⁷ Doj ominj ur lukra ăm poljă, unu u fi lot halalănt u rămănje.“

Usporedba dă sudacu hamiš

¹ Jăl u spus usporedba să lji areci kă Om ar trăbuji uvek să să aroži să nikad să nu perđă hrabrost. ² Jăl u zăs: “Ăm unu varoš are unu sudac. Omusta nu ave frikă dă Dimizov, njiš

nu sã brigalec dã njime. ³ Šã akulo are una udovicã ãm varușula kari vinje akulo la jãl, šã zãšje: "apãrã mã dã dužmanu amnjov." ⁴ Una vremi nuj ažuta. Dã pã aje su apukat sã sã ãngãndaskã: 'Nu am njiș șefãlj frikã dã Dimizov, ili poštovanje pã lãngã ominj. ⁵ Kum gođe, Ju juj ažuta alu udovicișcije, kã mult mã dosadaleșci. Uj apãra, inãce mu hușcunji ku vinjala šã ku ãntribalurlje alji." ⁶ Atunșje Dimizov u zãs: "Ac bãgat sama ŝje ŝu zãs sãngur aluj sudacu hamiș? ⁷ Šã atunșje nu da Dimizov ãriptaçi šã zaștitã alu lume akuljesã Aluj kari plãnži la Jãl zuva šã nopce? ⁸ Ju vã zak kã Jãl u ažuta šã aje pãfriș. Ali u afla Fișjoru Omuluj ãnkriđalã pã pãmãnt kãnd su ãntorșji?

Usporedba dã farizej šã dã poreznik

⁹ Jãl u spus alta puveșci, alu orikic ominj kari ãsre tari uvjerilicã ãm samopravednostu alor, a tari mikã poštovanje pã lãngã alci. ¹⁰ Jãl u zãs: "Doj ominj ur mers sus ãm hram sã sã aroži. Unu dãm je are farizej, šã altu Om are poreznik. ¹¹ Farizeju su skulat sus šã u zãs asta aruguminjçi pãntru jãl; 'O Dimizolje ju dov hvalã Cijã kã nu mes ju ka heșcelanc eminj pulkućic, hamiș, preljubnik, uli čak ka poreznikusta. ¹² Ju postulesk ãm dovã rãndur pã sãptãmãnã, dov desetina dã kutotu ŝje zaradalesk." ¹³ Porezniku pã haje parçi, sã cãnje pã dã parçi, šã njiș nu su ãndura sã rãdiși očiș ãm nor, numa aș bãce çeptu šã zãšje: "Dimizolje aj milã dã minji greșnik!" ¹⁴ Ju ãc zãk kã omula u mers akasã pravedan, a hãla nu. Kã toc kari sã fașji ãnkristat u fi ponizilit, šã ala kari sã ponizileșci, u fi riđikatã."

Isus blagoslovuleșci pã kupijã

¹⁵ Jej ur adus isto așã šã pã kupijiș, gata ãm gãnd sã pujã mãna pã jej. Ali kãnd ur vãzut aje učenici jej ljur svãtit sã ãj ãe uđinã. ¹⁶ Isus lju čimat atunșe la Jãl šã u zãs: "Lasãlji pã kupijã sã vijã la Minji šã nu lji branalec, kã kraljevstva alu Dimizov pripadaleșci alu dastafelje ka jej. ¹⁷ Anume, Ju vã zãk: "Kã kari gođe no fi ka kupiji mișj nor puče sã tunji ãm kraljevstva alu Dimizov." ¹⁸ Are unu vladar akulo kari u ãntribat pã Jãl "Bun Učitelju, ŝje trãbã sã fak sã kapãt kust dã erikãș?" ¹⁹ Adãșje mã čem pã Minji bun? Ju zãs Isus aluj. Njime nuj bun čar Unu Dimizov. ²⁰ Zapovjedurlje ŝcijã: "nu fã preljub, nu fura, nu amurã, nu svedoćuli ãm mișunã, poštivãleșci pã tatusu šã pã mumãta." ²¹ Jãl zãs: "Da šã asta am pãzãt dãm tãnjireme ame." ²² Kãnd u auzãt Isus aje, Jãl ju zãs: "Ali ãc ibizeșci una stvarã: dući šã vindic kutotu ŝje aj, ãmparcã banji alu sãrașj, šã tu vi ave gãzdãșijã ãm nor. Atunșje hajd šã sljedileșcimã pã Minji." ²³ Ali kãnd u auzãt aje, tari su ãntristat kã jãl are tari gãzdak. ²⁴ Kãnd u vazut Isus kitã dã tari su razočaralit Jãl u zãs: "Kitã dã grov ãj dã eje kari ãș gãzdașj sã tunji ãm kraljevstva alu Dimizov! ²⁵ Maj ușuri ãj alu devi sã tunji pãm urećilje dã ak, dã kitã alu gãzdak sã tunji ãm kraljevstva alu Dimizov." ²⁶ Hej ŝje punje ureći ur zãs pã aje: "Šinji atunșje poći fi spasalit?" ²⁷ Jãl u ãntors vorba: "Šje ãj nemoguće alu omu, ãj moguće alu Dimizov." ²⁸ Atunșje Petar u zãs: "Benji noj anj lãsatã kutotu, šã čanj sledilitã pã Činji." ²⁹ Isus u ãntors vorba: "Šã ju vã zãk, kã ŝinji gođe aș lasã kasaș, uli pã mumãsa šã pã tatusu, uli pã fraciš, uli pã bãșãcaș, uli kupijiș pãntru kraljevstva alu Dimizov, ³⁰ a sã nu kapići dã aje majmult ãm asta kust, a pã altu svet kustu dã erikeș."

Isus spunji mar pã treći rãndur dã morce aluj ãm mukã ŝje ãl așciptat

³¹ Jãl u čimat pã dvanaestorica la Jãl, šã u zãs: "Ka kum ŝcijec, noj mãrženj ãm Jeruzalem šã kutotu ŝje u fost skris dã la proroș u fi ispunulitã: ³² "Kã Fișjoru alu Omuluj u fi datã ãm mãnjilje alu pogani šã dãm Jãl șor fașji ŝuf, u fi bãtut, skipatã, ³³ šã dã pã ŝje u fi bičevãlit u fi amurãt, ali dã pã aje Jãl u uskrsnuli treća zuvã. ³⁴ Jej nor prișjiput njimik dãm asta. Elje vorbi ljur fosã askunșã, šã jej nur prișjiput njimika ŝje sã ãngãđe Jãl.

Ozdravljenje pã omu om ãm Jerihon

³⁵ Kum ãș re apropi la Jerihon, ŝjeva ka Omu orb šãđe pã drik šã kulduže. ³⁶ Kãnd u auzãt kã gãrmadã treșji pã akulo, jãl su ãntribat ŝje ãj aje. ³⁷ Așã jur spus: "kã Isus dãm Nazaret u trikut pã akulo." ³⁸ Pã aje u mužjit: "Isuse Fișjoru alu David, mã arog la činji aj milã dã minji! ³⁹ Lume kari umblã ãm nenci ãj zãšje sã takã, ali jãl su apukatã šã maj

tari sã muŕjaskã la Jãl: "O Fiŕjoru alu David aj milã dã minji!"⁴⁰ Atunŕje Isus u stat ŕã u dat zapovjed sa ãl adukã la Jãl.⁴¹ "ŕje gãndeŕc sã fak pãntru ãinji? Jãl u ãntribat. ŕã jãl u ãntors vorba: "O Dimizolje, ju gãndesk sã vãd!"⁴² Isus ju zãs: "Ujtãci! ãnkriðala ata ãu spasalitã."⁴³ ŕã Jãl odma u kãpãtat luminã lã oã. ŕã lu sledilit pã Jãl, ŕã slavale pã Dimizov. ŕã totã lume kari ur vãzut dãde slavã alu Dimizov.

19

Obraãenje alu Zakej

¹ Jãl u vinjit ãm Jerihon ŕã u trikut pãm varuŕ. ² ŕã akulo are Om ŕje sã ãima Zakej. Jãl are starjeŕina dã poreznjiŕ, ŕã are gãzdak. ³ Jãl gãnde sã vadã pã Isus ŕã sã saznalaskã ŕjinji ãj Jãl. Ali nu ãl puãe sã ãl vadã daje kã jãl are niskã om. ⁴ Dãm ala rãnd jãl u aljãrgat ãm nenãi ŕã su urkat pã ljemn pã divlja smokvã ãm nadã kã lu viãe daje kã Jãl vinje pã aje kalje. ⁵ Kãnd u vinjit Isus pã lokula, Jãl su ujtat sus ŕã lu vãzut pã jãl, ŕã ju zãs: "Zakej, pãfriŕ haj ŕjos, kã ju gãndesk astãs sã vju la ãinji akasã."⁶ ŕã jãl su ãngribit sã vijã ŕjos ŕã lu apukat ku fãluŕãjã. ⁷ Kãnd ur vãzut lume aje, jej toc gumunje: "Jãl u merŕji la Om kari ãj greŕnik!"⁸ Zakej su skulatã ŕã u zãs: "Dimizolje, ujtãci! Ju dov ŕãmãtaãi dãm gãzdãŕije ame alu sãraŕj. ŕã dakã am ãnŕjãljit pã ŕjinjiva, ãntork ãetri rãndur majmult."⁹ Isus ju zãs aluj: "Astãs spasenje u vinjit la asta kasã, kã ŕã jãl ãj fiŕjoru alu Abraham. ¹⁰ Kã Fiŕjoru Omuluj u vinjit sã koãi ŕã sã spasalaskã ŕje u fost pirdut."¹¹ Kum are dapropi dã Jeruzalem, ŕã ominji sã gãnde kã odma aku u vinji kraljestva alu Dimizov, ŕã Jãl su apukat sã lji spuji maj una usporedbã. ¹² Jãl u zãs: "Unu ugledan Om u mers ãm dãparãi pãmãnt sã kapiãi kraljevstva ŕã atunŕje sã sã ãntorkã. ¹³ Jãl u ãimat pã deset slugur, ŕã lju dat deset banj, ŕã u zãs: "Fãŕjec korist aje pãn ŕje nu mã ãntork. ¹⁴ Ali ominji dãm lokula aluj ãl mãrãle, ŕã u mãnat pã predstavniŕj dã pã jãl sã zãkã: "Noj nu gãndenj sã nji fij kralj." ¹⁵ Ali jãl su ãntors ku autoritet dã kralj ŕã u dat zapovijed sãj adukã pã slugurljelje alu kari u dat banj sã vijã dãdãnenãi sã ãe izvjeŕtaj ŕje ur fãkut ku banj. ¹⁶ Elŕi sluga kari u vinjit, u zas: "Domnu, banu atov mu adus dã deset majmult. ¹⁷ ŕã jãl u zãs aluj: "Mãndru! Tu jeŕc bun slugã, daje kã arej vjeran aku aj autoritet pã deset varuŕur." ¹⁸ Drugi Om u vinjit, ŕã u zãs: "Domnu, banu atov su rãðikat dã pet rãndur." ¹⁹ ŕã jãl u zãs: "isto astuje, ju cui da autoritet pã pet varuŕur." ²⁰ "ŕã treãi u zãs: "Ajiŕje ãj banj atej, ju am pãzãt pãntru ãinji, am pus ãm maramicã. ²¹ Mijã mi are frikã dã ãinji daje ka jeŕc strog om: "Tu jej, ŕje naj gradalitã ŕã akuljeŕ ŕje naj sãmãnat. ²² ŕã u zãs kralju ãm ãnturŕjalã dã verbã: "Dãm gura ata cui suduli, njiŕkorist slugã! Tu ŕãijej kã mes om strog, ŕã jov ŕje nuj amnjov, ŕã akuljeg ŕje nam sãmãnat. ²³ Atunŕje adiŕje naj pus banj ãm bankã? Sã vi putut seri banj ku kamaturlje kãnd maŕ ãntorŕji." ²⁴ Atunŕje kralju u zãs alu hej ŕje stããe akulo: "Loc banj dã la jãl ŕã dãðeãal alu ala kari ari deset. ²⁵ Jej ur zãs: "Ali Gospodarur, jãl mar ari deset banj!" ²⁶ Ju vã zãk: "Kari ari majmult ur ave, a heje kari nari ãak ŕã ha pucãn ŕje ari u fi lot dã la jej. ²⁷ A alu duŕmunji amej kari nu gãnde sa fjuv kralju alor, aduŕjeãlji ajiŕje ŕã amurããlji ãm oã amej!" ²⁸ Kãnd Isus u spus usporedbe, u mers maj pã dãparãi pã kalje dã Jeruzalem.

Isus tunã ãm Jeruzalem

²⁹ Kãnd Isus vinje mar apropi dã Betfaga ŕã Betanija la planina dã maslinur, Jãl u mãnat pã doj uãenikur Aluj ãm nenãi. ³⁰ Jãl u zas: "Duŕjec ãm sat ãm nenãi, kum vinjec ãm lok, voj vic afla pã mãga pã kari njime no ŕãzut." Dãzljiãããl ŕã aduŕjeããl la Minji. ³¹ Dakã vu ãntriba ŕjinjiva: adiŕje ãl dãzljeŕ? Numa zãj: Alu Dimizov ãj trãbã."³² ŕã kari u fost mãnatã ur aflat toãno kum Jãl u zãs. ³³ ãak ŕã kãnd dãzljiga pã mãga, gazdurlje u ãntribat: "Adiŕje dãzljiããã?"³⁴ ŕã ãnturŕjala dã verbã are: "Alu Dimizov ãj trãbã,"³⁵ ŕã lu dus la Isus ŕã ur pus haljinurlje alor pã magare ŕã u pus pã Isus sus pã jãl sã ŕadã."³⁶ Kum mãrŕje Jãl ãm nenãi, lume punje coljilje alor pã driku hundã pruŕule. ³⁷ ŕã baŕ kum vinje Jãl apropi dã varuŕ hundã planina dã maslinur sã slãboði ŕjos, toc uãenici Aluj sur apukat

să kănci ăm mari fălușăjă, șă dăm tot graju slavale pă Dimizov. Dă kutotu mari șje ur văzut. ³⁸ Jej mužje ăm plăns: “Blagoslovulit să fijă kari vinji ăm numilje alu Dimizov! Putuljală ăm Nor, șă slava ăm nălcești!” ³⁹ Orिकic dă farizej ăm gărmađă jur zăs: “Učitelju fălji dănjimika pă učenici atej.” ⁴⁰ “Ju vă zăk avovă, daka jej ur tășje, petrilje sur apuka să mužjaskă.”

Isus plănzi pă Jeruzalem

⁴¹ Kănd u vinjit Jăl maj apropi la varuș su apukat să plăngă. ⁴² Atunșje Jăl u zăs: “Să vi șcut numa una ză dă putuljală ata! Aku aj askunsă dă la oči atej. ⁴³ Ali vinji vreme kănd dužmunji atej ur fi pălăngă cînji, jej ćur opkululi șă ćur ănkujje dăm totă parće. ⁴⁴ Šă jej ćur uniștăli pă cînji șă pă kupijic, păn la pămănt, șă no maj rămănje ăm cînji njiș una petră pă alta petră, kutotu păntru aje kă nu șćijje dă zuva dă posjetă.”

Čistilala ăm hram

⁴⁵ Jăl u mers ăm hram, șă su apukat să lji măji afară pă eje kari vinđe șă kumpăra ăm nontru. ⁴⁶ Skris aj: “Jăl u zăs alor, kasa ame aj kasă dă aruguminći ali voj ac făkutu șpiljă dă pljačkaș!” ⁴⁷ Dă zuva ănvăca ăm hram, ali u međuvremenu șefu dă pop șă učitelji dă zakonu alu Mojsije șă alci vođur planărze să ăl amori pă Jăl. ⁴⁸ Ali jej nor aflat, inka bilo șefălj kalji kum ar fași aje, daje kă lume să cănje apropi dă Jăl, șă punje ureći la vorbilje Aluj.

20

Vlast alu Isus

¹ Šefu dă pop učitelji dă zakonu alu Mojsije șă bătărni ur vinjit la Jăl ăm una ză kănd ănvăca pă lumi ăm hram șă propovjedale Evandjelje. ² Jej lor ăntribat pă Jăl, pă alu šinji autoritet fașj stvarurljeșće? Šinji cu dat autoritetusta? ³ Jăl u zăs: “Lasăcămă pă Minji să vă ăntreb una stvar șă aj dă voj să ăm ănturșjec vorba: ⁴ ăre bučezu lu Ivan dăm nor ili dă lă Om?” ⁵ Jej ur svătıt una ku alt șă zășje: “Dăkă unj zășji 'dăm Nor', u ăntriba: “Kănd atunșje vic ănkriđi? ⁶ Ali dăkă unj zășji noj: “Dă la Ominj, totă lume u vărłji petri pă noj. Kă jej ăș uvjerlic kă Ivan are prorok.” ⁷ Așa jej u ăntors vorba kă jej nu șćije dă hundı vinji. ⁸ Šă Isus u zăs: “Njiș ju nu vuj spunji ku alu šinji autoritet fak stvarurljeșće.”

Usporedba dă vinograd

⁹ Jăl su apukat să spujă usporedbă alu lume: “Are um om kari u sămănat vinograd șă u lăsat kećinj vinogradu alu șjeva ka omu, șă jăl atunșje u fužit dăm pămăntula pă maj lungă vreme. ¹⁰ Kănd u vinjit vreme, jăl u mănat pă slugă la ominj ăm vinograd să aj đe parće aluj dăm plodur, ali ominji lor bătut șă lor mănat, ku mănjlje golji. ¹¹ Atunșje u mănat pă altu slugă ali șă pă jăl lor bătut, vredălit șă lor mănat ku mănjlje golji. ¹² Jăl u ănșjirkat să măjă pă treći slugă, ali șă pă jăl lor ranalit șă lor arukănt.” ¹³ Gazda dă vinograd u zăs pă aje: “Šje să fak? Ju uj măna pă fișjoru amjov plăkut. Dor kănd lu viđe pă jăl, dar pălăngă jăl ur sve respekt. ¹⁴ “Ali ominjije kănd lor văzut sur ligizıt ăntră jej: “Jăl aj nasljedniku. Hajc sa ăl amurănj aša nasljedstva aluj să nji rămăji anovă.” ¹⁵ Atunșje lor dus afară dăm vinograd șă lor amurăt. Aku șje u fașji gazda dă vinograd? ¹⁶ Jăl u vinji șă u uniștili pă ominjije. Šă u da ăm najam vinogradu alu alci. Kănd u auzăt jej asta, jej ur zăs: “Nu đe Dimizov!” ¹⁷ Jăl su ujtat pă jej, șă u zăs: “Skris aj, petra kari graditelji u vărłjit ăndărăt u fost aku petră zaglavnă? Šje značaleșći asta? ¹⁸ Toc kari kađi pă Petre u fi zdrubit pă dărăbelji, șă toc pă kari kađi u fi prašină dă pămănt.” ¹⁹ Skritori șă șefurlje dă pop ur ănșjirkat să pujă mănjlje pă Jăl ăm ala șas ali alor lji frikă dă lumi. Jej ur prișjiput kă Jăl lu spus parabolasta protiv dă jej. ²⁰ Jej tot ăl pratalje pă Jăl șă or mănat pă șpijunj, ominj kari trișje ka ominj pravedni kari ar trăbuji să ăl apușji dă pă șjeva șje ar zășji Jăl aša să ăl adukă pă Jăl ăm mănjlje dă guvernator. ²¹ Așa lor ăntribat pă Jăl: “Učitelju, ur zăs jej, noj șćijenj kă aje șje zășj șă ănvec aj točno, șă kă nu arec njiș șefălj parći, ali ănvacă kalje lu Dimizov. ²² Aku aj benji dă noj să plăćenj porez lu Cezar ili nu?” ²³ Jăl u vazut păm

trikuvurlje alor ša lju zäs alor: ²⁴ Aratä därab dä banj. Aku alu šjinji äj ubrazu sus?" ²⁵ Jej ur zäs: "alu car." Atunšje pläćec alu cat šje äj spadalešći lu car ša däđec lu Dimizov šje spadalešći alu Dimizov!" ²⁶ Jej nu puće sä aflji njimika rov äm svatu Aluj alu lumi, ša jej äsre jednostavno ämirac la änturšjala dä vorba Aluj, ša of täkut.

Saduceji Äntrabä pä Isus dä Uskrnuće.

²⁷ Aku orikic Saducej kari nu priznalešći kä äj uskrnuće, ur vinjit la Jäl, ku trik äntribalä. ²⁸ Učitelju ur zäs jej, Mojsije u pus žos zakon päntu noj kä dakä fraćisu omuluj ar muri, laši pä bäšäcaš fär dä kupij, atunšje fraćisu aluj träbä sä u ämiriçi ša sä räđišji familjä päntu fraćisu mort." ²⁹ Undatä äsre sedam frac. Elši u lot bäšäcä ša u murit fär dä kupij. ³⁰ Ša drugi u lotu pä je, ša jäl u murit fär dä kupij. ³¹ Ša treçi u lotu pä je, u biti toc sedam ur lotu ša ur murit, njiš unu no avut kupij ku je. ³² Pä zadnji ša mujere u murit. ³³ Aku lu šjinji u fi bäšäce känd or uskrnuli morci? Ängändešćiči kä toc sedam ur avutu dä bäšäcä." ³⁴ Isus u äntors vorba Aluj: Jäl u zäs:" Äm asta svet lume sä ämiritä ša änsorä. ³⁵ Ali eje kari ur fi smatralic vredni sä uskrnulaskä dä m morc njiš nu su änsurä, njiš nu sa ämiritä. ³⁶ Ša jej nu poçi majmult nikad sä mori, kä känd ješč kupilu dä uskrnuće, jej äs ka andeji, ša kupiji lu Dimizov. ³⁷ Atunšje dä uskrnuće ša Mojsije u arätat aje äm svedočulala aluj dä grmu šje arde. Akulo jäl čamä pä Domnu alu Dimizovu lu Abraham, Dimizovu lu Izak, ša Dimizovu lu Jakup. ³⁸ Anume, Dimizov nuj Dimizovu alu hej morc, mar alu hej äm kust, känd toc kustä päntu Jäl." ³⁹ "Učitelju" unu dä m skritor u priznalit: tu aj svätit benji! ⁴⁰ Dä pä aje jej nu sor maj ändurat sä ä äšjeršji ku äntribalur.

Isus lji äntabä pä skritor.

⁴¹ "Šje gändešći jej" Jäl u äntribat: "k um svitešći dä Mesija kä äj Fišjoru lu David? ⁴² David dä jäl sängur äm kenvije dä Psalmur zäšji: "Domnu u zäs alu Domnu Amnjov: "Šaz pä desna parće ame dä mänä. ⁴³ Ša ju äj fašji pä dužmunji atej skon dä pišjorilje Atelji." ⁴⁴ David jasno ä ä čamä pä Jäl" Domnje; atunšje kum poçi Jäl sä äj fijä Fišjor?" ⁴⁵ Jäl svite lu učeniši Aluj: ali totä lume punje ureçi. ⁴⁶ "Je sama dä skritor, u zäs Jäl. Jej uživalešći sä šetalaskä äm haljinur lunž ša sä fijä pozdravalic pä lokur äm sinagogur ša jej plašji sä šadä pä lokurlje časni pä nuntur, ⁴⁷ jej pljačkalešći pä udovicur dä käšälje alor, känd fašji lunž aruguminjci dä predstavä. Ali jej ur kápäta gre kaznä."

21

Banji lu Udovicä

¹ Kum su ujtat äm sus Jäl u väzut pä ominj kum bagä banj äm škatulä ku banji. ² Jäl u väzutu isto aša pä mujeri särakä sä släbodä äm nontru doj mišj banj dä m fer, šje vredile unu dinar. ³ "Ju vä zäk anume, Jäl u zäs, "kä mujeresta anume u dat majmult dä toc jej. ⁴ Adišje? Daje kä toc alci or dat dragovoljni prilog lu Dimizov dä m aje šje ave mult känd mujere u dat dä m särašijä ša kutotu šje ave dä kust."

Generalni znakovurlje dä änturšjala lu Krist.

⁵ Känd orikic svite dä hram, ša zäšje: kä ave aša dä mändri petri, ša are sklesalit ku aša dä svänci dobrovoljni prilogur. Jäl u zäs: ⁶ "A dä ešće stvarur la šje vä ujtäc aku, zuva u vinji, känd njiš una petri no rämänje ajiše una pä alta. Jelji ur fi toçi värljiçi žos." ⁷ Jej lor äntribat pä Jäl: Učitelju känd u fi aje? Ša šefälj znakovur ur fi kari ur zäšji känd u fi? ⁸ "Ujtäcävä sä nu fijec zäbunjic, "Jäl u zäs: "Multä lumi ur vinji äm numilje Amnjov ša ur zäšji: "Ju mes Jäl, ša vreme äj apropi. Ali nu bägäc sama la jej. ⁹ Ša känd auzäc dä tabärrur nu fijec frikoš, kä ešće stvarur träbä sä fijä elši ali kraj no vinji aša friš." ¹⁰ Jel isto aša lju zäs: "Nacijä su räđika protiv dä nacijä, ša kraljevstva protiv dä kraljevstva. ¹¹ Ša u fi potresur pä različitä lokur isto ka ša fome ša kugur. Ša pä nor ur fi frikoši stvarur dä väzut ša uräçi znakur. ¹² "Ali majnti dä šje u fi kutotu asta, jej ur punji mänjilje pä voj ša vor njirgili. Jej vor da la sinagogur ša vor bäga äm čemicur. Jej vur träje la kraljur ša

la alci vladar ăm numilje Amnjov. ¹³ Kutotu asta vu da șansă să svedočulec. ¹⁴ Ali nu vă brigalec șje ăc zășji ăm nenci dă obrană. ¹⁵ Kă Ju voj dă ăm vreme firi șă mărduljișă ăm aje meră dă njime no puće să să obranalaskă dă aje, ili să să bată protiv dă aje. ¹⁶ “Șă voj ăc fi izdalic, da čak șă dă la roditelji avoștri șă dă la frac, șă orikic dăm voj ur fi amurăc. ¹⁷ Toc vor măržali daje kă purtăc numilje Amnjov. ¹⁸ Tot njiș unu păr dăm kapičilje avoștri nu vu piri. ¹⁹ Șă dăkă ăc cănje kusturlje avoștri ur fi pobjedonosni.

Proroștvo dă Uništenje dă Jeruzalem

²⁰ “Voj vic viđe Jeruzalem opkolulit dă kătanj. Atunșje voj ăc șci kă kădala ăj apropi. ²¹ Atunșje eje ăm Judeja trăbă să skepi ăm planinur, eje kari kustă ăm varuș trăbă să fugă dă akulo șă heje păm satur trăbă să rămăji akulo. ²² Kă ăm elje zălji dă osvetă kutotu stvarurlje dăm Skriptă sor umplje. ²³ “Jao alora kari ăș gărjonji ili rănjeșci pă cacă kupij ăm zălji kă bjeda șă mirgu protiv dă lumi u fi mari! ²⁴ Jej ur kăde dă șpica dă mač șă ur fi zarobulic ănră mulci nacijur, Jeruzalem u fi kătkat dă strinur dăsup pișjorilje dă nacijur pogani păn șje no fi kraj dă nacije șje nu ănkređi.

Ănturșjala lu Domnuluj ăm Slavă

²⁵ “Akulo ur fi znakur ăm sori șă ăm lună șă șcevilje, mari zăbunjală divljaștvo ănră nacijur pă pămăn, șă mirgă dă apa mari. ²⁶ Sufličilje ominjiler lu lăsa dă frikă dă ha șje tek u vinji pă svet kă silurlje dăm nor ur fi aktivni. ²⁷ Șă atunșje jej ur svedočuli dă vinjala lu Fișjoru Omuluj pă oblaku mari pučeri șă ku slava ²⁸ Kănd u fi asta ujtăcăvă sus șă răđikac kapičilje kă iskupljenje avostră ăj apropi.”

Parabola dă ljemnu dă smokvă.

²⁹ Jăl lju spus alta parabolă: “Băgăc sama la ljemnu dă smokvă, șă alčilje ljemnji! ³⁰ Kit să punji să puja listur, voj viđec kă vara ăj apropi. ³¹ Isto așă kănd vi viđe asta kă u fi voj ăc șci kă kraljevstva lu Dimizov ăj apropi. ³² Anume, Ju pot zășji: generacijasta no fužji ăndărăt majnti dă șje kutotu astă no fi. ³³ Norurlje șă pămăntu u treșji ăndărăt, ali vorbilje Amelji nikad nor treșji ăndărăt.

Poziv dă păzălă

³⁴ Fijec spremni kă frikurlje dă sufličilje avoștri ur fi vagalići žos ku mănkălă mult șă ku ămbătălă șă ku brigurlje dă kustusta șă zuve poći să vijă dăm turdată, neočekivano. ³⁵ Kă uvinji pă toc bez obzira hundî kustăc pă pămănt. ³⁶ Păzăc dăm ala rănd pă toci vremilje. Șă arugăcăvă sa fijec sposobni să skăpăc dă kutotu asta șje u fi, șă să pućec sta ăm nence lu Fișjoru Omuluj.” ³⁷ Ăm totă ză Jăl ănvăca ăm hram, ali nopće Jăl fuže afară șă ăș fășje lok la planina dă maslinur. ³⁸ Ali dă điminjaca răkori, totă lume vinje să puja ureci la Jăl ăm hram.

22

Urota dă izdajă pă Isus

¹ Aku are blagdan dă pita făr dă kvas șje să čamă Pasha. ² Șă șefu da pop șă učitelji dă zakonu alu Mojsije planărze kum ar puće să ăl amori pă Jăl ali alor lji are frikă dă lumi. ³ Atunșje Sotona u tunat ăm Juda, șje să prezivale Iskariot, kari are unu dă Dvanaest. ⁴ Jăl u mers șă su ligizit ku șefu dă pop șă vladar kum ar puće să ăl izdalaskă pă Jăl. ⁵ Jej ășre făloș dă aje șă sor ligizit ku jă să ăj de banji gata. ⁶ Jăl su ligizit șă atunșje su ujtat dă prilikă să ăl izdalaskă pă Jăl afară pă askuns făr dă lumi.

Priprema dă Pasă

⁷ Zuva dă Pita făr dă kvas, u vinjit pă kari birkuca dă Pasă trăbuje să fijă žrtvovalită. ⁸ Așă Isus u mănat pă Petar șă pă Ivan șă lju zăs: “Dușjec șă pripremilec večera dă pasă păntu noj să mănkănj?” ⁹ Hundî găndeșc să pripremlenj?” Jej lor ănribat pă Jăl. ¹⁰ Punjec ureci, Jăl lju zăs alor: “kum vinjec ăm varuș, voj ăc afla pă Om kari dușji kantă dă apă. Sljedilecăl păn la kasa hundî meržji. ¹¹ Atunșje ză lu kapu dă kasă: Učitelju ănrabă,

“Hunđi aj soba am kari pot mánka večera dă Pasă ku učenici Amej?” ¹² Jăl cu arăta atunșje sobă sus pă kat mari šă opremilită ku kutotu. Fășjec pripremurlje akulo.” ¹³ Aša jej ur mers šă ur aflat stvarurlje kum Jăl lJOR zăs, šă jej ur făkut priprema dă večera dă Pasă.

Zadnja Pasalna večera.

¹⁴ Kănd u vinjit šasu, Jăl u šăzut žos la masă, šă ku Jăl dvanaest apostola. ¹⁵ Jăl u zăs: “Ju am avut mari žănd să am večera dă Pasă ku voj majnti dă šje aj patali morće. ¹⁶ Ju vă zăk kă nikad maj mult nu aj mánka majnti dă šje no fi am kraljevstva lu Dimizov.” ¹⁷ Atunșje u lot kljiștaru šă u dat hvală šă u zăs: “Loc asta šă ampărcăc ăntri voj. ¹⁸ Am napoj, ju vă zăk, ju noj be dă plodu dă strugur păn šje no vinji kraljevstva lu Dimizov.”

Utemeljena Posljednja večera lu Domn

¹⁹ Aku Jăl u lot pita, u dat hvală, u rupt am dovă šă u dat la učenishi Aluj šă u zăs: “Asta aj Tela Ame, kari u fost dată pântru voj. Fășjec asta am ănğăndală dă Minji.” ²⁰ Šă isto aša dă pă mánkari, Jăl u lot kljiștaru šă u zăs: “Asta kljiștar aj novi zavjet am sănžilje Amnjov, kari aj vârsat pântru voj.

Otkrivenje dă izdajica

²¹ “Šă ănğăndeșcići dă măna dă izdajica Amnjov aj pă masă apropi dă Minji! ²² Fișjoru Omuluj u meržji pă kalji kă aša are skris am nenći ali jao lu omula dă la kari aj izdalit! ²³ Pă aje jej sor apukat să să ăntrebi kari ar fașji aje.

Isus mužeșci pă Samopravedni učenikur

²⁴ Isto aša su apukat unu svat ăntră jej, ka šjinji ar trăbuji să fijă majmari ăntră jej. ²⁵ Aša lju zăs Jăl: “Ăntră poganj kraljevski domn pă jej, šă eje šje aș am autoritet să čamă humanitarac. ²⁶ Ali nu aj aša ku voj. Majbenji lasăc pă majmari dăm voj să fakă hăl majtănar, šă šefu ka sluga. ²⁷ Aku šjinji aj majmari gostu la masă ili poslužitelju kari aj konobar? Gostu aj ili nuj? Ali ujtăci ju mes ajișje ku voj ali ka sluga avostru. ²⁸ “Voj ac rămas ku minji păm ănșjirkalurlje Amelji. ²⁹ Kum mu dat Tata Amnjov kraljevstva Mijă, aša isto, ju voj da avovă, ³⁰ pravo să mánkăc šă să bijec la masa Ame am kraljevstva Ame, šă să šăđec pă skonji, să sudulec pă dvanaest plemurlje dă Izrael.”

Isus prorokovaleșci tăğădala lu Petar

³¹ Domnu u dodalit: “Šă tu Šimun, Šimun, punji ureći! Sotona aj afară să či apușji mă pă pșenică. ³² Ali ju mam arugat pântru voj, dă ănkriđala avostră să nu kadă. Šă voj trăbă să ănbălurăc pă fracı avoștri kănd vinjec am napoj la Minji.” ³³ Petar u zăs: D omnje ju mes spreman să mă duk am čemică šă să mor ku Činji! ³⁴ Jăl u ăntors vorba: “lasă mă să ac zăk kă kukoșu no kukuruzu am tri răndur astăs majnti dă šje tu mi tăğădi am tri răndur kă nu mă kunoșc.”

Učenici upozorulic dă šje u fi maj am nenći.

³⁵ Jăl u ăntribat pă jej: “Kănd vam mănat afară făr dă đibularuș, ili cipiliș, arec am šjeva ka potreba? Jej u zăs: ni nas renj. ³⁶ Ali Jăl u svătit: majmenkulo, “dakă avec đibularuș jecăl ku voj, šă isto aša šă taška šă dakă naj mač vinđi šubac šă kumpără unu. ³⁷ Kă sigurno trăbă să fijă umpljet dă Minji šje are skris dă Minji, anume, Jăl are smatralit dă zločinac - isto šă asta u zăs Skriptă dă Minji trăbă să fijă umpljet. ³⁸ Atunșje jej ur zăs: “Ujtăci Domnje, noj avenj doj mačur.” Jăl u ăntors vorba: Aku aj dăstul.

Agonija lu Isus am gardu dă Getsemanija

³⁹ Jăl u mers aku la Planina dă maslinur, kum ave Jăl običaj să fakă, šă učenici Aluj ur vinjit ku Jăl. ⁴⁰ Kănd u vinjit Jăl pă lok, Jăl u zăs alor: “Arugăcăvă dă aje să nu fijec ănșjirkac!” ⁴¹ Jăl u umblat ănđărăt dă la jej ka kum aj vărli petră, šă u kăzut pă đinuc, šă să aruga. ⁴² “Tata” u zăs Jăl: “dakă Tu vujeșc je kljiștarusta dă la Minji! Jară nu Ame vojă să fijă mar Ata fijă făkută!” ⁴³ Pă asta andal dăm nor, u vinjit šă lu ănbălurit pă Jăl. ⁴⁴ Kum are am agonijă dă dușă, Jăl su arugat majmenkulo, maj napeto. Šă znoju Aluj su

făkut ăm kapljicur, dă sănzi kura pănă la pământ. ⁴⁵ Atunșje Jăl su skulat dăm aruguminčí șă u mers ăm napoj la učenici aluj. Jăl lju aflat kum să kulkă dă žalji. ⁴⁶ Așa Jăl lju svătit, șă lju zăs: Adișje vă kulkac? Skulăcăvă șă arugăcăvă să nu tunăc ăm ănsjirkală!

Isus ăj izdalit

⁴⁷ Jăl inka svite kănd ur vinjit, șă jakătăji, mulc ur vinjit dă pă Jăl, unu dăm de are șă Juda, jăl u vinjit dă apropri la Isus așa să ăl potă surăta pă Jăl. ⁴⁸ Ali Isus ju zăs aluj: “Juda izdalešci pă Fișjoru Omuluj ku surătală? ⁴⁹ Heje pă lăngă Jăl viđe șje u fi șă ur ăntribat: “Domnje să nji băcenj ku mačurlje? ⁵⁰ Șă unu dăm jej u luvit ku maču pă sluga lu șefu da popa mari, șă ju tijet ureće. ⁵¹ Isus u zăs: Lăsăc aje! Jăl u pus măna pă ureci șă lu ăntrimat.

Isus ăj apukat

⁵² Atunșje Isus u zăs lu șefurlje dă pop șă lu kapetanurlje dă hram, șă lu bătărni kari ur vinjit afară protiv dă Jăl: “Ac vinjit ku mačur șă ku palicur kapă razbojnik? ⁵³ Nikad nac răđikat njiș žježjtu protiv dă Minji kănd arem ku voj, Miočic zălji am hram. Ali aku vinjec dă nopci. Ata ăj șasu avostru șă nopce.” ⁵⁴ Atunșje jej lor apukat pă Jăl, lor dus ăndărăt șă lor dus la kasa lu majmari popă. Petar sljedile pă dăparci. Petar ăl tăgădešci pă Domnu aluj. ⁵⁵ Fok u făkut ăm sredina dă udvar, șă kum șăđe lume akulo. Petar u vinjit ăntra jej. ⁵⁶ Una dăm mujeri lu popa mari kum lu văzut kă șăđi ăm lumina dă fok, u mucăt pă jăl cărăkană șă u zăs dă pă aje: “Omusta are ku Jăl isto.” ⁵⁷ Ali Jăl u tăgădit șă u zăs: “Nu, Ju nu mes, Ju nu ăl kunesk pă Jăl! ⁵⁸ Nu mult dă pă aje altu Om lu skljpit șă u zăs: “Spunjim! Tu ješč unu dăm jej! Ali Petar u ăntors vorba: “Ju nu mes!” ⁵⁹ Hundăva unu șas altu Om ku săla tvrdăle: “Șigurno, asta Om are ku Jăl, kă Jăl ăj Galilejac! ⁶⁰ Ali Petar u zăs: “Ju nu șcuv dă șje svitešč. Șă točno atunșje kănd inka svite, kukoșu u kukuruzăt. ⁶¹ Domnu su ăntors, șă su ujtat pă Petar. Șă vorbilje lu Domnuluj ur vinjit ăm napoj la Petar, kum u zăs Jăl: “Majnti dă șje kukoșu u kukuruză ăm tri răndur astăs tu mi tăgăđi pă Minji ăm tri răndur.” ⁶² Șă Petar u mers afară plăngănt tari.

Isus ăm nenće lu Sanhedrin

⁶³ Omu kari ăl păze pă Isus ăș fășje șjuf dăm Jăl șă ăl băće. ⁶⁴ Jej ur pus fljancă pă oč, ăl luve ăm ubraz șă să akăca dă Jăl: Ajde proročulešci, spunjinji šjinji ču luvit ăm ubraz?” ⁶⁵ Șă jej ur zăs majmulci urăci vorbi Aluj. ⁶⁶ Dă răkor ăm alta ză, bătărni dă lumi, una ku șefurlje dă pop șă učitelji dă zakonu alu Mojsije, lor adus pă Jăl ăm nenće dă sudu alor. ⁶⁷ Spunjinji dakă ješč tu Krist, ur zăs jej. Jăl u ăntors vorba: “Să vă spuj nu mac ănkređi Mijă; ⁶⁸ Șă să vă ăntreb pă voj, voj numac ăntorșji vorba. ⁶⁹ Aku dă aku majmenkulo Fișjoru Omuluj u fi șăzut ăm pučeri pă desna parci dă măna lu Dimizov. ⁷⁰ Șă jej toc ur zăs, “Dakle Tu ješč Fișjoru Omuluj? “Șă Jăl u ăntors vorba: “Da baș kum zășjec! Ju mes!” ⁷¹ Atunșje jej or zăs: “Șefălj dokazur majmult nji trăbujă? Noj săngur unj auzăt dăm gura aluj!”

23

Isus am nenće lu Pilat

¹ ăntragă gărmađă dă lumi sor skulat șă lor adus pă Jăl la Pilat. ² Șă jej sor apukat să adukă optužbur protiv dă Jăl, ka “Noj anj aflat kum strikă pă lumi; Jăl u zabranalit să să plăčaskă porezu lu Cezar; Jăl tvrdălešci kă jăl ăj Kralj.” ³ Ješč tu Kralju dă Židov? lu ăntribat Pilat pă Jăl. Jăl u ăntors vorba: “Da kum aj zăs tu.” ⁴ Pilat u zăs atunșje lu șefurlje dă pop șă lu gărmađă, “Ju nam aflat njimika dă șje laș optužuli șă suduli.” ⁵ Ali Jăl bunulešci pă lumi jej stalno svite. “Jel ănvăca păm ăntragă Judeja șă aku ajiše.”

Isus ăm nenće lu Herod

⁶ Kănd u auzat Pilat kă să svitešci dă Galileja, Jăl u ăntribat: ăj omusta Galilejac? ⁷ Kum are informiran, Jăl pripadale ăm autoritetu lu Herod, Jăl lu mănat la Herod kari are ăm Jeruzalem atunșje. ⁸ Herod are fălos kă ăl veđi pă Isus. Kă dă mult gănde să ăl vadă pă

Jäl daje kã u auzãt mult dã Jäl, šã jãl sã nadale kã lu viđe sã fakã čudur. ⁹ Jãl svite mult, ãntriba mulci, ali nu ju fost ãntorsã njiš una vorbã. ¹⁰ Šefu dã pop šã učitelji dã zakonu alu Mojsije ãsre isto akulo šã jej ur zãs grelji optužbur protiv dã Jäl. ¹¹ Atunšje Herod šã stražurlje aluj äš fãšje šodã dãm Jäl šã äľ fãšje bulãnd, Jej lor ämbrãkat pã Jäl äm colji albi šã lor mãnat la Pilat. ¹² Šã äm aje zã Pilat šã Herod kari ãsre dužmunj una pã alt aku ãsre urtaš äm napoj.

Isus äm napoj la Pilat

¹³ Atunšje Pilat u čimat una pã šefu dã pop šã pã vladar šã pã lumi. ¹⁴ Jãl lu zãs: “Vež lac adus pã omusta kã bunule pã lumi ali ju vã uvjeravalesk kã kãnd äľ ispičem nam aflat njiš šefãlj krivicã am jãl. Jãl nu äj dãvinã njiš dã una krivicã dã šje lac optužulit. ¹⁵ Njiš Herod nu aflat njimik äm jãl, kapu lu mãnat äm napoj la noj. Ukratko jãl no fãkut njimika sã zavredilaskã kaznã dã morci. ¹⁶ Ju uj da sã äľ bičalaskã benji benj šã loj slãbuzã. “Krist ili Baraba ¹⁷ Jej ave običaj pã festival kã guvernatoru are obavezalit pã unu dãm zatvoreniš sã slãbodã afarã. ¹⁸ Ali jej ur mužjit äm grupur tari šã äm sãľã, “Ändãrãt ku omusta, noj gãndenj sã äľ slãbož pã Baraba. ¹⁹ Jãl are äm čemicã kã bunule pã lumi äm varuš šã kã u amurãt. ²⁰ Pilat daje gãnde sã slãbodã pã Isus šã aša lju svãtit alor äm napoj, ²¹ Ali jej tot ur mužjit majmenkulo, “Punjecãľ pã krušji!” “Punjecãľ pã krušji!” ²² Atunšje po treći rãnd, Jãl lju svãtit alor; “Adišje? Spunjecãm šje rov u fãkut omusta? Ju nu pot afla njimik rov sã zaslužulaskã morci. Aša luj dã sã äľ bičalaskã šã atunšje lãsa sã fugã.” ²³ Ali jej mužje majmenkulo majtari, šã zahtevale sã äľ pujã pã krušji. Šã napokon jej šã šefu dã popã ur kãpãtat šje gãnde. ²⁴ Pilat u dat zapovjed sã sã fakã kazna šje ur zahtjevalitu jej. ²⁵ Aša äm tokmã ku zahtjevula, jãl u slãbuzãt dãm čemicã pã Om šje u rãdikat bunã šã u amurãt ali jãl u ãntors pã Isus la jej sã äľ pujã pã kruši. ²⁶ Šã kum lor dus ändãrãt pã Jãl jej ur apukat pã om šje sã čima Šimun dãm Sirenija, kari vinje akasã dãm sat. Jej ur pus krušje pã jãl sã dukã äm loku lu Isus. ²⁷ Multã lumi äľ sledile pã Jãl šã mujer kari plãnžje šã žalale pã Jãl. ²⁸ Isus su ãntors la jej šã lju zãs: “Fečilje lu Jeruzalem nu plãnžec pãntru Minji mar plãnžec pãntru voj šã pãntru kupiji avoštri. ²⁹ Anume u vinji vremi kãnd or zãši lume, “Blagoslovulici äs elje kari nikad no ar avut šã injimilje kari nikad nor purtat kupij, cãcãlje kari nikad nor avut lapci äm jelji!” ³⁰ Lume sor apuka atunšje sã zãka lu planinur, “Kãdec žos pã noj! “šã lu đalur, “Astupãcãnji!” ³¹ Kã dakã fašji dastafelji stvarur lu ljemnjilje verž, šje nar puće sã peci uskat?” ³² Akulo ãsre isto doj alci, amãndoj kriminalci kari trãbã sã fijã pus pã kruši sã mori ku Jãl una. ³³ Kãnd ur vinjit pã loku šje sã čima Gola, šje značalešci, osu dã kap, jej lor apukat šã lor pus pã kruši, una ku doj kriminalci, unu pã desna unu pã leva parće Aluj. ³⁴ Šã Isus u zãs: Tata Amnjov jartãľji kã jej nu šcijã šje fašji. “šã jej ur skos kockur sã sã ämperci dãm coljilje Aluj änrã jej. ³⁵ Lume stãće šã sã ujta; šã vladarur ãsre akulo šã äľ rãde. “J äľ u spalalit pã alci. Aku dakã äj Krist, akuljes dã la Dimizov, lasã sã sã spalalaskã sãngur!” ³⁶ Kãtãnjilje isto äš fãšje šjuf dãm Jãl. Šã jej ur vinjit šã jor ämbijet Aluj ucãt. ³⁷ Jej ur zãs: “Dakã ješć tu kralju dã Židov spasalešci!” ³⁸ Sus dã la kap are skris pã grčki, latinski šã äm Hebrejskã ljimbã, “Asta äj Kralju dã Židov.”

Doj pljačkaš

³⁹ Unu dãm kriminalcije kari äs re puš pã kruši ku Jãl äľ ãntriba pã Jãl. “Dakã ješć tu Krist, “jãl u zãs: atunšje spasalešci, šã pã noj isto!” ⁴⁰ Altu kriminalac lu mužjit pã elši šã u zãs: “Naj frikã dã Dimizov, kãnd ci dušj pã ista kaznalalã? ⁴¹ Tu šã ju šćenj ista pravedno kaznalic, noj anj kãpãtat nagrada dã lukrurlje relji, ali Omusta no fãkut njimika.” ⁴² Atunšje ju zãs lu Isus: Domnu ängãndešci Tu dã minji kãnd vij äm kraljevstva Ata. ⁴³ Anume, Ju äc zãk cijã, ju zãs Isus äm änturšjalã dã vorbã: “Astãs vi fi ku Minji äm Raj!”

Morće lu Isus

⁴⁴ Känd are hundiva damnjaza, äntunjirišjeme u astupat äntreg pämäntu pän äm tri šasur. ⁴⁵ Sorilje are äntunjirišjit. Šä zastoru äm hram are tijet pä sredinä. ⁴⁶ Atunšje Isus u pläns äm graj tari šä zäšje: “Tata äm mänjilje atelji ju puj duša Ame. “Känd u zäs Jäl asta, Jäl u murit. ⁴⁷ Känd u väzut asta kapetanu šje u fost Jäl u slavalit pä Dimizov kum u zäs: “Omusta are sigurno pravedan!” ⁴⁸ Šä totä lume kari sor akuljes sä vadä kum lor punji pä kruši, känd ur väzut šje u fost, ur mers akasä šä äš bäće čepturlje. ⁴⁹ Ali toc kari äł kunušće pä Jäl pä mujerilje kari ur vinjit ku Jäl däm Galileja stäce šä sä ujta dä dăparci.

Ängrupala

⁵⁰ Are Om šje s čima Josip. Jäl are član dä savjetniš. Bun Om šä pravedan; ⁵¹ kari no dat pä prav lu svrha šä lu lukrurlje alu alci. Jäl are däm Arimateja unu varuš lu Judeja šä are däm unu kari aščipta kraljevstva lu Dimizov. ⁵² Omusta u mers la Pilat šä lu äntribat dakä poči kăpäta tela lu Isus. ⁵³ Jäl u lotu žos dä pä kruši u änvälit äm platnä. Šä lu pus äm katakombä šje are sklesalitä däm peträ äm kari inka njime no fost ängrupatä. ⁵⁴ Zuva dä pripremä are šä zuva dä šabat vinje. ⁵⁵ Mujerilje kari ur vinjit ku Isus dam Galileja isto äł sledile. Jelji ur väzut katakomba, šä kum are tela aluj postavalitä. ⁵⁶ Aša ur mers äm napoj šä ur pripremit uloj šä parfemurlje, ali pä zuva dä Šabat jej ur täkut dä pä zapovjed.

24

¹ Dä räkori dä elši zuva dä säptämänä mujerilje ur mers la katakombur, šä adušje uloj ku miros šje ur pripremit. Šä äsre šä alci akulo ku jej. ² Jej ur aflat peträ kă u fost äntorsä ändärät dä la katakombä. ³ Känd ur tunat jej nor aflat tela lu Domnu Isus. ⁴ Šä atunšje, känd inka stäce akulo äm šok, ujtäci! Doj ominj stäce längä jelji äm colji šje svitläze. ⁵ Šä kum mujerilje ur pognulit kapičilje žos la pämänt dä frikä, ominji lJOR zäs: “Adišje kutac pä Om äm Kust äntřä ominj morc? ⁶ Jäl nuj ajiše, Jäl u uskrsnulit! Ängändecävä šje vu zäs Jäl känd are inka äm Galileja: ⁷ Träbä Fišjoru Omuluj sä fijä dat äm mänjilje lu ominji rej šä sä fijä pus pä krušji daje sä uskrsnulaskä pä treća zä.” ⁸ Atunšje jej sor ängändit dä vorbilje Aluj. ⁹ Känd sor äntors dä la katakombur kutotu asta ur spus la Jedanaestorici šä alu toc. ¹⁰ Marija Magdalena, Ivana šä Marija, mumäsa lu Jakov, kari u adus hiru la apostolur. ¹¹ Ali puvešće alor lju su vazut alor kă svatu fär dä vojä, dä aša nu lJOR änkřizut. ¹² Ali Petar su skulat šä u aljrgat la katakombur. Akulo u stat sä sä ujci äm nontru, šä u väzut coljilje sänguri. Atunšje u mers äm napej la urtašiš sä sä äntrebi šje u fost asta. ¹³ Äm aje ista zuvä doj učeniš märžje äm Emaus, šjeva ka sedam milja däm Jeruzalem. ¹⁴ Jej svite šje u fost. ¹⁵ Atunšje känd svite šä känd sä äntřiba dä kutotu aje, Isus u vinjit šä u umblat ku jej. ¹⁶ Ali oči alor nu äł kunušće pä Jäl. ¹⁷ “Šä šje svitec aša iskreno känd umblac? “Jäl lju äntřibat pä jej. Šä jej or stat trišč. ¹⁸ Unu dam jej Kleofa ju äntors vorba: Ješč tu jedini stranac kari nu šćijä šje u fost ajiše äm zadnji par zälji?” ¹⁹ Šje u fost? Jä u äntřibat: Stvarurlje dä Isus däm Nazaret, “jej ur äntors vorba.” Jäl are Prorok, Om bälour äm djelur, šä äm vorbi äm nenće lu Dimizov, šä lumi. ²⁰ Šä ängändešci pä šefurlje dä pop šä pä vladarurlje lor sudulit pä Jäl pä morci, šä jej lor dat sä äł pujä pä kruši! ²¹ Noj nji nadalenj kă äj Jäl Ala Unu kari u otkupuli Izraelu. Šä pä längä aje astäs äj mari treća zuva dä atunšje. ²² “Ali pä aje kutotu orikići mujer däm grupa anosträ njur änfřikušat benji benj, dä räkori dä äminjacasta jelji ur mers la katakombur. ²³ Jelji nu ur aflat tela Aluj, mar ur vinjit äm napoj sä nji zäkä kă ur väzut vizijä dä kari ur zäs kă Jäl äj äm kust. ²⁴ Orikic däm grupa anosträ ur mers la katakomba sä vadä šä ur aflat kum ur spus mujerilje ali nu lor väzut pä Jäl.” ²⁵ Šä Jäl lju zäs: “O voj ominj bulänž šä äm sufljičilje avoštri šćec ljinoš sä änkřidec šje ur zäs proroši! ²⁶ Nar träbuji Krist sä patalaskä dä toći stvarurlješće šä atunšje sä tunji äm slava Aluj?” ²⁷ Jäl u spus majmenkulo šje are zäs dä Jäl, äm toći skřipturlje, su apukat ku Mojsije šä päm toc Proroši. ²⁸ Känd ur vinjit sus la sat la kari märžje, Jäl su arätat äm namjerä sä mergä majmenkulo. ²⁹ Ali jej lor asträns

să rămăji Jăl. “Rămănji ku noj, ur zăs jej. “Mar aj kasno. Zuva aj mar čiltitã. Navodno Jăl u mers am nontru să rămăji ku jej. ³⁰ Atunšje kum u šăzut Jăl la masă ku jej Jăl u lot pită, u blagoslovulitu šă lju datu alor. ³¹ Aku oči alor puče să vadă, šă jej lor kunuskut. ³² Šă jej ur zăs una la alt: “Nu arde sufljičilje anoštri känd svite Jăl ku noj pã kalji, šă känd nji objasnale Jăl Skripta anovă?” ³³ Atunšje jej sor skulat šă ur mers am napoj am Jeruzalem. Akulo ur aflat pã Jedanaestorica una pã kupă, šă pã orikic alci ku jej. ³⁴ Ešće lJOR spus: D omnu anume u uskrsnulit, šă su arătat la Šimun. ³⁵ Šă jej am anturšjală ur spus šje ur pãcăt pã kalji, šă kum lor kunuskut känd u rupt pita.

Isus să arată la desetorica

³⁶ Čak šă känd svite dă aje šje ur pãcăt, Isus stăće akulo antră jej šă Jăl lju zăs: “Putuljală fijă ku vej! ³⁷ Anfrikušac kă jej gănđe kă veđi šjort. ³⁸ Ali Jăl u zăs: “Adišje vi frikă? Šă adăšje vinji sumnjur am sufljičilje avoštri? ³⁹ Ujtăcävă la pišjorilje amelji šă la mănjlje amelji! Ujtăcävă Ju mes! Punjec mănjlje šă uvjerilecävă šjortu nari karnji šă osă kum am ju.” ⁴⁰ Känd u zăs asta Jăl lju arătat mănjlje šă pišjorilje. ⁴¹ Ali dă fãlušuja mari, jej inka nu ankriđe, šă să čudule, Jăl lju zăs: Avec ajiše šjeva dă mänkät?” ⁴² Jej jur dat Aluj dărab dă pešći fript. ⁴³ Jăl u lot šă u mänkät am nenće alor.

Instrukcijurlje alu Isus

⁴⁴ Isus lju zăs: “Ešće as vorbilje kari Ju vă svitem avovă kit arem inka ku voj: kutotu stvarurlje dă Minji as skrišă am Zakonu lu Mojsije, šă am Proroš šă am Psalmurlje.” ⁴⁵ Atunše Jăl lju dăsvăkut gändurlje alor să potă să prišjepi Skripturlje. ⁴⁶ “Asta aj skris:” kă Krist trăbă să patalaskă šă să uskrsnulaskă dăm meorc pã treća ză. ⁴⁷ Isto aša ankăjală šă jirtala dă grehur ar trăbui să fijă propovjedalići am numilje Aluj alu toći nacijurlje, šă să să apušji elši ku Jeruzalem.” ⁴⁸ Voj šćec svedoci dă stvarurlješće. ⁴⁹ Šă ju aj mănă žos pã voj šje Tata Amnjov u igirit. Ali rămănjec ajiše am varuš pãn šje nu vic fi ambrăkac ku pučeri dă sus!” ⁵⁰ Känd lu dus afară am Betanija, Jăl u răđikat mănjlješ am sus šă lju blagoslovulit pã jej. ⁵¹ Šă känd lji blagoslovule, pã jej, Jăl u fost răđikat šă dus sus am nor. ⁵² Jej să klanjale la Jăl, šă ku fulušuje mari sur vratalit am Jeruzalem, ⁵³ šă am hram celo vreme al blagoslovule pa Dimizov.